

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Bc. Monika FRANKOVÁ

Vzdělávací infrastruktura a její vliv na regionální rozvoj v Olomouckém kraji

Diplomová práce

Vedoucí práce: RNDR. Pavel Ptáček, Ph.D.

Olomouc 2014

BIBLIOGRAFICKÝ ZÁZNAM

- Autor (osobní číslo):** Bc. Monika Franková (R120244)
- Studijní obor:** Regionální geografie
- Název práce:** Vzdělávací infrastruktura a její vliv na regionální rozvoj v Olomouckém kraji
- Title of thesis:** Education infrastructure and its impact on regional development in the Olomouc Region
- Vedoucí práce:** RNDR. Pavel Ptáček, Ph.D.
- Rozsah práce:** 122 stran, 14 vázaných příloh
- Abstrakt:** Předkládaná práce se věnuje vzdělávání v České republice, které je následně použito na příkladu Olomouckého kraje. Cílem je vystihnout vývoj vzdělávání a jeho následnou interakci s nabídkou a poptávkou na trhu práce. Hlavním výstupem práce jsou případové studie, týkají se firem, které spolupracují se středními, vyššími odbornými, či vysokými školami.
- Klíčová slova:** Olomoucký kraj, případová studie, vzdělávání, trh práce, firma, škola
- Abstract:** The present work is devoted to education in the Czech Republic, which is subsequently used the example of the Olomouc Region. The aim is to capture the development of education and its subsequent interaction with supply and demand in the labor market. The main outcome of this work, are case studies that relate firms collaborate with secondary and post-secondary vocational or higher education.
- Keywords:** Olomouc region, case studies, education, labor market, business, school

Tímto prohlašuji, že jsem zadanou diplomovou prací vypracovala samostatně pod vedením RNDR. Pavla Ptáčka, Ph.D., a že jsem veškeré použité zdroje uvedla v seznamu.

V Olomouci, dne 20. 4. 2014

.....

podpis

Ráda bych na tomto místě poděkovala RNDR. Pavlu Ptáčkovi, Ph.D, za ochotu, vedení a cenné rady při zpracovávání této diplomové práce. Dále bych chtěla poděkovat Ing. Jaroslavu Havelkovi z Okresní hospodářské komory v Olomouci, který mi poskytl potřebné informace k vytvoření především závěrečné části této práce. V neposlední řadě chci poděkovat i mé rodině a blízkým za trpělivost, kterou se mnou po celou dobu studia měli.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Přírodovědecká fakulta
Akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Monika FRANKOVÁ**
Osobní číslo: **R120244**
Studijní program: **N1301 Geografie**
Studijní obor: **Regionální geografie**
Název tématu: **Vzdělávací infrastruktura a její vliv na regionální rozvoj v Olomouckém kraji**
Zadávající katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Diplomová práce si klade za cíl pokusit se najít souvislost mezi minulou a současnou vzdělávací infrastrukturou a regionálním rozvojem v Olomouckém kraji. Nejprve se práce zaměří na hledání teoretických východisek vztahu mezi regionálním rozvojem a vzdělávací infrastrukturou v rámci teorií regionálního rozvoje. Budou představeny koncepty znalostní ekonomiky na příkladech vyspělých regionů Evropy a světa. Bude představeno, jakým způsobem zde funguje vztah mezi soukromým a veřejným sektorem a vzdělávacími institucemi. Na základě tzv. "best practices" bude potom provedeno srovnání se situací v Olomouckém kraji, resp. ČR. Pozornost se zaměří zejména na tercierní vzdělávání a jeho potenciál pro rozvoj kraje (vědecké inkubátory a parky, role strukturálních fondů EU apod.) Budou zkoumány strategické dokumenty, které se týkají problematiky regionálního rozvoje v kraji v kontextu vzdělávání. Studentka provede také terénní výzkum mezi zaměstnavateli a bude vytvořena problémová mapa školství v kraji. Dojde také k porovnání s vybranými kraji v ČR (zejména s Jihomoravským, Moravskoslezským a Zlínským krajem).

Rozsah grafických prací: Podle potřeb zadání
Rozsah pracovní zprávy: 20 000 - 24 000 slov
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

Blažek, J., Uhlíř, D. (2011): Teorie regionálního rozvoje. Karolinum Praha, 344 s.
Cooke, P. et al (2011): Handbook of Regional Innovation and Growth, Edward Elgar, 625 s.
Martinez-Fernandez, C., Weyman, T. (eds.) (2011): The Knowledge Economy at Work. Skills and Innovation in Knowledge Intensive Service Activities. Edward Elgar, 285 s.
Severová, L., Šrédli, K. (2010): Znalostní ekonomika, ČZU, 114 s.
Severová, L. (2011): Znalostní ekonomika a vzdělávání v mezinárodním kontextu. Kernberg Publishing, 218 s.
Varga, A. (ed.)(2009): Universities, Knowledge Transfer and Regional Development. Geography, Entrepreneurship and Policy. Edward Elgar, 388 s.
Berman Group - RIS Olomouckého kraje a materiály týkající se regionálního rozvoje Olomouckého kraje
Strategický plán rozvoje města Olomouce a mikroregionu Olomoucko a strategie rozvoje měst Olomouckého kraje
Články z časopisů Regional studies, Environment and Planning a další

Vedoucí diplomové práce: **RNDr. Pavel Ptáček, Ph.D.**
Katedra geografie

Datum zadání diplomové práce: **5. prosince 2012**
Termín odevzdání diplomové práce: **10. dubna 2014**

L.S.

Prof. RNDr. Juraj Ševčík, Ph.D.
děkan

Doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 5. prosince 2012

OBSAH

1 ÚVOD A CÍLE	10
2 METODIKA PRÁCE A REŠERŠE ZDROJŮ	12
3 VZDĚLÁVACÍ INFRASTRUKTURA	14
3.1 Teorie vzdělávání	14
3.2 Současné vzdělávání	15
3.3 Struktura vzdělávací soustavy	16
3.4 Vzdělávání ve vybraných zemích světa	18
3.4.1 Vzdělávací systém ve Spojených státech amerických (USA)	18
3.4.2 Vzdělávací systém ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska	20
3.4.3 Vzdělávací systém v Německu	21
3.4.4 Vzdělávací systém v Jižní Koreji	22
4 PODPORA ŠKOLSTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE	25
4.1 Finanční prostředky ve vzdělávání	25
4.1.1 Financování středoškolského a terciárního vzdělávání	27
4.2 Role Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy	29
4.3 Role krajů a krajských úřadů	30
4.4 Role Hospodářské komory	31
5 VZDĚLÁVACÍ INSTITUCE V OLOMOUCKÉM KRAJI	32
5.1 Středoškolské vzdělávání v Olomouckém kraji	33
5.1.1 Výběh vhodné střední školy	34
5.1.2 Jednotlivé střední školy v Olomouckém kraji	36
5.2 Vyšší odborné vzdělávání v Olomouckém kraji	38
5.3 Terciární vzdělávání v Olomouckém kraji	40
5.3.1 Vysoké školy v kraji	41
6 INTERAKCE TRHU PRÁCE A VZDĚLÁVACÍCH INSTITUCÍ V OLOMOUCKÉM KRAJI	47
6.1 Situace na trhu práce ve sledovaném území	47
6.1.1 Vývoj nezaměstnanosti v kraji	47
6.1.2 Okres Olomouc	48
6.1.3 Okres Přerov	50
6.1.4 Okres Prostějov	52

6.1.5 Okres Šumperk.....	53
6.1.6 Okres Jeseník.....	54
6.2 Stav evidovaných absolventů jednotlivých úrovní vzdělávání na úřadu práce	55
6.3 Vývoj evidovaných absolventů na úřadu práce v Olomouckém kraji	60
6.4 Dotace oborů na středoškolské a vysokoškolské úrovni.....	64
6.4.1 Podpora konkrétních oborů středních škol.....	65
6.4.2 Podpora terciárního vzdělávání	68
7 KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ Z POHLEDU STÁTNÍCH INSTITUCÍ	69
7.1 Úřad Olomouckého kraje.....	69
7.1.1 Středoškolské vzdělávání	69
7.1.2 Terciární vzdělávání.....	71
7.1.3 Přístup k absolventům	73
7.1.4 Dlouhodobá opatření	73
7.2 Úřad práce	74
7.3 Hospodářské komory celostátního i regionálního charakteru.....	75
8 SPOLUPRÁCE VZDĚLÁVACÍCH INSTITUCÍ A ZAMĚSTNAVATELŮ.....	77
8.1 Případová studie spolupráce škol a zástupců firem.....	80
8.1.1 SIGMA Výzkumný a vývojový ústav, s.r.o.....	81
8.1.2 ELZACO spol. s r.o.	82
8.1.3 PRECHEZA a.s.	83
8.1.4 SmartGIS	84
8.1.5 FARMAK, a.s.	85
8.1.6 Montážní závod Olomouc – AŽD Praha, s.r.o.	86
8.1.7 MEOPTA - OPTIKA.....	87
8.1.8 HOPI POPI, a.s.....	89
8.1.9 Strojírny Olšovec s.r.o.	90
8.2 Pohled škol na spolupráci s firmami	91
9 ZÁVĚR.....	92
SUMMARY	93
ZDROJE.....	94
SEZNAM PŘÍLOH.....	99

1 ÚVOD A CÍLE

Člověk je tvorem, který se po celý svůj život vzdělává. Toto vzdělávání vytváří charakter člověka, čímž se vyvíjí celá společnost, v níž žije. V minulosti byla snaha především vštěpit poznatky tehdejší společnosti tak, aby měla pojem o událostech z dob minulých, či seznámit ji s objevy a názory významných osobností.

Touto problematikou se lidé zabývali již v dobách prehistorických, kdy byly položeny samotné základy vzdělávání. Dle knihy Dějiny vzdělávání od antiky po Komenského, byli významnými mysliteli v Antice především Aristoteles, Sokrates či Platón, kteří tvrdili, že nejdůležitějším poznatkem v životě člověka je vzdělávání. Na tyto myslitele navázaly další významné osobnosti, například Erasmus Rotterdamský či Francis Bacon. Ten tvrdil, že nejdůležitější je empirická zkušenost a že vzdělávání je v podstatě moc, kterou člověk disponuje. Nejvýznamnější osobností v historii je však zejména Jan Ámos Komenský, známý jako „učitel národů“. Tento muž navrhl organizaci školského systému a vycházel z induktivního přístupu, který by měl být především plný zábavy a aktivity. Povinnou školní docházku však zavedla až Marie Terezie, spolu se svým synem Josefem II., vydala v roce 1774 školskou reformu. Byl to jakýsi základ vzdělávání, který funguje, v mírně pozměněné podobě, až do současnosti.

V současnosti je hlavním cílem vzdělávání nejen samotné poznání, ale především POKROK. Klade se tedy za cíl vývoj a výzkum konkrétní problematiky, kterou má v úmyslu se daná vzdělávací instituce zabývat. V posledních letech se však neřeší pouze samotné vzdělávání, ale spíše uplatnění na trhu práce. Proto se školství, a s ním spojené vzdělávání, ubírá spíše takovým směrem, aby byla uspokojena nabídka a poptávka na trhu práce.

Cílem této diplomové práce je zhodnotit vzdělávací infrastrukturu v Olomouckém kraji a zjistit tak vliv na regionální rozvoj tohoto území. Bude vytvořena analýza interakce vzdělávání a trhu práce, a to na základě vývoje nabídky a poptávky nejen v Olomouckém kraji, ale i v celé České republice. Obzvláště se bude tato práce zaměřovat na absolventy různých druhů škol, neboť se jedná, především v současnosti, o velmi ohroženou část populace, která je znevýhodněna oproti jiným, ekonomicky aktivním obyvatelům (EAO).

V první části je vytvořeno určité porovnání vzdělávacího systému v České republice s vybranými zeměmi světa. Velmi odlišný je příklad Jižní Koreji, který se velmi výrazně odlišuje od ostatních zemí, které jsou zde uvedeny. V následujících kapitolách je znázorněn vývoj vzdělávání v Olomouckém kraji a jeho interakce s trhem práce, na základě kterého jsou dotovány různé obory, jimiž by měla být v budoucnu pokryta pracovní místa, která by doplnila požadavky zaměstnavatelů na trhu práce.

2 METODIKA PRÁCE A REŠERŠE ZDROJŮ

Vzdělávání je, především v současnosti, velmi diskutovaným tématem, jehož problematikou se zabývají v rámci České republiky především složky státní správy, jako je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a jednotlivé krajské úřady, které vytváří různé dlouhodobé záměry, či výroční zprávy o vývoji daného území. Všechny informace, které jsou uvedeny v této diplomové práci, jsou čerpány nejen z knižních, ale i internetových zdrojů. Jelikož se problematikou školství a vzdělávání zabývají různé organizace, nejvíce zdrojů se nachází v internetové podobě. Dochází totiž k neustálým změnám vzdělávací infrastruktury. Teorie vzdělávání, které jsou uvedeny na počátku diplomové práce, vychází z knihy Soudobé teorie vzdělávání (Y. Bertrand). Na základě těchto teorií byly vytvořeny určité směry, jinak řečeno proudy, které zohledňují různý pohled jejich „tvořitelů“ na problematiku vzdělávání. Pojmem vzdělávání se zabývali také myslitelé, jako například Sokrates či Platón. Informace o názorech těchto, v historii, výrazných postav, jsou uvedeny v Dějiny vzdělávání od antiky po Komenského. Další publikací, která je podkladem této práce, je Znalostní ekonomika a vzdělávání (Česká zemědělská univerzita v Praze), která uzavírá teoretickou část této práce.

Velká část diplomové práce je věnována vzdělávacím institucím. V tomto případě bylo využito oficiálních stránek všech školských zařízení a také schémat různých typů středních škol, které byly vytvořeny v bakalářské práci na téma Vývoj a současný stav školství a vzdělávací infrastruktury v Olomouckém kraji, na niž tato diplomová práce navazuje. Kapitola, zabývající se nezaměstnaností, čerpá data zejména z Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky, konkrétně z Integrovaného portálu Ministerstva práce a sociálních věcí, sekce Statistiky, nebo přímo z oficiálních stránek jednotlivých úřadů práce.

Největší část této diplomové práce se věnuje především absolventům a jejich následné uplatnitelnosti na trhu práce. Dle oficiálních stránek Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Okresní Hospodářské komory a jednotlivých Úřadů práce byla zjištěna data, která odkryla vývoj a současnou situaci této nejvíce řešené skupiny.

Hlavním přínosem budou řízené rozhovory s představiteli vybraných firem, které spolupracují s různými vzdělávacími institucemi nejen v České republice, ale i v zahraničí. Dojde k porovnání se sousední zemí Německo, k čemuž slouží kniha Globalization, institutions, and regional development in Europe (Cooke and Morgan).

Na základě těchto rozhovorů, které proběhly ústní nebo internetovou formou, budou vytvořeny případové studie, které ukazují, zda je vývoj vzdělávání a samotného přístupu studentů perspektivní, nebo je potřeba zapracovat do budoucna na konkrétních opatřeních, kterými by se zlepšilo vzdělávání nejen v České republice, ale i konkrétně v Olomouckém kraji, který je, jak již bylo zmíněno, hlavní oblastí, ke které se sbíhají veškeré myšlenky této diplomové práce.

Text práce byl vytvořen pomocí programu Microsoft Word a je doprovázen tabulkami a grafy, které jsou vyhotoveny v tabulkovém procesoru Microsoft Excel. Dále jsou uvedeny obrázky ve formě fotek z vlastního zdroje, či obrázky přejaté z úřadů státní správy a z oficiálních stránek jednotlivých firem, se kterými probíhaly rozhovory v závěrečné části diplomové práce. Mapy, zde obsažené, byly zhotoveny prostřednictvím programu ArcGis 10.1.

3 VZDĚLÁVACÍ INFRASTRUKTURA

Dle Portálu pro podporu informační gramotnosti je definice pojmu vzdělávání poměrně jednoznačná. Jedná se o souhrn určitých znalostí či dovedností, které získává jedinec především během výuky. Další možností, jak získat vzdělávání je pomocí okolních vlivů, kdy jedinec získává zkušenosti a učí se s nimi pracovat. Výsledkem tohoto je systém dovedností, kterému se říká vzdělání, a na základě toho vzniká vzdělávací infrastruktura, která je obsahem této diplomové práce. Se vzdělávací infrastrukturou bezprostředně souvisí i pojem školství. Všemi těmito pojmy se v ČR zabývá mnoho institucí, v čele s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Dalšími výraznými orgány jsou například úřady jednotlivých krajů (krajské úřady), Hospodářské komory (krajské i okresní), či přímo školská zařízení, jež jsou oproti jiným institucím v bezprostředním kontaktu s přímým vzděláváním žáků a studentů.

3.1 Teorie vzdělávání

Vzděláváním se zabývalo v minulosti velké množství odborníků, kteří posléze vytvořili různé teorie. Těmito teoriemi se snažili ukázat svůj pohled na problematiku, popřípadě dojít určitému konsensu. Bylo vytvořeno sedm proudů, které se v současných teoriích vzdělávání objevují (kniha Soudobé teorie vzdělávání):

Tab. 1: Současné teorie vzdělávání

Teorie	Charakteristika
Spiritualistické	Vztah mezi člověkem a univerzem (vesmírem). Člověk se nechává vést intuicí.
Personalistické	Vychází ze svobody žáka a jeho chuť učit se. Úkolem vyučujícího je vést žáka či studenta k seberealizaci.
Kognitivně psychologické	Rozvoj procesů – analýza, usuzování, řešení problémů. Teorie se zajímá o duševní procesy.
Technologické	Zahrnuje postupy a didaktické pomůcky pro zpracování informací. Předávání informací pomocí technologií.
Sociokognitivní	Vychází ze sociálních a kulturních poznatků (důraz na kontext).
Sociální	Princip řešení kulturních a sociálních problémů (téma nerovností, elitářství, a podobně)
Akademické	Předávání obecných poznatků. Úkolem žáků je přizpůsobení se. Úkolem vyučujícího je předat daný obsah.

Zdroj: kniha Soudobé teorie vzdělávání

Každá z výše uvedených teorií má svá úskalí, avšak v každé z nich si člověk najde vždy něco, co se dá dobře uplatnit u současného vzdělávání. Teorie akademická například uvádí, že dochází k postupnému snižování kvality vzdělávání, neboť již není tendence studentů vzdělávat se i mimo školu. Dalo by se říci, že si studenti pouze „odtrpí“ přednášky v rámci předmětu a odpočítávají každou minutu proto, aby již mohli opustit půdu dané vzdělávací instituce. Tato situace se prý může zlepšit pouze v tom případě, když se vzdělávání vrátí k minulosti, kdy byl student, či žák orientován spíše na poznání, neboli praxi, a ne pouze na teorii.

3.2 Současné vzdělávání

V současné době dochází, dle České zemědělské univerzity v Praze (kniha Znalostní ekonomika a vzdělávání), k výraznému rozvoji vzdělávání. Lze mluvit o tak zvané „učící se společnosti“. Na vzdělávání je kladen čím dál větší důraz, a to nejen ve vyspělých zemích, ale i v zemích rozvojových. Každá země investuje nemalé peníze na rozvoj vzdělávacího systému, neboť vyšší vzdělání znamená zvyšování úrovně dané země a její následný rozvoj. Dochází ke globalizaci vzdělávání. Jisté země se například inspiroují vzdělávacím systémem jiných zemí. To však nemusí bezprostředně vést k tomu, že se v dané zemi „uchytí“ přejatý vzdělávací systém stejně, jako tomu bylo v případě země, od které byl tento systém převzat.

Se vzdělávací infrastrukturou souvisí Národní program rozvoje vzdělávání v České republice, neboli Bílá kniha, který byl vytvořen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Jedná se o strategický dokument, který prochází neustálým vývojem a musí být pravidelně doplňován a obnovován. Zabývá se všemi stupni vzdělávání, to znamená předškolním, základním, středním i terciárním vzděláváním. Zahrnuje také vzdělávání dospělých osob. Tento dokument se vyjadřuje ke vzdělávací soustavě jako celku a na základě zjištěných informací vyvozuje různá opatření, která by měla vést k dalšímu vývoji vzdělávání v České republice. Jedná se tedy o základní strategický dokument, dle kterého by měly orgány veřejné správy realizovat státní politiku ve školství. Více problematiky, v rámci Bílé knihy, o jednotlivých pohledech na vzdělávání

v České republice, bude zmíněno v následujících kapitolách, které se zabývají jednotlivými druhy a typy vzdělávacích institucí.

3.3 Struktura vzdělávací soustavy

Dle mezinárodní klasifikace ISCED, lze rozdělit vzdělávání v České republice na několik úrovní (Český statistický úřad):

Tab. 2: Mezinárodní klasifikace vzdělání ISCED

	Úroveň vzdělání							
	ISCED 0 Preprimární	ISCED 1 Primární	ISCED 2 Nižší sekundární	ISCED 3 Vyšší sekundární	ISCED 4 Postsekundární neterciární	ISCED 5 terciární - první stupeň		ISCED 6 terciární - druhý stupeň
Vzdělání	Mateřské školy	První stupeň základní školy	Druhý stupeň základní školy	Střední školy	Návbové studium, rekvalifikační kurzy	Bakalářské studium	Magisterské studium	Doktorské studijní programy
Doba trvání	3 roky	5 let	4 roky	2 - 5 let	měsíce až 2 roky	3 - 4 roky	1 - 3 roky (výjimečně 4 - 6 let)	3 - 4 roky

Zdroj: Český statistický úřad

- ISCED 0 - PREPRIMÁRNÍ VZDĚLÁNÍ
 - tento typ vzdělávání je definován jako počáteční stupeň, kdy jsou děti připravovány na úroveň školního typu
- ISCED 1 – PRIMÁRNÍ VZDĚLÁNÍ

- tato úroveň zajišťuje žákům základní vzdělání v psaní, čtení a počítání
 - porozumění předmětům, jako je dějepis, zeměpis, přírodní vědy, společenské vědy, výtvarné umění a hudba
- ISCED 2 – NIŽŠÍ SEKUNDÁRNÍ VZDĚLÁNÍ
 - slouží jako přípravný stupeň pro vyšší sekundární vzdělání
 - cílem je položit základ rozvoji osobnosti se zaměřením na celoživotní vzdělávání
 - navíc specializované předměty, které nevyučuje pouze jeden učitel
- ISCED 3 – VYŠŠÍ SEKUNDÁRNÍ VZDĚLÁNÍ
 - možnost tak zvané konečné fáze vzdělávání nebo příprava na postsekundární či terciární vzdělávání
 - dělí se na všeobecné vzdělávání a odborné (neboli profesní) vzdělávání
- ISCED 4 – POSTSEKUNDÁRNÍ NETERCIÁRNÍ VZDĚLÁNÍ
 - zahrnuje přípravné kurzy pro studium na vysoké škole nebo krátké odborné programy, či rekvalifikace
- ISCED 5 – TERCIÁRNÍ VZDĚLÁNÍ – PRVNÍ STUPEŇ
 - zahrnuje vysokoškolské vzdělání – bakalářské studium
 - věk vstupu je 17 – 20 let
 - další členění:
 - NEUNIVERZITNÍ TERCIÁRNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
 - vzdělání poskytované institucemi, které nejsou univerzitního typu
 - vyšší odborné školy, vysoké školy neuniverzitního typu
 - UNIVERZITNÍ TERCIÁRNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
 - vzdělání poskytované přímo univerzitami

- ISCED 6 – TERCIÁRNÍ VZDĚLÁNÍ – DRUHÝ STUPEŇ
 - programy vedoucí k udělení vědecké kvalifikace
 - jsou zde zahrnuty doktorské studijní programy

Dle knihy Znalostní ekonomika a vzdělávání byla vedle klasifikace ISCED vytvořena další terminologie, týkající se České republiky, a vycházející ze zákona o vysokých školách. Tento zákon č. 111/1998 Sb. rozlišuje vysoké školy na univerzitní a neuniverzitní. První zmíněná, univerzitní škola, zahrnuje magisterské nebo doktorské studium a je založena především na vědecké či výzkumné činnosti. Může však zahrnovat i bakalářské studijní programy. Oproti tomu neuniverzitní vysoká škola zahrnuje bakalářské studium a zabývá se uměleckou či vývojovou činností. Dalším rozdílem je, že se tento typ školy nečlení na fakulty.

3.4 Vzdělávání ve vybraných zemích světa

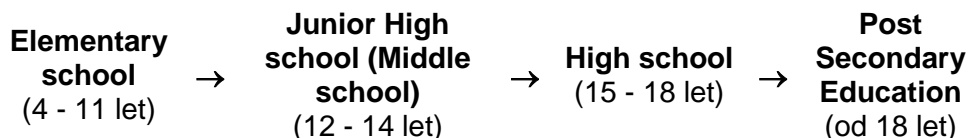
Tak jako existuje konkrétní vzdělávací soustava v rámci České republiky, v ostatních zemích světa se tento systém liší. V případě některých z nich jsou tyto změny znatelnější. U některých zemí jsou změny oproti České republice méně výrazné. V následujících kapitolách bude vytvořen nástin, jak vypadá vzdělávací systém nejen ve vybraných vyspělejších zemích světa, ale i v zemích méně bohatých.

3.4.1 Vzdělávací systém ve Spojených státech amerických (USA)

První, velmi významnou zemí, jsou Spojené státy americké. Inspirací České republiky je právě vzdělávací systém této mocnosti, a proto jsou Spojené státy americké zmíněny v této kapitole jako první.

Dle publikace Information planet není vzdělávací systém v případě Spojených států amerických jednotný. Jelikož se jedná o federaci, vzdělávání je více méně odlišné ve všech částech této země. Americký systém ve vzdělávání je řazen mezi nejvyspělejší a nejlepší na světě. O kvalitě vzdělávání v této zemi svědčí také to, že mnoho studentů ze zahraničí jezdí studovat právě do Spojených států amerických,

oproti jiným vyspělým zemím světa. Stejně, jako je tomu v případě většiny zemí, i zde mohou studenti navštěvovat školy veřejné či soukromé. Co se týče povinné školní docházky, je o dva až tři roky delší, než je tomu v případě České republiky. Neexistuje zde státní školský systém, to znamená, že nejsou školy řízené vládou. Vzdělávací systém lze rozdělit do čtyř stupňů:

Tak jako tomu bývá ve všech zemích světa, děti začínají navštěvovat mateřskou školu, neboli Kindergarten. Základní školu, neboli Primary school, navštěvují děti ve věku od šesti let. Zde studují pět až šest let a poté nastupují na Middle school. Na tomto stupni studují dva roky. Dále přechází na střední školu, která se dělí na Junior High school a Middle school. Zde studují, stejně jako v České republice, čtyři roky. Tento stupeň již představuje specializaci v určitém oboru a je ukončen diplomem. Dále následuje vysokoškolské studium. Studenti mohou studovat na college nebo university. Na vysoké škole může student získat tituly:

- associate degree
- bachelor's degree – trvá okolo jednoho roku
- master's degree – trvá okolo dvou let
- doctorate (PhD) – několikaletá intenzivní práce - disertace

Dle knihy Znalostní ekonomika a vzdělávání je zde vysokoškolské studium placené. Zatímco školné na soukromých univerzitách činí čtrnáct až třicet tisíc amerických dolarů za jeden školní rok, na státních vysokých školách je toto školné o poznání nižší. Dosahuje nejvýše čtrnácti tisíc dolarů za rok. Neexistují zde ročníky, jako je tomu v případě České republiky. Studenti si volí programy, které musí splnit. Na základě splněných kreditů a požadovaného studijního průměru je jim udělován titul bakalář. Následuje studium, které trvá okolo dvou let a student poté získává titul mistr, což je obdoba magisterského titulu. Aby tento titul získali, musí vytvořit závěrečnou, neboli diplomovou práci. Dále si mohou studenti udělat i vědecký titul, který je nazýván doktor filozofie. Pokud je srovnán doktorský titul v České republice a ve Spojených státech amerických, tak v případě druhé uvedené země se jedná o titul, který vykazuje vyšší úroveň než v případě země první.

3.4.2 Vzdělávací systém ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irsku

V případě další, vyspělé země, lze mluvit taktéž o velmi pokročilém vzdělávacím systému. Dle Národního informačního centra pro mládež, se vzdělávací infrastruktura ve čtyřech částech země mírně liší. Většina škol nabízí bezplatné studium, ale na druhou stranu je zde i poměrně dost škol, jež nejsou financovány veřejnými fondy, a tudíž jsou školami soukromými. Dle zákona z roku 1944 byl ve Velké Británii rozdělen vzdělávací systém na tři úrovně. Těmto jednotlivým stupňům předchází nursery school, mateřská škola, která je pro děti do pěti let a je nepovinná. První, po mateřské škole, je úroveň základní, neboli primary school. Dále je secondary school, což je definováno jako druhý stupeň. To vše do šestnáctého roku života. Povinná školní docházka trvá jedenáct let. Opravdu velkou zvláštností je, že musí děti navštěvovat povinně hodiny náboženství. A to bez ohledu na to, zda s tím rodiče dítěte souhlasí, či nikoliv. Následuje třetí stupeň, zvaný vzdělávání dospělých, který zahrnuje odborné školy, zvané college of six-form nebo college of further education. Od osmnáctého roku života můžou studenti nastoupit na tři typy vysokých škol:

- UNIVERZITA (University)
- TECHNICKÁ UNIVERZITA (Polytechnic)
- VYŠŠÍ ŠKOLA (College of education)

Jak již bylo řečeno na začátku této kapitoly, britský vzdělávací systém je velmi pokročilý. Pokud je porovnána tato země s Českou republikou, rozdíly jsou opravdu patrné. V případě Velké Británie je upřednostňováno spíše samostatné studium. Zatímco v případě České republiky vychází absolvent ze školy převážně s teoretickými znalostmi, Britové upřednostňují naopak praktické dovednosti. Jsou z nich tedy spíše absolventi s úzkou specializovanou odborností. Největším, na první pohled, rozdílem jsou školní uniformy, které jsou pro britské studenty taktéž opravdu typické (Information planet, United Kingdom).

3.4.3 Vzdělávací systém v Německu

Další významnou zemí se specifickým vzdělávacím systémem je Německo. Jedná se o stát, který se dělí na šestnáct spolkových zemí, tudíž i vzdělávání v těchto jednotlivých částech se různí. Dle Metodického portálu RVP, je povinná školní docházka zpravidla devět až deset let a je definována jako plná. Poté následuje částečná pro učně. Ta trvá tři roky. Celkem tedy trvá povinná školní docházka dvanáct let. Vzdělávací systém této země je definován následovně:

- KINDERGARTEN (mateřská škola)
 - určena dětem od tří do šesti let
- PRIMÁRNÍ VZDĚLÁVÁNÍ (první stupeň) – čtyřletý
- SEKUNDÁRNÍ VZDĚLÁVÁNÍ – tři hlavní proudy:
 - reálná škola - Realschule – (délka šest let)
 - gymnázium - (délka devět let)
 - pouze odsud můžou jít studenti na vysokou školu
 - hlavní škola - Hauptschule (délka pět až šest let)

V rámci sekundárního vzdělávání byla nově vytvořena tak zvaná souhrnná škola. Jedná se o integrovanou školu, která sjednocuje gymnázium, reálnou a hlavní školu. Tento typ není příliš rozšířený a v každé spolkové zemi je různě oblíbený. Nejvíce dětí navštěvuje tento typ školy v hlavním městě Berlíně, méně například v Bavorsku. Velmi zajímavé je to, že maturitní zkoušku mohou složit, oproti České republice, pouze studenti gymnázií. Maturita je zde považována za zkoušku tak zvané všeobecné vysokoškolské zralosti. Na tuto zkoušku jsou studenti připravováni tři roky studia na gymnáziu, kdy je povinné minimálně dva roky studovat alespoň jeden z předmětů němčina, cizí jazyk či matematika. Po střední škole následuje logicky škola vysoká. Těchto vzdělávacích institucí je v Německu obrovské množství a studenti si mohou opravdu vybírat. Vysoké školy jsou rozděleny, dle Národního informačního centra pro mládež, na následující typy:

- UNIVERZITY
 - univerzitní obory
 - přírodní vědy, medicína, humanitní vědy, a tak dále

- TECHNICKÉ UNIVERZITY
 - studium především technických oborů

- NESTÁTNÍ UNIVERZITY
 - úzká specializace
 - soukromé i církevní školy

- VYŠŠÍ ODBORNÉ ŠKOLY
 - jedná se o poměrně mladý typ školy
 - plnohodnotný vysokoškolský titul (oproti českým vyšším odborným školám)
 - prázdniny kratší než na univerzitách

- PEDAGOGICKÉ ŠKOLY
 - školy se dělí podle toho, kde chtějí v budoucnosti studenti působit

Ač byly v Německu zaznamenány četné snahy o sjednocení školství jednotlivých spolkových zemí, do současnosti se tak nepodařilo. Německé školství je řazeno mezi nejkonzervativnější školské systémy na světě.

3.4.4 Vzdělávací systém v Jižní Koreji

Další zvolenou zemí, jež je řazena spíše mezi méně vyspělé země, je Jižní Korea. Tento výběr byl zvolen z toho důvodu, že je zde velmi patrný rozdíl ve vzdělávací infrastruktuře oproti ostatním zemím světa. Zatímco v případě všech zmíněných zemí se jedná spíše o, jak by se dalo říci, demokratičtější uchopení vzdělávacího systému, u Jižní Koreje je tomu jinak. Ač se to může zdát nepravděpodobné, tak právě Jižní Korea stála u zrodu zavedení internetu na školách. A právě Korea tak umožnila i výuku v digitální podobě.

Dle webové stránky asianstyle.cz se zde vzdělanost bere jako nejdůležitější věc v životě tamního obyvatelstva. Existuje zde větší rivalita mezi studenty a každý z nich se dívá pouze na své zájmy. Na rozvoj osobnosti se dbá již v předškolním věku. Jako jedni z mála mají Korejci mnohem kratší prázdniny, než je tomu u ostatních zemí. Tyto

prázdniny jsou dlouhé celkem jeden měsíc. Jakmile však skončí školní rok, mají ještě další výuku, ač nepovinnou, trvající na začátku prázdnin deset dní a na konci taktéž deset dní. Na tuto výuku však chodí téměř všichni studenti a jejich rodiče jsou ochotni zaplatit nemalé peníze za toto, dalo by se říci, nástavbové studium, neboť se domnívají, že budou jejich děti zvýhodněné a vzdělanostně dále, než děti jiné.

Prvním, avšak nepovinným, stupněm vzdělávání je mateřská škola, neboli Yuchi won. Je považována za základ úspěchu a děti se zde učí i například čtení, psaní a základy počítání. Jinak vše zde probíhá jako v klasické „školce“.

Navazuje občanská škola, která je rovna škole základní. Trvá celkem šest let a je odsud počítána povinná školní docházka. Nejenže tento stupeň děti navštěvují od pondělí do pátku, ale chodí sem i každou druhou sobotu v měsíci.

Od sedmé do deváté třídy děti navštěvují nižší střední školu. V minulosti bývaly rozděleny na školy dívčí a chlapecké, avšak posledních deset let jsou tyto školy již školami smíšenými. V tuto chvíli začínají studenti nosit uniformy. Co se týče jejich celkové vizáže, i ta je striktně kontrolována. Tento stupeň se vyznačuje neustálým studijním „presem“ studentů, jimž škola nekončila tak, jako všude ve světě například po šesti hodinách. Korejští studenti navštěvují po řádné škole studovny, kde si doplňují informace o konkrétní látce, které například moc neporozuměli, nebo jim nebyla vysvětlena dopodrobna. Domů se vrací až velmi pozdě, a proto jim nezbyvá tolik času na soukromé věci. Tento typ školy studenti opouští zhruba v šestnácti letech.

Dále následují střední školy, které se dělí na tři následující typy:

- GYMNÁZIA
- SPECIALIZOVANÉ ŠKOLY
- ODBORNÁ UČILIŠTĚ = „profesní střední školy“

Velkou raritou mezi ostatními státy světa je to, že ač nejsou střední školy v Koreji povinné, dokončí je největší procento studentů (okolo 97 % úspěšných každý rok). Toto studium je velmi náročné a studenti se vrací domů až kolem půlnoci, neboť po škole následuje opět studovna a knihovna. Jelikož došlo ke změně názvu odborných učilišť na profesní střední školy, znamenalo to i možnost jít studovat na vysokou školu. Studenti si mohou vybrat z pěti různých oborů.

Posledním stupněm jsou vysoké školy. Po Spojených státech amerických je právě Korea tou zemí, která má nejvyšší procento vysokoškolských studentů na univerzitách. Což je na druhou stranu problém, neboť na úkor toho je v budoucnu málo

lidí, kteří by byli jakkoliv odborně specializováni. Na vysokou školu se dělá v Koreji jednotný test, který je obdobou českého SCIO testu. Dělá se pouze jeden den v roce, to znamená druhou sobotu v listopadu. Zkouška trvá devět hodin a je složena z pěti částí. Studenti se na tuto zkoušku připravují, dalo by se říci, celý svůj život. V den, kdy zkouška probíhá, je v celé Koreji zakázáno troubit v dopravních prostředcích. Další raritou v tento den je i to, že zaměstnavatelé poručí svým zaměstnancům, aby přišli do práce později. Důvodem jsou velké dopravní zácpy, které by bránily včasnému dostání se studentů k již zmíněné zkoušce. Jakmile je zkouška úspěšná, student začíná žít typickým studentským životem. Nejprve je studováno bakalářské studium, které trvá dva až čtyři roky. Nejkratší dobu trvá na profesních školách. Většina absolventů bakalářského studia již dále nepokračuje a na následující magisterské studium jde jen malá část z nich.

I když by se tento vzdělávací systém mohl zdát po všech stranách perfektní, zdání může klamat. Jelikož jsou studenti v neustálém stresu, kdy musí podávat úžasné výsledky u zkoušek, a tak podobně, tak se veškerou látku učí mechanicky. To znamená, že se v Koreji klade důraz především na kvantitu, ne na kvalitu. Studenti proto látku příliš nepochopí a učí se vše nazpaměť.

4 PODPORA ŠKOLSTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Školství je podporováno z různých směrů. Nezahrnuje pouze podporu ze strany institucí, ale jsou zde vkládány i nemalé částky na studium přímo ze strany studentů a jejich rodin, které je právě při celém studiu podporují. Dle knihy Znalostní ekonomika a vzdělávání, se k přímým výdajům za studium dále přičítají i tak zvané náklady „z ušlé pracovní příležitosti“. Tyto náklady činí na studenta průměrně jeden milion korun ročně. Dalo by se říci, že nejvíce peněz stojí vysokoškolské studium. Vzhledem k vývoji se náklady právě na vysokoškolské studium mění. Dochází k jejich pozvolnému snižování. Nejvíce stojí lékařské vzdělávání. Záleží však také na tom, o jak prestižní univerzitu se jedná. Například na Karlově Univerzitě v Praze jsou náklady na roční studia vyšší, než v celé České republice. Náklady se mění také podle toho, jaká je vstupní funkce daného vzdělání, to znamená, zda se jedná o obor, který by měl v budoucnu teoreticky zaručit dobré finanční ohodnocení, či pouze kulturní a umělecký rozkvět.

Nejvíce stojí, dle knihy Znalostní ekonomika a vzdělávání, právě již zmíněné vysokoškolské studium (oproti středoškolskému či základnímu vzdělávání), neboť je předpoklad, že vysokoškolsky vzdělaní lidé budou v budoucnosti vydělávat přibližně o dvě třetiny více peněz, než ti, kteří budou mít dokončenou střední školu. Nejvíce jsou podporovány obory, které jsou technologicky náročnější. Neboť některá zaměstnání se neobejdou bez plně kvalifikovaných lidí, tedy absolventů konkrétního, náročnějšího, vysokoškolského oboru. Oproti tomu existují taková zaměstnání, kde nepožadují určitou specializaci a je jedno, v jakém oboru člověk titul získal. Tyto obory jsou potom méně nákladné, než ty předešlé, technologicky náročnější.

Na základě školského zákona se rozdělují kompetence ohledně vzdělávání v České republice mezi několik institucí. Zatímco základní a střední školy spravuje kraj, terciární vzdělávání má na starosti Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Co se však týče dotací na chod škol a na studium, Ministerstvo zasahuje i do působnosti krajů.

4.1 Finanční prostředky ve vzdělávání

Financování středních i vysokých škol je předpokladem zvyšování kvality vzdělávání v České republice. A na základě toho zvyšování konkurenceschopnosti v rámci států Evropské unie.

Tyto finanční prostředky neplynou pouze z jednoho zdroje. Na financování se jich podílí více. Dle Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, se nejen v České republice, ale i v celé Evropské unii, používá tak zvané „normativní financování“. Základem je vzorec, který je založen na celkovém počtu studentů a na výkonu dané školy. Výsledkem jsou tedy normativy, neboli příspěvky státu na jednoho žáka či studenta, které se dělají na republikové a místní úrovni. Na základě tohoto výpočtu jsou nejvíce podporovány, co se středních škol týče, umělecké střední školy. Nejméně potom připadá na gymnázia. Výhodami tohoto financování, dle Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pro jednání ekonomických ministrů, jsou například:

- Zajištění rovnosti podpory vzdělávání nejen v rámci krajů, ale i v rámci konkrétních veřejných i soukromých škol
- Zefektivnění vzdělávání
- Dlouhodobá stabilita pro školy
- Omezení administrativní zátěže škol
- Umožnění financování i takové problematiky, která nebyla financována kvůli nedostatku peněz

Nevýhodou pak mohou být následující fakta:

- Podle vzorce nelze zjistit kvalita jednotlivých typů škol, ale pouze jejich kvantitativní vyjádření
- Zpočátku může dojít ke změnám v ekonomickém zabezpečení škol a školských zařízení

Dle publikace Znalostní ekonomika a vzdělávání, je snaha o přechod od mechanismu, který využívá především vstupních parametrů, což znamená například počet studentů, kteří se nedostali na konkrétní obor, k mechanismu, který využívá zejména parametrů výstupních. Těmito parametry mohou být například absolventi škol, kteří se uplatnili, či neuplatnili na trhu práce, a podobně.

Jelikož v posledním desetiletí je výrazně vyšší podíl studentů na středních a vysokých školách, má to výrazný dopad na veřejný rozpočet. Z tohoto důvodu byly, a stále jsou, hledány různé alternativy, které by vedly k efektivnímu vynakládání prostředků a následného hledání dalších finančních zdrojů. Jednoduše řečeno jsou

veřejné finance rozdělovány s větší rozvahou, než tomu bylo v minulých letech. Čím dál tím více jsou upřednostňovány podpory studentů různými dotacemi či granty. Do této problematiky jsou dále zapojovány různé podniky či soukromé zdroje, které vedle veřejného rozpočtu taktéž podporují vzdělávací instituce, či konkrétní studenty.

4.1.1 Financování středoškolského a terciárního vzdělávání

Vysoké, ale i střední školy, jsou dotovány z veřejného rozpočtu. I když má střední školy ve své kompetenci kraj, financování má na starosti stát, v tomto případě Česká republika. Samozřejmě i kraj čerpá určité finance z různých zdrojů, které potom přerozděluje mezi jednotlivá působiště, to znamená i mezi školy. Ty si mohou ještě navíc, dle svých požadavků, které řádně zpracují do projektu, zažádat o další dotace. Ty jim kraj buď schválí, či ne. Vznikají tak zvané Monitorovací zprávy, které mají konkrétní výzvy. Vysoké školy jsou potom v kompetenci přímo Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a dělí se:

- **VEŘEJNÉ VYSOKÉ ŠKOLY**
 - Celkový počet: 26 (dle Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy; sekce Přehled vysokých škol)
 - vytváří nedeficitní rozpočet, s kterým hospodaří celý rok
 - vybrané příjmy rozpočtu:
 - příspěvek ze státního rozpočtu
 - poplatky, které jsou spojené se samotným studiem
 - výnosy z doplňkové činnosti

- **SOUKROMÉ VYSOKÉ ŠKOLY**
 - celkový počet: 44 (dle Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy; sekce Přehled vysokých škol)
 - povinnost zajistit si finanční prostředky pro vzdělávací a vědeckou činnost
 - zčásti dotované státem
 - z větší části z vlastních zdrojů – nejvýznamnější školné od studentů

- každoroční předkládání výroční zprávy dlouhodobého záměru ministerstvu
 - spolupráce s akreditační komisí
- STÁTNÍ VYSOKÉ ŠKOLY
 - celkový počet: 2 (dle Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy; sekce Přehled vysokých škol)
 - vojenské vysoké školy
 - vzdělávají odborníky pro ozbrojené síly
 - součást Ministerstva obrany České republiky
 - policejní vysoké školy
 - vzdělávají odborníky pro bezpečnostní sbory
 - součást Ministerstva vnitra České republiky

Kromě státu, jakožto zdroje financování, existují další instituce, které se zabývají právě problematikou financování. Jedná se o různé grantové projekty, které jsou realizovány na území jednotlivých krajů. Dle publikace Znalostní ekonomika a vzdělávání jsou poskytovatelem grantových projektů dvě agentury, a to grantová agentura České republiky a Grantová agentura akademie věd České republiky. Grantovými projekty, vytvořenými na území České republiky za rok 2013 jsou například:

- Krok za krokem
- Od integrace k integraci
- Inovace do praxe
- Vinařský průvodce Valtice
- Rozvoj dalšího vzdělávání v Pardubickém kraji novým programem Copywriting a vzděláváním lektorů
- Vzdělávání v technických oborech v kontextu pracovního života stárnoucí populace v Pardubickém kraji

Kromě již zmíněných zdrojů financování existují i různé doplňkové aktivity, z kterých získávají školská zařízení další příjmy. Jedná se například o příjmy z ubytování, stravování, a tak podobně. Tyto veškeré aktivity mohou znamenat pro školu velmi výrazné příjmy.

4.2 Role Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

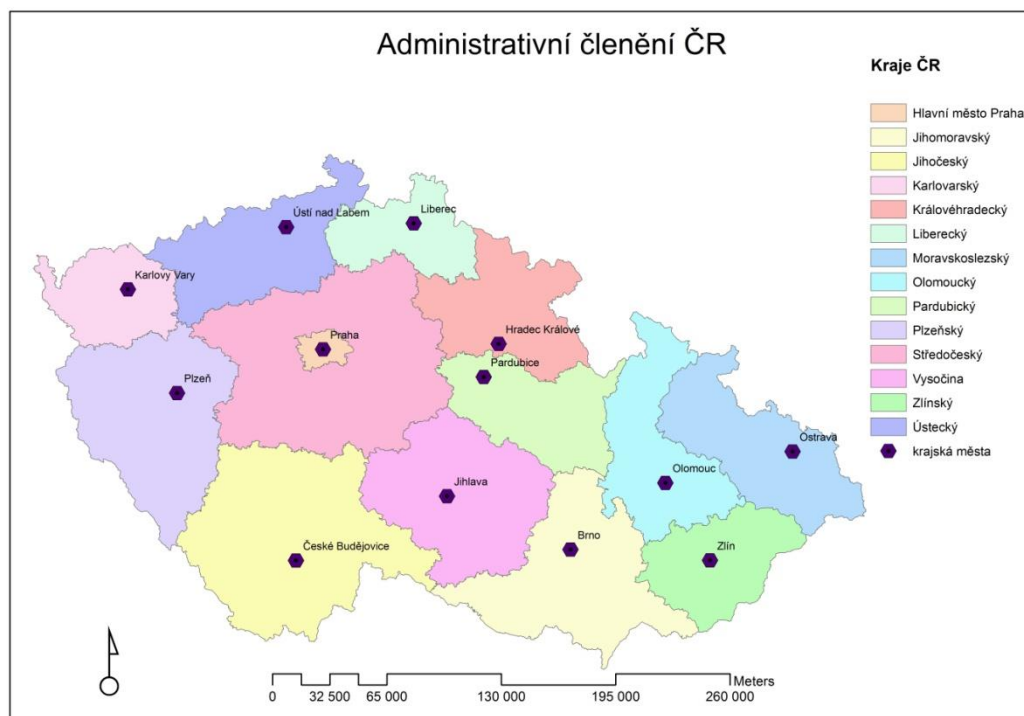

Obr. 1: Logo Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy)

Jak již napovídá název, jedná se o ústřední orgán státní správy. Působnost tohoto ministerstva je zakotvena v zákonu č. 2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR v aktuálním znění. Ministrem školství je prof. RNDr. Dalibor Štys, CSc. Úlohou tohoto orgánu je správa školství v České republice, a to jak na celostátní, tak na regionální úrovni. Ministerstvo vytváří a následně schvaluje školské reformy. Dalším úkolem je organizování školního roku, změny ve vzdělávací infrastruktuře, a tak podobně.

Co se terciárního vzdělávání týče, je plně v kompetenci právě Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zatímco základní a střední vzdělávání je řešeno zejména úřady jednotlivých krajů. Samozřejmě i do již zmíněného základního i středního vzdělávání zasahuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, neboť většina směrnic, které ustanovuje právě toto ministerstvo, zahrnuje i nižší vzdělávání, tudíž zahrnuje školskou soustavu pro celou Českou republiku.

4.3 Role krajů a krajských úřadů

Obr. 2: Jednotlivé kraje České republiky (zdroj: Vlastní tvorba v programu ArcGis 10.1)

V České republice se nachází, dle portálu statnisprava.cz, celkem čtrnáct krajů. Kraje mají přenesenou působnost a plní úkoly, které jim uložilo zastupitelstvo. Vedle zastupitelstva jsou, dle oficiálních stránek Olomouckého kraje, další orgány, a to rada kraje, hejtmán kraje a krajský úřad. Starají se o kraj, jako celek. Kdyby se o zájmy krajů staral stát, byly by některé kraje znevýhodněny. Naopak, pokud by se o kraj jako celek staraly jednotlivé obce, nebylo by možné zkoordinovat více takových subjektů a řízení kraje by nebylo správně udržitelné. Kraje tedy koordinují jednotlivé obce a jejich občany a mají na starost dotování projektů a vyřizování dotací.

Krajské úřady mají několik odborů, z nichž nejdůležitější, v rámci této diplomové práce, je Odbor školství, mládeže a tělovýchovy. Podřízenými úřady jsou odbory školství magistrátů měst, nacházejících se v jednotlivých krajích České republiky. Každoročně jsou vydávány různé výroční zprávy a dlouhodobé záměry, jakým směrem by se mělo ubírat školství a s ním spojená uplatnitelnost na trhu práce.

4.4 Role Hospodářské komory

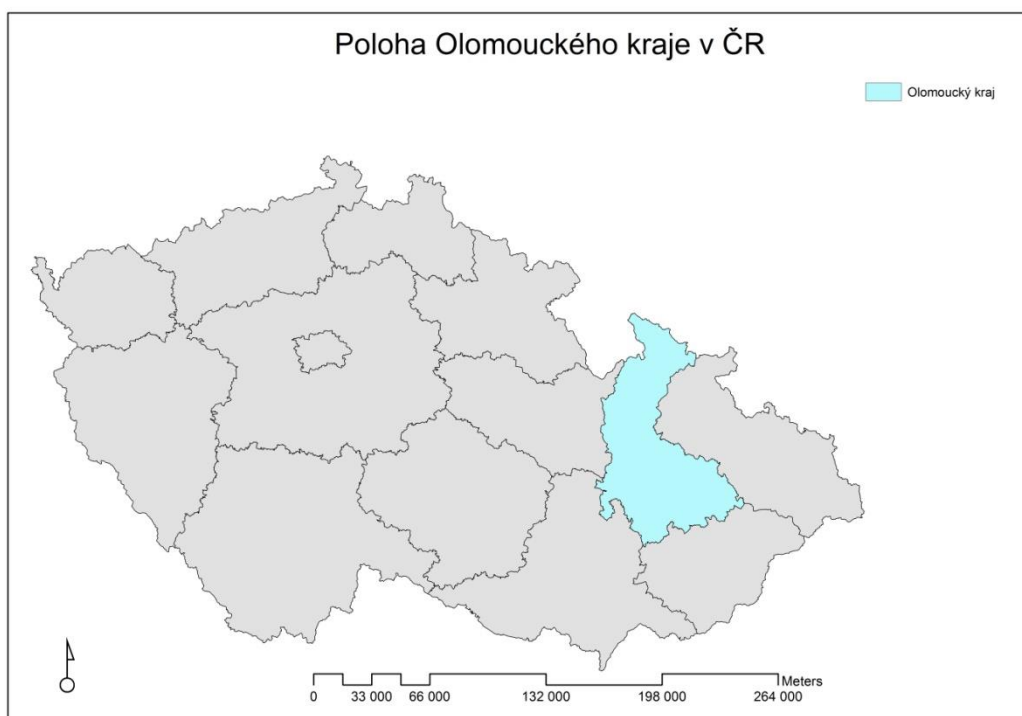
Obr. 3: Logo Hospodářské komory České republiky (zdroj: Hospodářská komora České republiky)

Hlavním cílem hospodářské komory je, dle oficiálních stránek Hospodářské komory České republiky, důraz na vzdělávání a jeho následné propojení s trhem práce. Dle tohoto orgánu je nutno řešit otázku absolventů a jejich uplatnitelnost na trhu práce, kdy bohužel ne vždy je volba školy tou správnou cestou.

Dalším, velmi důležitým tématem, které se bezprostředně týká této diplomové práce, je propojení škol a firem, a to zejména v oblasti odborného školství. Jedná se o tak zvaný duální systém, kde se Česká republika inspirovala Německem a Rakouskem. Jelikož však není Česká republika na takové úrovni, jako právě Německo a Rakousko, nelze tento duální systém přímo uplatnit. Lze využít pouze některých jeho částí, které by měly vézt ke zlepšení již zmíněného odborného školství.

Dále se Hospodářská komora podílí na tvorbě Národní soustavy kvalifikací. To znamená, že se dle různých statistik postará o to, aby byly rekvalifikační kurzy natolik potřebné, aby pokryly poptávku po konkrétních oborech, které jsou v současné době tolik potřebné. Již zmíněná komora se opravdu velmi soustředí na učňovské obory. Podporuje nejen zvýšení prestiže učňovských oborů, ale usiluje také o co nejvyšší kvalitu učitelů, kteří vyučují odborné předměty právě v odborném školství.

5 VZDĚLÁVACÍ INSTITUCE V OLOMOUCKÉM KRAJI

Obr. 4: Vymezení Olomouckého kraje v rámci České republiky (zdroj: Vlastní tvorba v programu ArcGis 10.1)

Školství, v dnešní podobě, má počátky již z doby Marie Terezie, která zavedla v roce 1774 povinnou školní docházku. Od této doby došlo k určitým mírným změnám ve školství, avšak základ je stále stejný. Zatímco předškolní a základní vzdělávání je víceméně stabilní, v případě středoškolského a terciárního vzdělávání dochází postupně k výraznějším změnám. Zřizovateli jednotlivých typů škol jsou, dle oficiálních stránek Olomouckého kraje:

- MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
- OLOMOUCKÝ KRAJ
- CÍRKEV
- SOUKROMÁ OSOBA
- OBEC

5.1 Středoškolské vzdělávání v Olomouckém kraji

Na území Olomouckého kraje se nachází celkem devadesát čtyři středních škol, které jsou všeobecného, či odborného charakteru. Jak už bylo řečeno, střední školy mohou být zřizovány různými institucemi.

Střední školy lze rozdělit na různé druhy a typy. Dle školského zákona jsou druhy škol následující:

- Gymnázium
- Střední odborná škola
- Střední odborné učiliště

Dále se mohou střední školy dělit na určité typy, které byly vymezeny dle vyhlášky o středním vzdělávání a jsou rozděleny takto:

- Gymnázium
- Hotelová škola
- Obchodní akademie
- Odborná škola
- Odborné učiliště
- Praktická škola
- Střední lesnická škola
- Střední odborná škola
- Střední odborné učiliště
- Střední pedagogická škola
- Střední průmyslová škola
- Střední rybářská škola
- Střední uměleckoprůmyslová škola
- Střední umělecká škola
- Střední veterinářská škola
- Střední vinařská škola
- Střední zahradnická škola
- Střední zdravotnická škola
- Střední zemědělská škola

V tomto případě se jedná o jakýsi výpis všech typů středních škol v Olomouckém kraji. Ač se v Olomouckém kraji nachází velké množství středních škol, nenachází se zde úplně všechny typy, které jsou uvedeny výše.

5.1.1 Výběr vhodné střední školy

Jelikož dochází k postupné modernizaci doby, přístup k výběru školy je více kritický. Děti tomuto výběru věnují nemalé úsilí a snaží se o co nejlepší zajištění budoucnosti. K tomuto účelu mohou sloužit různé internetové aplikace, či návštěvy událostí, kterých se účastní lidé, jež se přímo na problematiku vzdělávání specializují.

Asi nejznámější je přehlídka všech středních škol Scholaris. Tato akce se koná ve všech okresních městech Olomouckého kraje, to znamená ve městech Olomouc, Přerov, Prostějov, Šumperk a Jeseník. Scholaris je pořádána v rámci Schola Servis, což je akreditovaná vzdělávací organizace, jejímž úkolem je pomáhání školám a školským organizacím plnit výchovně vzdělávací úkoly. Dalším úkolem je zabezpečování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků nebo například poradenský servis při zpracovávání projektů Evropské unie. Scholaris se nekoná ve všech městech zároveň. Avšak jedno mají společné. Každý rok je tato výstava středních škol organizována v měsíci listopadu. Vždy se této akce zúčastní zástupci jak jednotlivých středních škol v daném okresu, tak zástupci úřadu práce a vedení Olomouckého kraje. Na toto místo chodí žáci základních škol, kteří se zde mohou dozvědět veškeré informace, které je zajímají o jednotlivých středních školách. Popřípadě jim může být poskytnuta pomoc, pokud stále neví, jakou střední školu si vybrat.

Obr. 5: Slavnostní zahájení Scholaris 2013, Olomouc (zdroj: Oficiální stránky Olomouckého kraje)

Vedle přehledky středních škol Scholaris, jsou i další varianty přehledu všech škol v kraji. Jedná se především o internetové aplikace, které jsou bezplatné. Navíc si člověk může poněkud zábavnější formou prohlédnout, co nabízí jednotlivé střední školy. Jednou z těchto internetových aplikací je Integrovaný systém typových pozic (<http://www.istp.cz/>). Zde si může člověk vybrat, zda si chce hledat střední školu, povolání, kurz, či například, v jakém oboru je nejvíce pracovních míst. Podle toho, jaká je současná nabídka na trhu práce, si může hledat i konkrétní střední školu. Dle abecedy tato aplikace vyhledá všechny střední školy v celém Olomouckém kraji. Jakmile jsou „otevřeny“ informace o konkrétní škole, může si zde kdokoliv přečíst, kolik se sem hlásí lidí nebo jaké obory daná střední škola nabízí.

Další významnou internetovou aplikací na vyhledávání středních škol, je Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí. Zde si lze opět vyhledat školu podle určitých kritérií a následně být odkázán na webové stránky konkrétní školy.

Obr. 6: Portál Ministerstva práce a sociálních věcí – vyhledávání škol (zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí)

Neméně významnou internetovou stránkou je www.scio.cz. Jedná se o poměrně známý název, avšak téměř nikdo neví, co se na této stránce opravdu ukrývá. Každý bere SCIO jakožto všeobecný test, na základě kterého jsou studenti přijímáni na jednotlivé střední a vysoké školy. Jedná se o velmi přehlednou stránku. Rodiče zde mohou najít produkty pro své děti/žáky, které by jim mohly pomoci k jejich seberealizaci, což je pro budoucí vzdělávání velmi důležité. Také se zde mohou dočíst, jaké jsou trendy ve vzdělávání. Žáci si mohou přímo vyzkoušet cvičné testy, které jsou

přípravou na přijímací zkoušky na jednotlivé střední školy, a to nejen v Olomouckém kraji, ale v celé České republice.

Přesto, že je takovýchto internetových stránek nespočet, je důležité zmínit alespoň ještě jednu z nich. Jedná se o www.infoabsolvent.cz. Tento vyhledávač je podporován především Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Evropskou unií a Evropským sociálním fondem v České republice. Dle paní Mgr. Jolany Palinkové z Informačního a poradenského střediska pro volbu a změnu povolání, se sídlem na Úřadu práce města Olomouc, je právě tato internetová stránka velmi dobrou volbou na hledání středních škol, či v budoucnosti vlastní profese. Žák či student si zde může udělat i test, který mu prozradí, na jaký obor by se hodil a následně se může opět podívat na jednotlivé střední školy a následně na obory, které tyto školy nabízí.

5.1.2 Jednotlivé střední školy v Olomouckém kraji

Jak již bylo řečeno v této kapitole, nachází se na území Olomouckého kraje celkem devadesát čtyři středních škol. Většina z nich je státních, avšak část je soukromá či církevně založená. I přes tento rozdíl jsou však i střední školy soukromé či církevní, dotovány z části i státem, i když tato podpora není tak výrazná, jako je tomu u škol státních.

K 1. listopadu roku 2013 bylo, dle oficiálních stránek Olomouckého kraje, zjištěno, že se zde nachází sedmdesát středních škol, které jsou spravovány přímo Olomouckým krajem. Dále bylo zjištěno devatenáct středních škol, které jsou pod správou soukromých osob. Dvě střední školy církevního charakteru a tři spravované přímo konkrétními obcemi.

Jelikož leží v okrese Olomouc stejnojmenné město Olomouc, jež je největším, a zároveň krajským městem Olomouckého kraje, nachází se na tomto území třicet pět středních škol, které mají různý charakter. V případě okresu Přerov lze mluvit o druhé příčce mezi zjišťovanými okresy, neboť se zde nachází dvacet středních škol. Okresy Prostějov a Šumperk jsou zcela vyrovnané. Počet středoškolských zařízení v těchto okresech, je roven číslu šestnáct. Nejméně se potom nachází v posledním okrese Olomouckého kraje, a to v okrese Jeseník. Zde se nachází pouze sedm středních škol.

Tab. 3: Vývoj počtu středních škol v Olomouckém kraji

Druhy středních škol	2000/2001	2003/2004	2006/2007	2009/2010	2011/2012
Gymnázia	20	20	20	20	20
Střední odborné školy	48	49	49	64	64
Střední odborná učiliště a učiliště	44	53	36		

Zdroj: Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Olomouckém kraji

Zcela konstantní počet, ve sledovaném vývoji, je v případě gymnázií. Jedná se o všeobecně vzdělávací instituce, které jsou zejména jakýmsi předstupněm vysokých škol a připravují tedy studenty právě na terciární vzdělávání. Tento druh střední školy je zakončen maturitní zkouškou. Jak již bylo napsáno výše, na území Olomouckého kraje se nachází celkem dvacet gymnázií. Do školního roku 2007/2008 byl zřizovatelem většiny gymnázií kraj (celkem čtrnáct gymnázií), dvě gymnázia byla soukromá, tři pod správou obce a poslední gymnázium bylo církevní. Od školního roku 2008/2009 byli zřizovatelé vesměs stejní, pouze se změnilo jedno soukromé gymnázium na církevní. To znamená, že od této doby existují v Olomouckém kraji dvě církevní gymnázia a jedno soukromé. Všechna gymnázia, spolu s časovými řadami, jsou uvedena v Příloze č. 3.

Dalším druhem jsou střední odborné školy (zkráceně SOŠ). Jak již napovídá název, jedná se o odbornou přípravu, která je zakončena maturitní zkouškou. Počet středních odborných škol je stabilní. Celkem jich bylo do školního roku 2006/2007, na území Olomouckého kraje, vybudováno čtyřicet devět. Od následujícího školního roku přestaly být ve statistických analýzách rozdělovány střední odborné školy a byly uváděny ve spojení se středními odbornými učilišti (SOU), které jsou třetím druhem vzdělávacích zařízení. Střední odborné učiliště může být zakončeno dvěma způsoby, a to maturitní zkouškou, či učňovskou zkouškou, z které si student odnese tak zvaný výuční list. Celkový počet středních odborných škol a středních odborných učilišť, v Olomouckém kraji, byl ve školním roce 2011/2012 roven číslu šedesát čtyři. Zřizovatelem většiny těchto škol je kraj (dohromady okolo 77 %), zbylé jsou pod správou soukromých osob (23 %).

Tab. 4: Zřizovatelé středních odborných škol a středních odborných učilišť v Olomouckém kraji ve školním roce 2011/2012

Okres	Zřizovatel	
	Kraj	Soukromé
Olomouc	14	8
Přerov	12	2
Prostějov	7	4
Šumperk	12	0
Jeseník	4	1

Zdroj: Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Olomouckém kraji

Vznik a vývoj jednotlivých středních odborných škol a středních odborných učilišť je různý. Závisel na situaci a potřebách společnosti v daném území. Vše je uvedeno v Příloze č. 4, kde jsou uvedené informace o změnách názvů, vedení, a tak podobně. To vše u jednotlivých středních škol v Olomouckém kraji. Tato schémata jsou přejata z bakalářské práce na téma Vývoj školství a vzdělávací infrastruktura v Olomouckém kraji, na kterou tato práce bezprostředně navazuje.

5.2 Vyšší odborné vzdělávání v Olomouckém kraji

Dle výročních zpráv Olomouckého kraje, se na území zjišťovaného území nachází v současnosti celkem osm vyšších odborných škol. Úkolem těchto škol je připravovat jedince na konkrétní povolání. Toto vzdělávání prohlubuje znalosti, jež získá student na střední škole. Dále vyšší odborné školy poskytují odborné vzdělání a následnou odbornou přípravu pro již zmíněné budoucí zaměstnání. Jsou ukončeny absolutoriem, kdy je získán diplom absolventa vyšší odborné školy. Absolventi těchto škol mohou používat titul „DiS.“, neboli „diplomovaný specialista“.

Obory, které lze na vyšších odborných školách studovat, jsou například ekonomického, technického, sociálního, či zdravotnického rázu. Dalším, v současné době velmi vyhledávaným oborem, je cestovní ruch.

Tab. 5: Zřizovatelé vyšších odborných škol v Olomouckém kraji ve školním roce 2011/2012

Okres	Zřizovatel		
	Kraj	Soukromé	Církev
Olomouc	2	1	2
Přerov	0	1	0
Prostějov	0	0	0
Šumperk	2	0	0
Jeseník	0	0	0

Zdroj: Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Olomouckém kraji

Jak již bylo řečeno, nachází se na území Olomouckého kraje celkem osm vyšších odborných škol. Nebylo tomu však stále tak. Ještě ve školním roce 2007/2008, se zde nacházelo sedm vyšších odborných škol. Rozložení škol mezi jednotlivé zřizovatele se nepatrně lišilo. V této době existovala pouze jedna soukromá vyšší odborná škola, a to ve městě Přerov.

Kraj, jak již bylo řečeno, spravuje celkem čtyři vyšší odborné školy, přičemž každá z těchto vyšších odborných škol je součástí školy střední. V okrese Olomouc se nachází dvě školy, nesoucí název:

- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická, Olomouc
- Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Emanuela Pöttinga

Okres Šumperk se může pyšnit dvěma vyššími odbornými školami, které jsou taktéž součástí středních odborných škol:

- Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Šumperk
- Vyšší odborná škola a Střední škola automobilní, Zábřeh

Méně časté jsou vyšší odborné školy, zřizované církví. Na území Olomouckého kraje se nachází celkem dvě, a to konkrétně:

- Vyšší odborná škola sociální a teologická – Dorkas, Olomouc
- CARITAS – Vyšší odborná škola sociální, Olomouc

Posledním zřizovatelem tohoto typu škol, jsou soukromé osoby. Soukromých vyšších odborných škol se nachází na území kraje stejné množství, jako tomu bylo v případě církevních škol:

- Vyšší odborná škola živnostenská, Přerov, s.r.o.
- Vyšší odborná škola hotelnictví a turismu, o.p.s, Uničov

5.3 Terciární vzdělávání v Olomouckém kraji

Dle Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, se na území Olomouckého kraje nachází tři vysoké školy, z toho jedna veřejná a dvě soukromé. Terciární vzdělání je, dle Centra pro studium vysokého školství, řazeno na nejvyšší post vzdělávací infrastruktury všeobecně. Z celkového počtu sedmdesát čtyři vysokých škol z celé České republiky, je počet v Olomouckém kraji takřka zanedbatelný. Rozdíl mezi veřejnými a soukromými vysokými školami je zejména v jejich řízení. V případě veřejných vysokých škol patří mezi nejdůležitější orgány zejména:

- Akademický senát
- Rektor
- Správní rada
- Vědecká rada
- Umělecká nebo akademická rada

V případě soukromé vysoké školy, jsou nejdůležitějším orgánem takové právnické osoby, kterým bylo uděleno, dle výročních zpráv Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, oprávnění působit jako škola soukromá. Těmito právnickými osobami mohou být obchodní společnosti nebo orgány obecně prospěšné společnosti. Obchodními společnostmi jsou míněny akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným.

Vysoké školy nabízí tři typy akreditovaných studijních programů:

- BAKALÁŘSKÉ
- MAGISTERSKÉ
- DOKTORSKÉ

Nejnižší z výše jmenovaných je bakalářský studijní program, který připravuje studenty na budoucí povolání a také na následující magisterské studium. Podmínkou pro přijetí do bakalářského programu je úplné ukončení středoškolského vzdělání s maturitou. Bakalářské studium trvá na jednotlivých vysokých školách v České republice tři až čtyři roky a je zakončeno státní závěrečnou zkouškou a obhajobou bakalářské práce. Student následně získává titul bakalář, zkráceně „Bc.“.

Magisterské studium je založeno nejen na teoretických poznacích, ale i na výzkumné činnosti, která spočívá ve vědeckém poznávání a následné tvůrčí činnosti. Podmínkou pro přijetí do magisterského studijního programu je úspěšné ukončení předešlého bakalářského studijního programu. Délka studia je různá. Magisterské programy, navazující na bakalářské, trvají v rozmezí jeden až tři roky. Takové magisterské programy, které nenavazují na bakalářské programy, trvají čtyři až šest let. Opět je tento studijní program zakončen státní závěrečnou zkouškou a obhajobou diplomové práce. V případě lékařských oborů se jedná o státní rigorózní zkoušku. Na základě úspěšně ukončeného magisterského studia, může absolvent získat různé tituly, které se dělí podle toho, jaký obor student absolvoval.

Tab. 6: Akademické tituly absolventů magisterských studijních programů

Zkratka titulu	Titul	Obory
Ing.	inženýr	ekonomie, technické vědy a technologie, zemědělství, lesnictví a vojenství
Ing. arch.	inženýr architekt	architektura
MUDr.	doktor medicíny	lékařství
MDDr.	zubní lékař	zubní lékařství
MVDr.	doktor veterinární medicíny	veterinární lékařství a hygiena
MgA.	magistr umění	umění
Mgr.	magistr	ostatní obory

Zdroj: studentskéfinance.cz

5.3.1 Vysoké školy v kraji

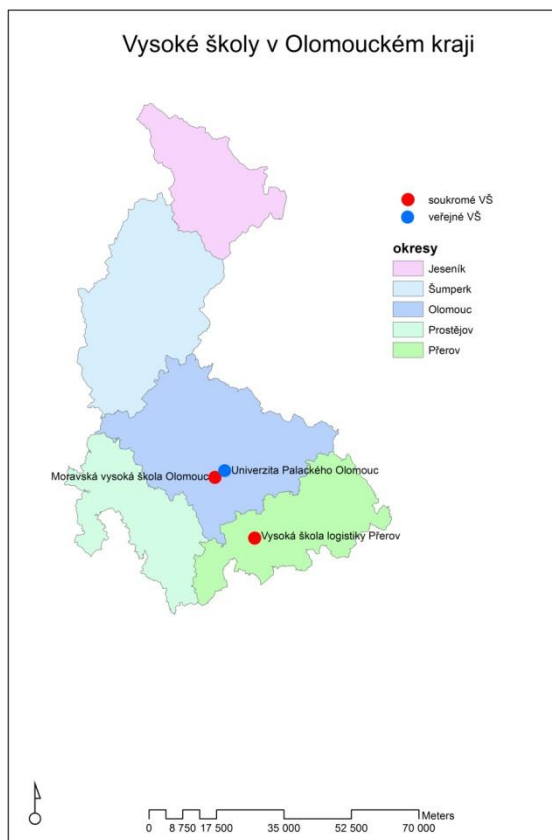
Jelikož se na území Olomouckého kraje nachází šesté největší město v České republice Olomouc (dle Českého statistického úřadu), mohlo by se zdát, že se v tomto kraji bude nacházet velké množství vysokých škol. Pravda je však taková, že zde byly vybudovány celkem tři vysoké školy.

Tab. 7: Zřizovatelé vysokých škol v Olomouckém kraji ve školním roce 2013/2014

Okres	Zřizovatel	
	Veřejné	Soukromé
Olomouc	1	1
Přerov	0	1
Prostějov	0	0
Šumperk	0	0
Jeseník	0	0

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Jak z tabulky číslo 7 vyplývá, dvě třetiny vysokých škol se nachází v krajském městě Olomouc. Těmito konkrétními ústavami jsou, dle Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Univerzita Palackého a Moravská vysoká škola, o.p.s. První zmíněná je školou veřejnou, druhá školou soukromou. Třetí vysoká škola se nachází ve městě Přerov a nese název Vysoká škola logistiky, o.p.s. V tomto případě se jedná opět o školu soukromou.

Obr. 7: Vysoké školy v Olomouckém kraji (zdroj: Vlastní tvorba v programu ArcGis 10.1)

Univerzita Palackého v Olomouci

Jak je již naznačeno v samotném názvu této vzdělávací instituce, jedná se o vysokou školu univerzitního typu. Byla založena již v šestnáctém století, tudíž se jedná o druhou nejstarší vysokou školu v České republice (ihned po Karlově univerzitě sídlící v Praze). Univerzita Palackého je, dle oficiálních stránek školy, rozdělena na následujících osm fakult:

- Přírodovědecká fakulta
- Pedagogická fakulta
- Lékařská fakulta
- Filozofická fakulta
- Právnická fakulta

- Fakulta tělesné kultury
- Fakulta zdravotnických věd
- Cyrilometodějská teologická fakulta

V roce 2012 tuto školu navštěvovalo, dle Českého statistického úřadu, okolo jednadvaceti tisíc studentů, což je přibližně jedna pětina celkového počtu obyvatel města Olomouc. Dalo by se říci, že právě Olomouc je typické univerzitní město, čerpající znatelnou část příjmů právě ze záležitostí, týkající se univerzity a samotných studentů.

Univerzita Palackého se podílí na mnoha projektech a je řazena mezi nejúspěšnější žadatele, mezi tuzemskými školami, o dotace na své konkrétní záměry. Těchto projektů je obrovské množství a jejich počet se neustále zvyšuje. Dále poskytuje různé pracovní stáže či program celoživotního učení, konkrétně jedno odvětví, zvané Erasmus. Do tohoto programu jsou zapojeny téměř všechny evropské vysoké školy, mezi kterými dochází k výměně studentů za účelem studia. Dále univerzita nabízí tak zvaný Merrillův program, který spočívá v ročním studiu ve Spojených státech amerických a je sponzorován Charlesem Merrillem, jemuž byl udělen čestný doktorát pedagogických věd, a to přímo na Univerzitě Palackého v Olomouci. Zasloužil se o založení soukromé školy v Bostonu. Tento program funguje již od roku 1990. Za tuto dobu bylo studium poskytnuto více jak stovce studentů Univerzity Palackého. Velmi významný je Vědeckotechnický park Univerzity Palackého (zkráceně VTP UP), který je charakterizován jako spojnice podnikatelského a vědeckého světa. Toto univerzitní pracoviště působí od roku 2000 a v současnosti spolupracuje s velkým množstvím firem. Nezabývá se však pouze výzkumem a různými analýzami, ale také nabídkou například kanceláří a laboratoří k pronájmu.

Moravská vysoká škola Olomouc, o.p.s.

Právě Moravská vysoká škola je jednou ze soukromých škol, nacházející se na území Olomouckého kraje. Jedná se o menší vysokou školu ekonomického směru, která se soustředí zejména na přípravu svých studentů na praxi, a to v malých a středních podnicích. V roce 2013 došlo k rozšíření vysoké školy o BEA Centrum Olomouc, které nabízí velmi moderní vzdělávací prostory. Zkratku BEA charakterizují

první písmena třech zásadních slov, a to **B**usiness, **E**ducation a **A**cceleration, což v češtině znamená podnikání, akademickou sféru a akceleraci podnikání. Zaměřuje se na inovace v mikro, malých a středních podnicích a také na vytváření strategie vzdělávání v delším časovém období.

Dle oficiálních stránek Moravské vysoké školy, si tato školy zakládá zejména na osobním přístupu a rozvoji jednotlivců. Stejně jako na jiných soukromých školách, se i zde platí školné, konkrétně třicet tisíc korun. Toto školné lze uhradit jednorázově, za jednotlivé semestry, či za každý měsíc zvlášť. K tomuto účelu poskytuje vysoká škola, dle portálu finance.cz, speciální studentské půjčky, které nabízí pouze dvě tuzemské banky. Výhoda u těchto půjček je fakt, že nemusí studenti dokládat své příjmy a že neplatí stejné poplatky, jako je tomu v případě běžných spotřebitelských úvěrů. Také si mohou studenti splácení odložit do doby, kdy ukončí studium a najdou si stabilní práci.

Vysoká škola logistiky, o.p.s. - Přerov

Posledním zástupcem vysokých škol v Olomouckém kraji, je Vysoká škola logistiky, o.p.s. – Přerov, jež je neuniverzitním typem vysoké školy technického směru. Jedná se o poměrně „mladou“ školu, založenou v roce 2001, jejíž název byl několikrát pozměněný:

Vysoká škola J. A. Komenského v Přerově, o.p.s.	→	Vysoká škola spediční správní, o.p.s.	→	Vysoká škola logistiky, o.p.s.
--	---	--	---	---

Jako jediná vysoká škola v České republice nabízí tři stupně terciárního vzdělání, a to konkrétně bakalářské, magisterské i doktorské studium. Hlavním oborem je zde, jak již název školy napovídá, Logistika. Největším cílem je připravit studenty například na praxi ve službách a cestovním ruchu. Největší poslání této školy, je příprava v logistice dopravy.

Tato vysoká škola má dvě konzultační střediska, a to konkrétně v Praze a ve Štúrovu na Slovensku. V případě tohoto vzdělávacího zařízení je školné vyšší, než je tomu v případě již zmiňované Moravské vysoké školy. Není zde určena stabilní částka, kterou musí student za rok zaplatit. Rozlišuje se to podle toho, zda student navštěvuje bakalářský studijní program, či navazující magisterský. V případě bakalářského

programu se částka mění v rozmezí třiceti sedmi až třiceti devíti tisíc, avšak v magisterském studiu je školné rovno čtyřiceti tisícům za rok.

Cílem této školy je, dle oficiálních stránek, zapojení se do plánů rozvoje nejen samotného města Přerova, ale i celého Olomouckého kraje. Dalším počinem je vytvořit z města dopravní uzel mezinárodního významu a následně logistické centrum.

6 INTERAKCE TRHU PRÁCE A VZDĚLÁVACÍCH INSTITUCÍ V OLOMOUCKÉM KRAJI

Olomoucký kraj je silně diferencovanou oblastí. Každý jeho okres má své specifické vlastnosti a rozdílnou nabídku a poptávku na trhu práce. Tento fakt se odvíjí od potřeb daného regionu a na požadavcích tamní společnosti. Na základě této nabídky a poptávky byly v minulosti budovány, na území celého kraje, různé typy středních, vyšších odborných a vysokých škol, které měly reflektovat tyto snahy. Čím dál tím více je však řešet fakt, zda tyto školy „stačí“ vývoji trhu práce v regionu.

6.1 Situace na trhu práce ve sledovaném území

Tak, jako je Česká republika diferencovaná, co se různých charakteristik jednotlivých administrativních jednotek týče, každý z pěti okresů Olomouckého kraje je taktéž určitým způsobem specifický. Je zde i pár společných vlastností, které stojí za to zmínit, neboť se jedná o problematiku, v níž je tento kraj značně výrazný.

Pokud se vezme v rámci celorepublikového měřítka, tak Olomoucký kraj je charakteristický vyšším stupněm zaostávání. Hůře je na tom pouze kraj Liberecký a Karlovarský. Dá se říci, že je tento kraj oblastí, kde převládá zejména strojírenská výroba. Tento fakt je podložen především úřady práce jednotlivých okresů kraje, či hospodářských komor, které mají kompetence vždy v rámci jednotlivých okresů a krajů. Další specifikace jsou následně přiřazeny ke konkrétním okresům sledovaného území.

6.1.1 Vývoj nezaměstnanosti v kraji

Ukazatelem nezaměstnanosti je tak zvaná míra nezaměstnanosti, která je definována jako poměr počtu nezaměstnaných (U) k celkovému počtu pracovních sil

(U + L). Vzorec k výpočtu této míry je:

$$u = U / (U + L)$$

Tab. 8: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých okresech Olomouckého kraje

Okres	Míra nezaměstnanosti (v %)				
	2003	2006	2009	2012	2013
Olomouc	11,8	7,6	11,2	10,5	8,3
Přerov	13,8	10,6	12,3	12,8	9,1
Prostějov	10,2	6,2	9,9	10,9	7,2
Šumperk	12,5	10,4	14,6	12,8	9,1
Jeseník	18,2	14,7	16,9	16,4	10,0
Olomoucký kraj	12,5	9,0	12,2	11,9	8,5

Zdroj: Oficiální informační portál statutárního města Olomouce

Dle oficiálního informačního portálu statutárního města Olomouce je v současnosti pojem míra nezaměstnanosti poněkud zavádějící, neboť se od 1. ledna 2013 zavádí nový ukazatel registrované nezaměstnanosti v České republice, a to „podíl nezaměstnaných osob“, který je definován jako podíl dosažených uchazečů o zaměstnání ve věku 15 až 64 let.

Při srovnání jednotlivých okresů kraje lze, dle zjištěných údajů uvedených v tabulce číslo 8, vyzorovat, že je na tom dlouhodobě nejlépe okres Prostějov. Následuje okres Olomouc, který však v letech 2006 a 2012 velmi výrazně předčil právě zmíněný okres Prostějov, a to o více než 2 %. Ve srovnání s Českou republikou je Olomoucký kraj spíše nadprůměrný, co se této míry týče. Zatímco celorepublikový průměr se rovnal k 1. lednu 2013, dle Českého statistického úřadu, hodnotě 7,2 %, v Olomouckém kraji byla tato hodnota 8,5 %. Samozřejmě se tyto hodnoty mění dle měsíců, závislé na vývoji trhu práce, či na sezónnosti některých zaměstnání, což jsou například zednická nebo zahradnická povolání. V době „útlumu“ takovýchto zaměstnání je míra nezaměstnanosti vyšší.

6.1.2 Okres Olomouc

Prvním z pěti okresů v Olomouckém kraji je stejnojmenný okres Olomouc. Jak již bylo řečeno, nachází se zde krajské, ale i statutární město Olomouc, které je v současnosti pátým největším městem v České republice. Dle Českého statistického

úřadu se jedná o centrální a zároveň největší okres kraje, který je nejvíce spádový, co dojížděky týče.

Z hlediska zaměstnanosti se jedná o území, které je charakteristické především vysokým podílem strojírenské výroby, jež má na území okresu dlouhou tradici. Mezi nejvýznamnější strojírenské závody patří, dle oficiálního informačního portálu statutárního města Olomouce, zejména Moravské železářny, a.s., zabývající se výrobou strojních součástí. Další firmou je TOS Olomouc, s.r.o., zaměřující se především na výrobu kovoobráběcích strojů. Oba tyto závody zaměstnávají velké množství lidí a jsou důležitým článkem v zaměstnanosti. Strojírenský průmysl je následován průmyslem potravinářským, který má taktéž silné zastoupení v zaměstnávání obyvatel, žijících na území nejen okresu, ale i kraje. Firmami, zastupujícími toto odvětví, jsou především Nestlé Česko s.r.o., závod ZORA (zabývající se výrobou cukrovinek) a OLMA, a.s., jejíž činností je výroba sušeného mléka a mléčných výrobků. Dalším, silně zastoupeným průmyslem, je chemický a elektrotechnický. U prvního zmíněného je zástupcem firma FARMAK, a.s., která se zabývá výrobou léčivých látek a desinfekčních výrobků. Přesto, že zde byl v minulosti koncentrován také textilní průmysl, v současnosti dochází spíše k jeho úpadku. V posledních letech dochází k rozvoji stavebnictví. Na základě toho byla vybudována na území okresního města jedna z nejmladších středních škol v kraji, a to Střední škola stavební – HORSTAV Olomouc. Další firmou je SIGMA Výzkumný a vývojový ústav, s.r.o. v Lutíně, zabývající se výrobou čerpadel nebo AŽD Praha s.r.o., Olomouc, zaměřující se na návrh a analýzu zabezpečovacího zařízení pro kolejovou dopravu.

Nejvíce zaměstnaných je však, dle úřadu práce, v sektoru služeb. Nejvíce přímo v okresním městě. Jak již bylo řečeno, jedná se o spádovou oblast, která má bohatou historii a je zároveň turisticky přitažlivá. Proto zde dochází také k rozvoji cestovního ruchu, který postupně zaměstnává čím dál tím více lidí.

V rámci zaměstnanosti, nebo spíše nezaměstnanosti, se mluví především o počtu uchazečů o zaměstnání. Tento ukazatel naznačuje, jaká situace je v daném regionu, co se čekajících na zaměstnání týče a dochází jak k meziregionálnímu, tak celorepublikovému porovnávání.

Tab. 9: Vývoj na trhu práce v okrese Olomouc – evidovaní uchazeči

Uchazeči o zaměstnání	Měsíc	2006	2008	2010	2012
Počet uchazečů	k 1.1.	12 239	7 503	14 743	13 159
	k 31.12.	9 704	7 359	13 676	13 251
Počet uchazečů na jedno pracovní místo	k 1.1.	11,6	4,3	39,2	26,4
	k 31.12.	5,1	7,0	32,2	87,8
Absolventi škol a mladiství	k 1.1.	891	460	983	927
	k 31.12.	719	616	942	1103

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky - statistické ročenky trhu práce v České republice

Jak uvádí tabulka číslo 9, dochází především k výrazným změnám v počtu uchazečů v okrese Olomouc. V roce 2008 došlo k celosvětové krizi, kdy byla otřesena celá ekonomika. Tato nová situace měla dopad i na zaměstnanost, což je znázorněno v tabulce číslo 9. V době počátku zmíněné krize byl stav uchazečů o zaměstnání poněkud nižší, než tomu bylo v předešlém období. Při dlouhodobém působení krize na českou ekonomiku se však tento počet velmi výrazně zvýšil, neboť docházelo k masivnějšímu propouštění lidí ze svých zaměstnání a jejich následnému zařazení do registru žadatelů o zaměstnání na úřadu práce. Taktéž dochází k postupnému zvyšování počtu absolventů škol, což vede taktéž ke zvyšování počtu žadatelů o práci. Velmi rapidně došlo k nárůstu počtu uchazečů na jedno pracovní místo, a to z původních 5,1 na 87,8 lidí, kteří se hlásí na shodnou pracovní pozici. To vše k 31. prosinci roku 2006 a 2012, to znamená dle sledovaného území.

6.1.3 Okres Přerov

Třetím největším okresem v Olomouckém kraji je okres Přerov. Sídlem je druhé největší město kraje Přerov, které je centrem zaměstnanosti tohoto území. Dle Českého statistického úřadu je nejvíce lidí zaměstnáno v průmyslu zpracovatelském. V tomto případě je zdůrazněna role kraje, jakožto strojírenské „velmoci“, neboť se okres Přerov specializuje především na výrobu strojů a zařízení pro další výrobu. Dále je zde znatelná stavební činnost či doprava a telekomunikace, což podtrhuje pověst

Přerova, který je považován, jak již bylo řečeno, za logistické centrum. Nemalé množství obyvatel je zaměstnáno v zemědělství a lesním hospodářství, což je dáno především výhodnou polohou tohoto okresu v jižní části kraje.

Mezi nejvýznamnější firmy, v okrese Přerov, patří PRECHEZA a.s., sídlící přímo v hlavním okresním městě. Dle oficiálních stránek PRECHEZY, se tato firma zabývá především výrobou anorganických chemických produktů. Nejvýraznějším zástupcem je přerovská firma MEOPTA – optika, s.r.o. Tato společnost se soustředí na výrobu optických a mechanických součástí a jejich následnou montáží. Vytvořené produkty jsou vysoké kvality a slouží jak k průmyslovým, tak i spotřebním a vojenským účelům. Další je pak PSP Engineering, a.s., jež je významným dodavatelem strojů pro průmysl výroby stavebních hmot. Dále jsou to PRESBETON Drahotuše, s.r.o., PARAGAN s.r.o. v Lipníku nad Bečvou či DAKR spol. s r.o. ve městě Hranice.

Tab. 10: Vývoj na trhu práce v okrese Přerov – evidování uchazeči

Uchazeči o zaměstnání	Měsíc	2006	2008	2010	2012
Počet uchazečů	k 1.1.	8 737	6 237	9 451	8 918
	k 31.12.	7 741	5 263	9 188	8 910
Počet uchazečů na jedno pracovní místo	k 1.1.	20,9	4,8	50,8	27,2
	k 31.12.	8,0	8,5	38,1	40,9
Absolventi škol a mladiství	k 1.1.	583	359	582	475
	k 31.12.	521	363	407	662

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky - statistické ročenky trhu práce v České republice

Vývoj na trhu práce je poněkud stejný, jako v případě okresu Olomouc. Rok 2008 byl mezníkem, kdy došlo k postupné změně, která byla opět velmi výrazná a vedla ke zvýšení počtu uchazečů na přerovském úřadu práce.

6.1.4 Okres Prostějov

Prostějovský okres je jižním sousedem okresu Olomouc. Jeho centrálním městem je Prostějov, jenž je nazýván městem elegance a módy. Přesto, že je zde tradice v oděvnictví dlouhá již čtyři staletí, v současnosti tento trend postupně upadá. Na základě tohoto faktu došlo k problémům největšího podniku v okrese Prostějov, který zaměstnával okolo šesti tisíc lidí, což ho dělalo jedním z největších podniků Olomouckého kraje. Jedná se o OP Prostějov Profashion, jinak známý jako Oděvní podnik, a.s. V roce 2010 došlo ke krachu kvůli miliardovým dluhům a následnému propouštění zaměstnanců. Podařilo se udržet pouze dílnu na šití obleků na míru. Vedle tohoto podniku se zde nachází i další firmy, které jsou spíše malého charakteru a jejich působnost není nadnárodní, ale spíše lokální. Dalším větším zaměstnavatelem v okrese jsou detašovaná pracoviště Technické univerzity v Liberci a Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně.

Kvůli centralizaci města Prostějov dochází k nedostatku pracovních příležitostí ve zbývajících částech okresu. Vývoj počtu uchazečů byl a v současnosti stále je zasažen světovou hospodářskou krizí.

Tab. 11: Vývoj na trhu práce v okrese Prostějov – evidování uchazeči

Uchazeči o zaměstnání	Měsíc	2006	2008	2010	2012
Počet uchazečů	k 1.1.	5 108	2 731	6 436	6 122
	k 31.12.	3 783	2 789	6 476	6 223
Počet uchazečů na jedno pracovní místo	k 1.1.	6,0	3,0	65,0	40,8
	k 31.12.	4,7	10,7	72,8	33,5
Absolventi škol a mladiství	k 1.1.	377	148	385	407
	k 31.12.	290	173	454	473

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky - statistické ročenky trhu práce v České republice

Tento okres je, co se míry nezaměstnanosti týče, nejvýše na pomyslném žebříčku, to znamená, že je zde nejmenší podíl nezaměstnaných k celkovému počtu

ekonomicky aktivních obyvatel. V roce 2008 byl výrazně nižší počet evidovaných uchazečů o zaměstnání, než tomu bylo v jiných sledovaných letech, dle tabulky. Kromě tohoto roku lze říci, že dle Ministerstva práce a sociálních věcí je počet absolventů a mladistvých spíše konstantní.

6.1.5 Okres Šumperk

Severně od okresu Olomouc se nachází druhý největší okres Olomouckého kraje, Šumperk. Daří se zde především zemědělské výrobě, která zaměstnává znatelnou část obyvatel, žijících na tomto území. Silnou složkou je potom ekologické zemědělství. Nachází se zde město Šumperk, které je, dle oficiálních stránek města, přezdíváno „Brána Jeseníků“. V této oblasti je příznivá úroveň životního prostředí, které vede k rozvoji cestovního ruchu a následnému zdroji příjmů. Přesto, že se jednalo o okres, založený především na textilní výrobě, dochází v tomto odvětví k znatelnému úbytku. Dle Českého statistického úřadu je na pomyslné špičce strojírenská, hutní, stavební či elektrotechnická výroba. Jelikož se jedná především o začínající horskou oblast, plnou lesů, má svou úlohu i dřevozpracující průmysl. Důležitý je i průmysl potravinářský. Všechna vyjmenovaná odvětví zaměstnávají velkou část místního obyvatelstva.

Největšími zaměstnavateli v okrese Šumperk jsou především podniky Siemens a Hella. První zmíněný se nachází ve městě Mohelnice a orientuje se především na výrobu elektromotorů. Dle oficiálních stránek podniku se jedná o bývalý podnik MEZ Mohelnice, který byl v roce 2010 začleněn do společnosti Siemens, s.r.o. Druhý zmíněný podnik Hella se nachází opět ve městě Mohelnice a zaměřuje se na výrobu osvětlení do automobilů. Dle oficiálních stránek podniku Hella Technology with Vision, je zde zaměstnáno 1 408 zaměstnanců. Dalšími firmami na území okresu jsou, dle Českého statistického úřadu, Holba Šerák z Pivovaru HOLBA, a.s., Hanušovice, Olomoucké tvarůžky, Loštice či ELZACO spol. s r.o. ve městě Šumperk. Největší dvě firmy, zmíněné výše, ovlivňují celkový vývoj nezaměstnanosti v okrese.

Tab. 12: Vývoj na trhu práce v okrese Šumperk – evidovaní uchazeči

Uchazeči o zaměstnání	Měsíc	2006	2008	2010	2012
Počet uchazečů	k 1.1.	8 317	5 457	9 643	8 405
	k 31.12.	6 723	5 298	8 722	8 458
Počet uchazečů na jedno pracovní místo	k 1.1.	19,0	5,4	40,3	27,7
	k 31.12.	10,2	7,5	22,3	39,0
Absolventi škol a mladiství	k 1.1.	570	356	564	474
	k 31.12.	427	344	479	649

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky - statistické ročenky trhu práce v České republice

V průběhu roku 2008 docházelo, dle Ministerstva práce a sociálních věcí, k postupnému zvýšení lidí v produktivním věku, což se projevilo až ke konci tohoto roku, kdy nestačil počet pracovních míst pro pokrytí všech uchazečů o zaměstnání. Opět na tom měla zásluhu ekonomická a hospodářská krize, stejně jako v případě nejen předešlých okresů, ale i Olomouckého kraje, či České republiky jako celku.

6.1.6 Okres Jeseník

Nejsevernější částí Olomouckého kraje je okres Jeseník. Jedná se o nejmenší okres kraje, jenž hraničí s Polskem. Jelikož se jedná o horskou oblast, nachází se zde mnoho lesů a tudíž i silné zastoupení dřevozpracujícího průmyslu. Velmi populární je zde i lázeňství, které zaměstnává velké množství obyvatel. Lázněmi v okrese Jeseník jsou Priessnitzovy léčebné lázně v Jeseníku nebo Lázně Dolní Lipová, nacházející se v obci Lipová – lázně. Velké množství lidí je také zaměstnáno v těžbě surovin, které jsou využívány především ve stavebnictví. Těmito surovinami jsou například vápenec, žula, mramor či štěrkopísky.

Firmy, vybudované na území okresu, jsou spíše lokálního charakteru. Jejich působnost není tak široká, jako u firem, zmíněných v předešlých okresech. Nachází se zde například firma Staprom cz spol. s r.o., jejímž úkolem je, dle oficiálních internetových stránek firmy, kompletní realizace staveb nebo Warex spol. s r.o.,

zabývající se výrobou a montáží ocelových konstrukcí (oficiální internetové stránky společnosti Warex spol. s r.o.).

Jak uvádí Český statistický úřad, jedná se o oblast s nejvyšší mírou nezaměstnanosti v České republice.

Tab. 13: Vývoj na trhu práce v okrese Jeseník – evidování uchazeči

Uchazeči o zaměstnání	Měsíc	2006	2008	2010	2012
Počet uchazečů	k 1.1.	3 979	2 841	3 893	3 757
	k 31.12.	3 236	2 540	4 055	3 500
Počet uchazečů na jedno pracovní místo	k 1.1.	22,5	12,6	41,0	58,7
	k 31.12.	17,7	27,0	63,4	94,6
Absolventi škol a mladiství	k 1.1.	256	130	219	174
	k 31.12.	223	149	221	223

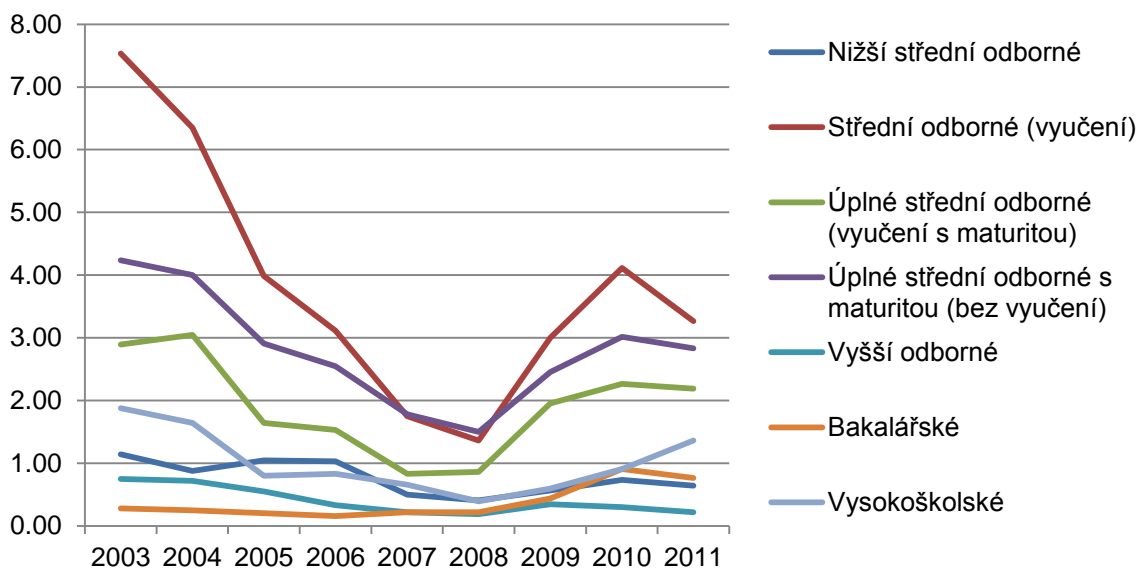
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky - statistické ročenky trhu práce v České republice

Jelikož je v tomto okrese méně obyvatel, odráží se to i v tabulce číslo 13, kdy je počet evidovaných uchazečů poněkud nižší, než v případě ostatních okresů Olomouckého kraje. Je zde velmi silná sezónní zaměstnanost, což je patrné v tabulce u počtu uchazečů o zaměstnání. To znamená, že se počet těchto uchazečů na úřadu práce zvyšuje vždy po určité sezónní práci. Nejčastěji po zimě, kdy je mnoho lidí zaměstnáno v horských oblastech, například u lyžařských sjezdovek.

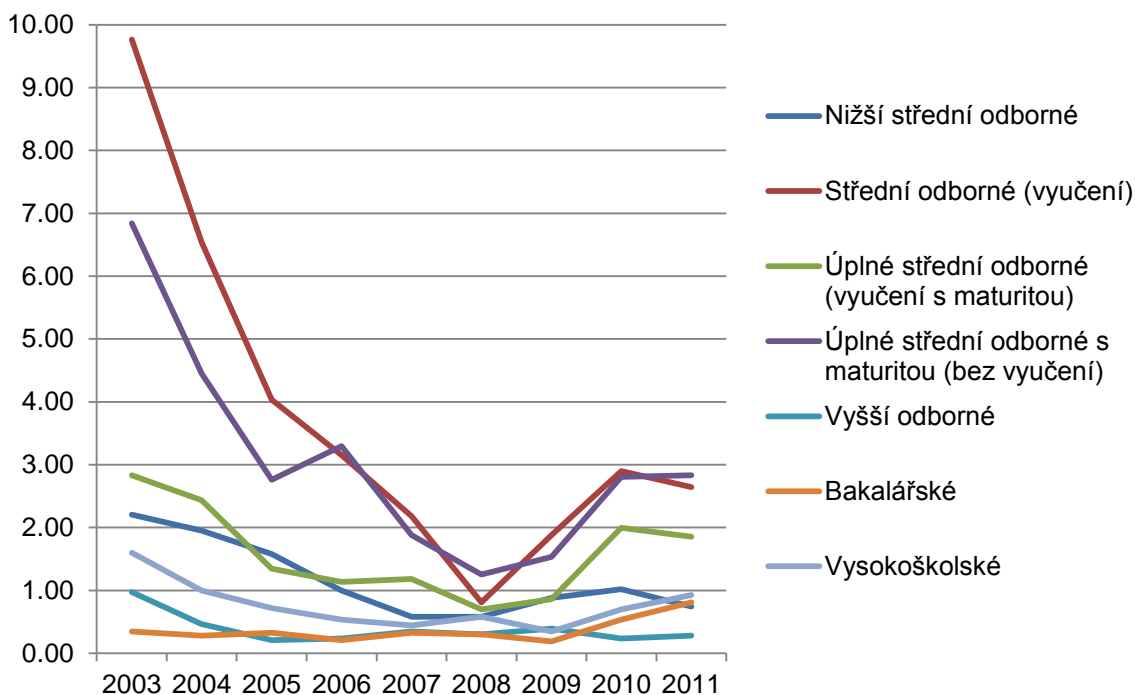
6.2 Stav evidovaných absolventů jednotlivých úrovní vzdělávání na úřadu práce

Dle statistik zaměstnanosti Ministerstva práce a sociálních věcí lze zjistit, jaká je struktura absolventů, kteří jsou evidováni na jednotlivých úřadech práce. Veškeré statistiky jsou zahrnuty pod správou krajského úřadu práce, který sídlí ve městě

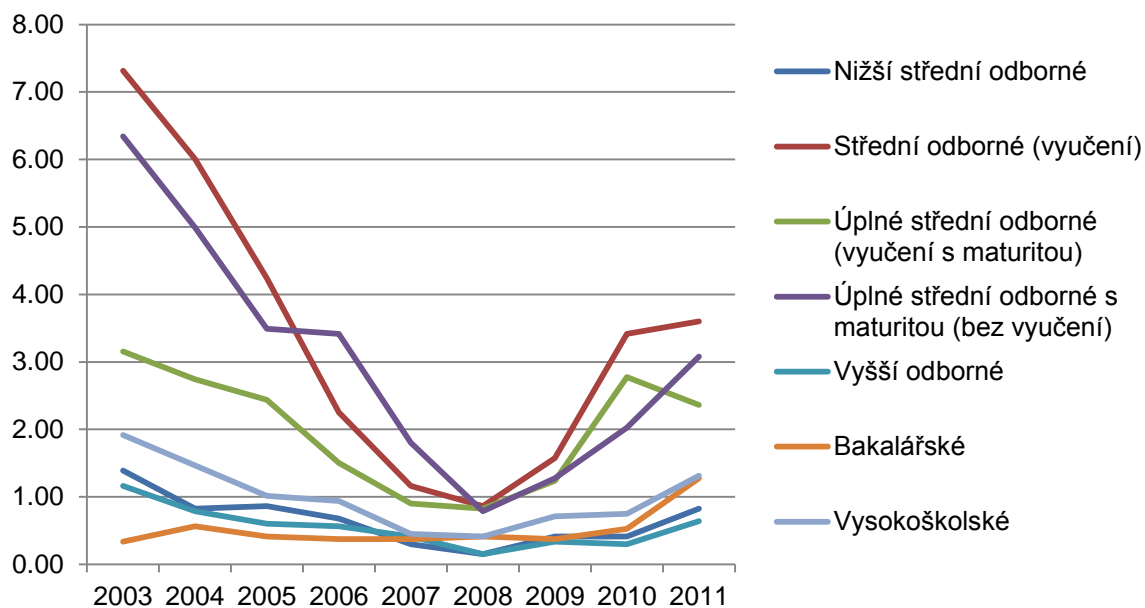
Olomouc. Na základě nabídky a poptávky na trhu práce v jednotlivých okresech kraje lze zjistit vývoj počtu všech takto evidovaných absolventů.

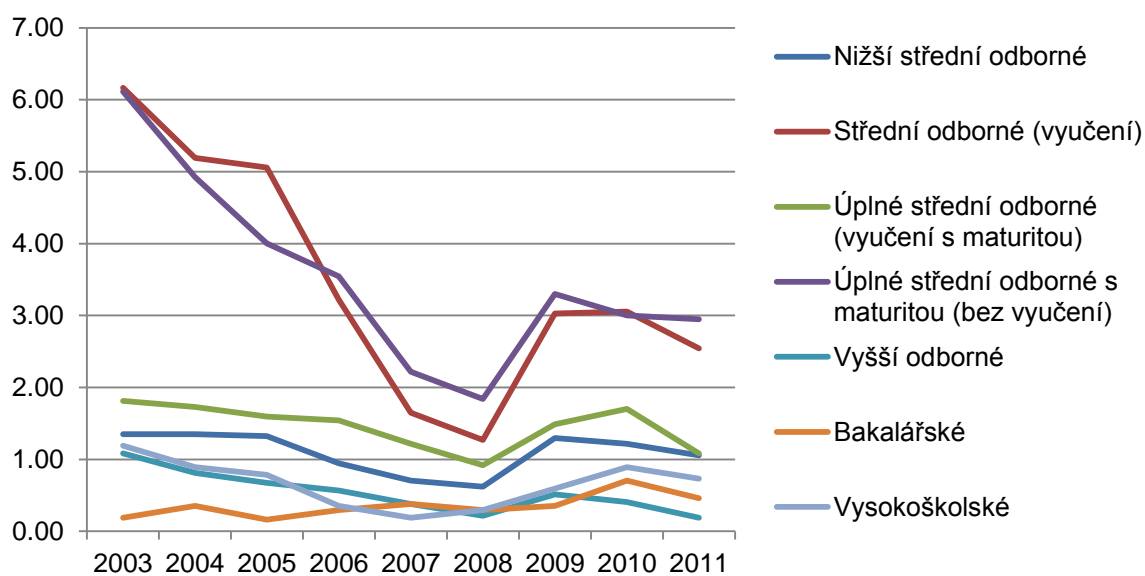
Obr. 8: Evidování absolventi, dle stupně vzdělání, na úřadu práce v okrese Olomouc (zdroj: Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí)

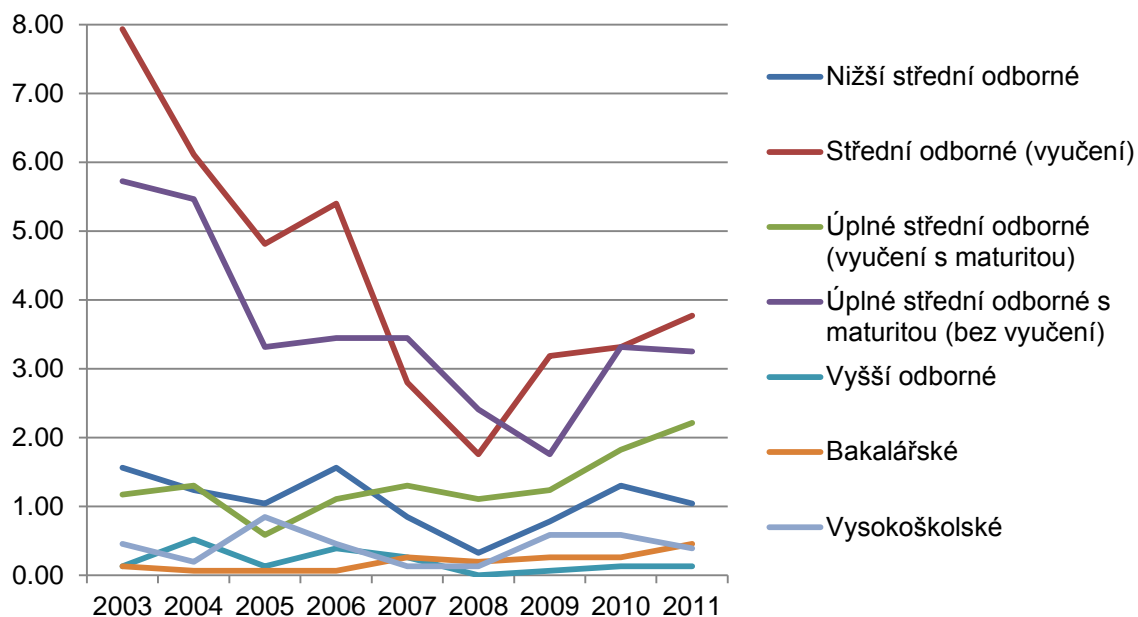
Obr. 9: Evidování absolventi, dle stupně vzdělání, na úřadu práce v okrese Přerov (zdroj: Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí)

Obr. 10: Evidovaní absolventi, dle stupně vzdělání, na úřadu práce v okrese Prostějov (zdroj: Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí)

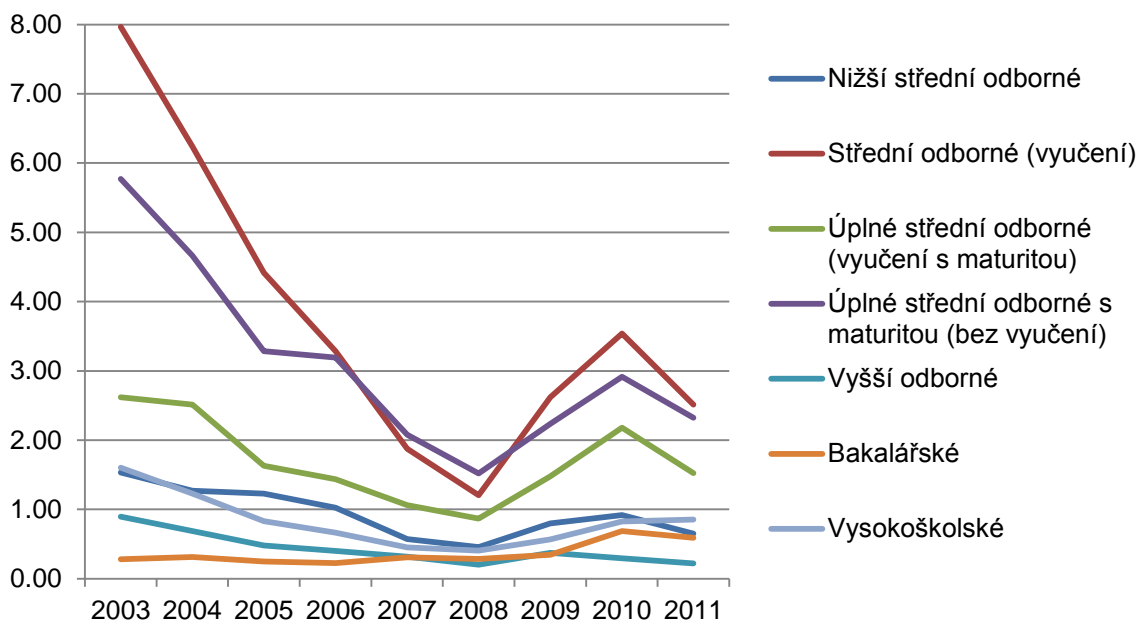

Obr. 11: Evidovaní absolventi, dle stupně vzdělání, na úřadu práce v okrese Šumperk (zdroj: Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí)

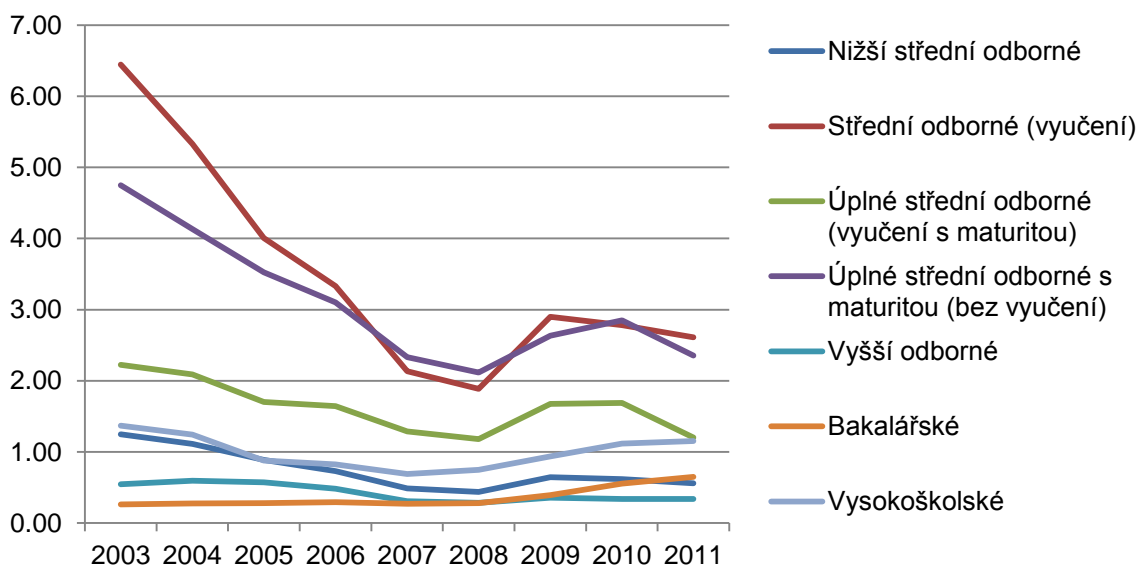

Obr. 12: Evidovaní absolventi, dle stupně vzdělání, na úřadu práce v okrese Jeseník (zdroj: Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí)

Vývoj evidovaných absolventů na úřadech práce v jednotlivých okresech Olomouckého kraje je odrazem nabídky a poptávky na trhu práce v daném území. Největší množství evidovaných, vysokoškolsky vzdělaných, lidí na úřadu práce je v okresech Olomouc a Přerov, což je dáno také celkovým počtem obyvatel a nejvyšším počtem studentů na vyšších odborných a vysokých školách. V těchto dvou okresech se totiž nachází, jak již bylo řečeno, všechny vysoké školy a největší část vyšších odborných škol v kraji. K největším změnám dochází v případě evidovaných absolventů se středním odborným vzděláním s vyučením a úplným středním odborným s maturitou (bez vyučení). Mezníkem byl rok 2008, kdy bylo na úřadu práce evidováno nejmenší množství absolventů. Od tohoto roku dochází k pozvolnému nárůstu všech absolventů nebo je jejich počet poměrně konstantní. Avšak stav všech evidovaných absolventů na úřadu práce v posledních letech není tak vysoký, jako před rokem 2008. Dochází však k pozvolnému nárůstu. V porovnání s Olomouckým krajem a Českou republikou lze konstatovat, že je vývoj absolventů shodný s jednotlivými okresy.

Obr. 13: Evidovaní absolventi, dle stupně vzdělání, na úřadu práce v Olomouckém kraji (zdroj: Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí)

Obr. 14: Evidovaní absolventi, dle stupně vzdělání, na úřadu práce v České republice (zdroj: Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí)

6.3 Vývoj evidovaných absolventů na úřadu práce v Olomouckém kraji

Dle jednotlivých výročních zpráv o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Olomouckém kraji, dochází k relativně výrazným změnám v počtu absolventů středních škol ve všech pěti okresech zkoumaného území.

Tab. 14: Vývoj počtu absolventů jednotlivých druhů středních škol v okresech Olomouckého kraje (školní rok 2003/2004 – 2011/2012)

Školní rok	Gymnázia	Maturitní obory SOŠ a SOU	Učební obory SOŠ a SOU
Okres Olomouc			
2003/2004	855	782	1 212
2006/2007	767	1 279	922
2009/2010	662	1 040	721
2011/2012	738	1 116	634
Okres Přerov			
2003/2004	358	709	725
2006/2007	339	995	447
2009/2010	250	859	340
2011/2012	398	772	288
Okres Prostějov			
2003/2004	209	335	601
2006/2007	219	574	315
2009/2010	236	511	271
2011/2012	221	384	260
Okres Šumperk			
2003/2004	209	618	639
2006/2007	228	852	467
2009/2010	217	823	447
2011/2012	227	613	315
Okres Jeseník			
2003/2004	55	109	258
2006/2007	77	185	183
2009/2010	82	146	121
2011/2012	78	139	114
Olomoucký kraj			

2003/2004	1686	2553	3 435
2006/2007	1630	3885	2 334
2009/2010	1447	3379	1 900
2011/2012	1662	3024	1 611

Zdroj: Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Olomouckém kraji

Největších rozdílů nabývá počet absolventů gymnázií a učebních oborů středních odborných škol a středních odborných učilišť. Zatímco počet absolventů gymnázií pozvolna roste, u učebních oborů rapidně klesá.

Dle situace na trhu práce lze spočítat i míru nezaměstnanosti absolventů dle konkrétních oborů, které jsou studovány na jednotlivých druzích škol. Mezi lety 2002 až 2005 byla metodika zjišťování dat jiná, než od roku 2006. Před rokem 2006 byli zahrnováni do statistik všichni nezaměstnaní absolventi, kteří byli registrováni na jednotlivých úřadech práce v konkrétním kraji (v tomto případě Olomoucký kraj). Od roku 2006 jsou započítáváni pouze ti absolventi, kteří absolvovali střední a vysoké školy, nacházející se na území kraje. Z důvodu změny metodiky je vývoj evidovaných absolventů v následujících několika tabulkách uveden právě od roku 2006. Pokud by byly údaje uváděny již od roku 2003, hodnoty by byly zavádějící a neukazovaly by pravdivý vývoj míry nezaměstnanosti absolventů v Olomouckém kraji. Tato míra nezaměstnanosti a celkový počet evidovaných absolventů na trhu práce, se vždy vztahuje ke konkrétnímu roku, který je v tabulce uveden, avšak počet absolventů (první sloupec) je vztažen vždy k roku předcházejícímu, než je již zmíněná míra nezaměstnanosti.

Tab. 15: Vývoj počtu absolventů a jejich následná evidence na trhu práce, dle vybraných oborů (vyučení), v Olomouckém kraji (počet absolventů vždy k danému roku, míra nezaměstnanosti ke čtvrtému měsíci roku následujícího)

Obor	2006			2008			2009			2011		
	Počet absolventů	Počet absolventů na úřadu práce	Míra nezaměstnanosti (v %)	Počet absolventů	Počet absolventů na úřadu práce	Míra nezaměstnanosti (v %)	Počet absolventů	Počet absolventů na úřadu práce	Míra nezaměstnanosti (v %)	Počet absolventů	Počet absolventů na úřadu práce	Míra nezaměstnanosti (v %)
Ekologie a ochrana životního prostředí	14	1	7,1	24	4	16,7	26	3	11,5	23	3	13,0
Strojírenství a strojírenská výroba	223	8	3,6	251	33	13,1	207	28	13,5	221	13	5,9
Elektrotechnická, telekomunikační a výpočetní technika	375	23	6,1	342	21	6,1	312	37	11,9	342	35	10,2
Technická chemie a chemie silikátů	21	1	4,8	24	0	0,0	18	2	11,1	10	1	10,0
Potravinářství a potravinářská chemie	49	0	0,0	50	3	6,0	34	3	8,8	35	3	8,6
Textilní výroba a oděvnictví	86	6	7,0	67	7	10,4	49	4	8,2	39	2	5,1
Doprava a spoje	81	3	3,7	102	8	7,8	81	17	21	57	15	26,3
Zdravotnictví	290	11	3,8	279	9	3,2	294	11	3,7	251	25	10,0
Obecně odborná příprava	308	21	6,8	245	10	4,1	246	13	5,3	229	12	5,2
Umění a užité umění	19	0	0,0	56	11	19,6	46	4	8,7	42	9	21,4

Zdroj: Národní ústav pro vzdělávání (spolu s Českým statistickým úřadem, Ministerstvem práce a sociálních věcí a Ústavem pro informace ve vzdělávání)

Tab. 16: Vývoj počtu absolventů a jejich následná evidence na trhu práce, dle vybraných oborů (vyučení s maturitou), v Olomouckém kraji (počet absolventů vždy k danému roku, míra nezaměstnanosti ke čtvrtému měsíci roku následujícího)

Obor	2006			2008			2009			2011		
	Počet absolventů	Počet absolventů na úřadu práce	Míra nezaměstnanosti (v %)	Počet absolventů	Počet absolventů na úřadu práce	Míra nezaměstnanosti (v %)	Počet absolventů	Počet absolventů na úřadu práce	Míra nezaměstnanosti (v %)	Počet absolventů	Počet absolventů na úřadu práce	Míra nezaměstnanosti (v %)
Strojírenství a strojírenská výroba	329	21	6,4	203	31	15,3	219	47	21,5	221	13	5,9
Elektrotechnická, telekomunikační a výpočetní technika	135	9	6,7	152	17	11,2	151	30	19,9	342	35	10,2
Polygrafie, zpracování papíru, filmu, fotografie	27	1	3,7	53	5	9,4	44	7	15,9	26	4	15,4
Zemědělství a lesnictví	17	1	5,9	23	4	17,3	16	5	31,3	188	17	9,0
Technická chemie a chemie silikátů	20	2	10,0	21	1	4,8	26	2	7,7	10	1	10,0
Stavebnictví, geodézie a kartografie	19	2	10,5	20	2	10,0	23	7	30,4	192	25	13,0
Gastronomie, hotelnictví a turismus	54	6	11,1	30	5	16,7	28	10	35,7	178	26	14,6
Obchod	151	18	11,9	87	16	18,4	obor neotevřen			obor neotevřen		
Podnikání v oborech, v odvětvích	188	24	12,8	316	55	17,4	421	102	24,2	48	0	0,0
Textilní výroba a oděvnictví	37	5	13,5	12	0	0,0	9	0	0,0	39	2	5,1

Zdroj: Národní ústav pro vzdělávání (spolu s Českým statistickým úřadem, Ministerstvem práce a sociálních věcí a Ústavem pro informace ve vzdělávání)

Tab. 17: Vývoj počtu absolventů a jejich následná evidence na trhu práce, dle vybraných oborů (SOŠ s maturitou), v Olomouckém kraji (počet absolventů vždy k danému roku, míra nezaměstnanosti ke čtvrtému měsíci roku následujícího)

Obor	2006			2008			2009			2011		
	Počet absolventů	Počet absolventů na úřadu práce	Míra nezaměstnanosti (v %)	Počet absolventů	Počet absolventů na úřadu práce	Míra nezaměstnanosti (v %)	Počet absolventů	Počet absolventů na úřadu práce	Míra nezaměstnanosti (v %)	Počet absolventů	Počet absolventů na úřadu práce	Míra nezaměstnanosti (v %)
Ekologie a ochrana životního prostředí	14	1	7,1	24	4	16,7	26	3	11,5	23	3	13,0
Strojírenství a strojírenská výroba	223	8	3,6	251	33	13,1	207	28	13,5	221	13	5,9
Elektrotechnická, telekomunikační a výpočetní technika	375	23	6,1	342	21	6,1	312	37	11,9	342	35	10,2
Technická chemie a chemie silikátů	21	1	4,8	24	0	0,0	18	2	11,1	10	1	10,0
Potravinářství a potravinářská chemie	49	0	0,0	50	3	6,0	34	3	8,8	35	3	8,6
Textilní výroba a oděvnictví	86	6	7,0	67	7	10,4	49	4	8,2	39	2	5,1
Doprava a spoje	81	3	3,7	102	8	7,8	81	17	21	57	15	26,3
Zdravotnictví	290	11	3,8	279	9	3,2	294	11	3,7	251	25	10,0
Obecně odborná příprava	308	21	6,8	245	10	4,1	246	13	5,3	229	12	5,2
Umění a užité umění	19	0	0,0	56	11	19,6	46	4	8,7	42	9	21,4

Zdroj: Národní ústav pro vzdělávání (spolu s Českým statistickým úřadem, Ministerstvem práce a sociálních věcí a Ústavem pro informace ve vzdělávání)

6.4 Dotace oborů na středoškolské a vysokoškolské úrovni

Poptávka a nabídka práce je rozhodujícím faktorem pro vytváření a následné schvalování dotací, týkající se oborů, které nabízí jednotlivé střední, vyšší odborné a

vysoké školy v Olomouckém kraji. Na základě zjištěných informací dochází k posouzení situace, zda mají tyto obory nárok na stipendium a kraj rozhodne o výši této podpory. Zmíněná stipendia jsou řešena především v případě středoškolských zařízení, neboť i přes zvyšující se podíl vysokoškolských absolventů je, dle statistik Českého statistického úřadu, stále více studentů, kteří mají středoškolské vzdělání.

6.4.1 Podpora konkrétních oborů středních škol

Jelikož dochází, dle olomouckého hejtmanství, ke stále menšímu zájmu o studium na středních odborných učilištích a středních odborných školách, musí být více podporovány obory, vyučované právě na těchto druzích škol. Cílem je zvýšit počet žáků na konkrétních učňovských oborech, které jsou nejvíce poptávané na trhu práce, to znamená (v případě Olomouckého kraje) především obory stavebního a strojírenského charakteru. Výhodou této podpory je také to, že jsou tímto způsobem podporovány nejen střední odborná učiliště, zřizována krajem, ale i další učiliště, patřící pod správu soukromých osob.

Podmínkou pro udělení tohoto stipendia je fakt, že se musí žák, či student vzdělávat v denní formě studia. Dále nesmí mít studující neomluvenou absenci nebo jakékoliv opatření, které je vyvozeno ředitelem školy. Další důležitou věcí jsou dobré studijní výsledky, to znamená, že student nesmí mít horší známku než *dobrý*, neboli hodnotu rovnu číslo tři. Samozřejmě je takovýchto pravidel více, avšak tato tři uvedená jsou řazena mezi nejdůležitější. Ostatní se týkají například nevyplácení podpory o prázdninách či způsob vyplácení při přestupu na jinou školu.

Finanční podpora učňovských stipendií se, dle oficiálních stránek Olomouckého kraje, rozděluje podle jednotlivých ročníků, kdy je stupeň podpory různě velký a vyplývá z náročnosti daných oborů. Pokud chce škola zažádat o schválení úplně nového oboru, musí tento proces projít přes úřad práce a krajský úřad, které teprve tento obor schválí, či vyvrátí. Konečné rozhodnutí má však, dle magistry Jolany Palinkové z Informačního a poradenského střediska pro volbu a změnu povolání (zkráceně IPS), přímo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, jakožto nejvyšší orgán správy školství a vzdělávání v České republice.

Finanční podpora	1. ročník	měsíčně 300 Kč	za vyznamenání 1 500 Kč
	2. ročník	měsíčně 400 Kč	za vyznamenání 2 500 Kč
	3. ročník	měsíčně 500 Kč	za vyznamenání 5 000 Kč

Obory podporované krajem

Největší zastoupení, co se podpory jednotlivých oborů týče, mají strojírenské obory. Toto vyplývá z poptávky jednotlivých firem na trhu práce v Olomouckém kraji. Z tohoto strojírenského odvětví je nejvíce podporovaný obor strojní mechanik, a to ve všech pěti okresech kraje. Dalšími obory jsou například obráběč kovů, elektrikář či jemný mechanik.

Tab. 18: Počet škol s podporou strojírenských oborů v jednotlivých okresech Olomouckého kraje (školní rok 2013/2014)

Obory	Okres				
	Olomouc	Přerov	Prostějov	Šumperk	Jeseník
Strojní mechanik	4	2	1	1	1
Strojírenské práce	1	0	1	0	1
Nástrojař	1	0	1	1	0
Klempíř	2	1	2	1	0
Obráběč kovů	3	2	1	2	1
Jemný mechanik - Optik	0	1	0	0	0
Mechanik opravář motorových vozidel	0	0	0	1	0
Elektrikář	1	1	0	1	0
Elektrikář - silnoproud	2	0	1	1	0

Zdroj: Oficiální stránky Olomouckého kraje – seznam podporovaných oborů odškolního roku 2013/2014

Vedle strojírenských oborů kraj podporuje dále obory v oblasti potravinářství a stavebnictví, což jsou obory, které jsou taktéž velmi poptávané na úřadu práce. Je potřeba podpořit je tímto způsobem, aby se na trhu práce pohybovali specialisté, kteří

by využili svých schopností a vědomostí v podnicích, zabývajících se touto problematikou.

Tab. 19: Počet škol s podporou ostatních oborů v jednotlivých okresech Olomouckého kraje (školní rok 2013/2014)

Obory	Okres				
	Olomouc	Přerov	Prostějov	Šumperk	Jeseník
Potravinářské práce	0	1	0	1	1
Pekař	1	0	0	0	1
Řezník - uzenář	0	0	1	0	1
Výrobce kožedělného zboží	0	0	1	0	1
Truhlář	1	1	1	1	0
Truhlářská a čalounická výroba	0	2	0	0	1
Klempířské práce ve stavebnictví	2	0	0	0	0
Kominík	2	0	0	0	0
Malířské a natěračské práce	1	1	0	0	1
Tesař	2	1	1	1	0
Zedník	2	1	1	2	1
Zednické práce	3	0	1	2	1
Malíř a lakýrník	2	1	1	0	0

Zdroj: Oficiální stránky Olomouckého kraje – seznam podporovaných oborů od školního roku 2013/2014

Sjednána je i následující podpora ve školním roce 2014/2015. Oproti předešlým dvěma tabulkám jsou zde pouze čtyři drobné rozdíly. Od tohoto školního roku bude podporován navíc jeden obor, zvaný *výrobce potravin*, konkrétně v okrese Olomouc. Další změna nastává v okrese Přerov, kde bude probíhat podpora pouze v případě jedné střední odborné školy. V okrese Šumperk dojde ke snížení počtu středních škol s nabízenými obory *zedník* a *zednické práce*. Jelikož se na území okresu Olomouc nachází největší počet středních škol v kraji, je zde i nejvíce podporovaných oborů. Dá se říci, že je na tomto území podporována většina z uvedených oborů.

6.4.2 Podpora terciárního vzdělávání

Na území Olomouckého kraje jsou podporovány různé obory vyšších odborných škol, popřípadě vysokých škol, zaměřené dle specifikace na obory technické, přírodovědné a ostatní. Dne 1. ledna roku 2014 schválila Rada Olomouckého kraje podporu následujících oborů:

- Strojírenství
- Stavebnictví
- Elektrotechnika
- Informatika
- Matematika, statistika
- Kartografie, geografie, geoinformatika
- Medicína a farmacie
- Přírodní vědy
- Cizí jazyky
- Architektura
- Doprava a logistika
- Ekonomika a management
- Učitelství a pedagogika
- Potravinářství, zemědělství a lesnictví
- Hotelnictví a cestovní ruch

Zmíněným oborům byla schválena, na současný rok 2014, podpora pomocí stipendií. Studenti, žadající o tato stipendia musí, dle krajského úřadu, splnit určitá pravidla, která jsou nezbytná pro jejich udělení. Těmto žadatelům musí být maximálně třicet let a jejich trvalým bydlištěm musí být obec či město, které se nachází na území Olomouckého kraje. Stipendium může být studentovi vypláceno maximálně po dobu šesti měsíců. Studijní průměr, který musí student splnit, je různý. V případě vyšších odborných škol je tento průměr maximálně 1,6 a u vysokých škol 1,8. Všechny tyto podmínky jsou rozhodující pro udělení studijního stipendia především pro studující v zahraničí.

7 KVALITA VZDĚLÁVÁNÍ Z POHLEDU STÁTNÍCH INSTITUCÍ

Jak již bylo řečeno v předešlých kapitolách, dochází k neustálým změnám stavu vzdělávacích institucí v Olomouckém kraji. Na základě poptávky a nabídky na trhu práce se mění také počet evidovaných uchazečů na trhu práce, a tudíž je zájem o určité obory, které nabízí jednotlivé školy, velice nestabilní. Kvůli tomuto nezájmu jsou neustále řešeny jednotlivé obory, zda by měla pokračovat jejich existence, či nikoliv. Popřípadě pokud by měly být vytvořeny obory jiné, jejichž podpora by měla být v hlavním zájmu různých institucí, jimiž jsou již zmíněné hospodářské komory, krajské úřady či jednotlivé pracovní úřady.

7.1 Úřad Olomouckého kraje

7.1.1 Středoškolské vzdělávání

Úlohou krajského úřadu je mimo jiné, jak již bylo řečeno, správa vzdělávacích institucí. Střední školy byly do jeho působnosti přeneseny v roce 2001 od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Nakládání s problematikou současného školství a jeho vývojem je založeno na potřebách trhu práce. Tímto se zabývají jednotlivé Dlouhodobé záměry vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje. Tyto dokumenty byly postupně vytvořeny celkem čtyři, a to v letech 2003, 2006, 2008 a 2012.

Od roku 2002 probíhá v Olomouckém kraji, jako jediném ze všech krajů České republiky, hodnocení práce ředitelů jednotlivých škol, čímž se vytváří jejich pravidelná kontrola, a to ve čtyřletých cyklech. Na základě tohoto hodnocení má kraj nejvyšší úroveň nejvyšších představitelů škol v České republice.

Nejvíce se kraj zabýval, dle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje 2003, problematikami, které se týkaly především změn na trhu práce. Podle krajského úřadu bylo potřeba propojit vzdělávací instituce s jednotlivými firmami, které by poskytovaly praxe pro studenty daných škol. Tímto krokem by podle kraje docházelo ke zkvalitňování praktické přípravy studentů na

jejich uplatnitelnost na trhu práce. Dále se kraj podílí na vytváření různých programů, kterými se snaží přiblížit aktivity firem studentům, a to například pomocí akcí Morava job či Scholaris.

Dle Dlouhodobého záměru kraje se nabídka oborů na středních školách bude korigovat podle nabídky a poptávky na trhu práce. Kraj podporuje nejen veřejné školy, ale i soukromé, čímž je, oproti jiným krajům v České republice, ojedinělý.

Olomoucký kraj usiluje o stabilizaci počtu gymnázií, přičemž chce podporovat třídy, které jsou tematicky zaměřené, nikoliv však celé školy, jež by se taktéž tematicky zaměřovaly, například na humanitní či sportovní gymnázia. Dále chce kraj podporovat všeobecný charakter gymnázií, jež jsou podle něj nejlepším „předstupněm“ vysokých škol a jejichž studenti mají vyšší adaptabilitu a jejich přizpůsobení trhu práce je poněkud přirozenější. Kraj dále usiluje o to, aby byly vytvořeny, ve spolupráci s úřady práce, střednědobé či krátkodobé vzdělávací programy, jako jsou například různé kurzy či cykly. Vše pro splnění požadavků vysokých škol a trhu práce. Přes to, že je Olomoucký kraj třetí, co se hustoty gymnaziální sítě týče, není zde prostor pro myšlenky ukončení některých z nich, neboť dalším požadavkem ze strany kraje je vytvořit z nich vzdělávací centra, která by byla využita také jako ubytovací zařízení, sloužící pro další vzdělávání. Dalším z cílů kraje je zachování úrovně víceletých gymnázií jakožto výběrových škol. Tento názor se totiž v posledních letech mění.

Jedná se o území, jež je charakterizováno především strojírenskou výrobou, a tudíž jsou na středních odborných školách a středních odborných učilištích podporovány především obory technické. Na začátku sledovaného období docházelo ke sloučení některých středních odborných škol, neboť se stávalo, že některé školy nabízely tak zvané duplicitní obory, jejichž existence byla v takovém množství nadbytečná. Dále se chce kraj pokusit o spolupráci především s okresní hospodářskou komorou a vytvořit takto různé programy, které by mohly zvýšit kvalitu učňů na středních odborných učilištích, čímž by došlo k celkovému zlepšení prestiže daných oborů. Snahou Rady Olomouckého kraje je, dle dlouhodobého záměru z roku 2006, zamezit tvorbě dalších oborů, které by byly v rozporu se situací na trhu práce, a naopak podpořit takové obory, po kterých je poptávka nejen ze strany studentů, ale i jednotlivých firem. Z hlediska situace na trhu práce je nejmenší poptávka po středních školách se zemědělským zaměřením, a proto kraj tyto školy v současnosti nijak nepodporuje.

V kraji je patrná existence tak zvaných „soliterních“ škol, které mají nadregionální charakter a nabízí obory lesnické, pedagogické, oděvní, či například

pedagogické. Kraj chce zachovat nabídku těchto oborů, popřípadě jejich počet mírně rozšířit. Požaduje však, aby se daný obor soustředil pouze na jedné škole v kraji.

Jak již bylo řečeno v kapitole, týkající se zaměstnanosti absolventů v jimi vystudovaných oborech, je zde existence oborů, o které zájem ze strany studentů upadá, jelikož se řídí nabídkou a poptávkou na trhu práce. V záměrech Olomouckého kraje (rok 2008) je podporovat ty obory, o které zájem postupně upadá. Aby kraj více inspiroval studenty k lepším výsledkům, každoročně pořádá různé soutěže typu Talent Olomouckého kraje, a to nejen na úrovni základních, ale i středních škol.

Olomoucký kraj již několik let usiloval o vybudování konzervatoře, neboť žije na sledovaném území mnoho umělecky nadaných lidí. V roce 2008 se však podařilo a byla na území krajského města vybudována Konzervatoř Evangelické akademie, která byla přesunuta z města Kroměříže. Tímto krokem mohou takto nadaní studenti naplno využít svůj potenciál a vzdělávat se v jimi zvoleném oboru.

7.1.2 Terciární vzdělávání

Ač je terciární vzdělávání především pod správou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, podílí se částí i úřady jednotlivých krajů. Na území Olomouckého kraje se nachází celkem osm vyšších odborných škol, které jsou, kromě jedné, vždy součástí některé střeň školy. Výjimku tvoří CARITAS - Vyšší odborná škola sociální, jakožto samostatný subjekt. Snaha Olomouckého kraje spočívá v přeměně vyšších odborných škol na vysoké školy neuniverzitního typu. Musí však splnit některé podmínky, týkající se zejména akreditačního řízení. Snahou kraje je nezvyšovat počet vyšších odborných škol, avšak pouze

Dle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje, je patrná spolupráce Olomouckého hejtmanství s Univerzitou Palackého, na základě které byl ze státních finančních prostředků vybudován Vědeckotechnický park (zkráceně VTP UP) na podporu technologického rozvoje, který nabízí kanceláře či laboratoře pro začínající podnikatele či studenty, kteří chtějí určitým způsobem nastartovat svou kariéru.

Obr. 15: Vědeckotechnický park Univerzity Palackého v Olomouci (zdroj: oficiální stránky VTP UP - <http://www.vtpup.cz/o-nas.html>)

Kraj podporuje nejen vysoké školy neuniverzitního typu, ale i budování detašovaných pracovišť, které nabízí bakalářské studium. Ve všech okresech kraje, kromě okresu Olomouc, se nachází některé z těchto detašovaných pracovišť.

Tab. 20: Vybudovaná detašovaná pracoviště v jednotlivých okresech Olomouckého kraje

Přerov		Prostějov	Šumperk	Jeseník
Univerzita Tomáše Bati Zlín, Fakulta technologická	Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Fakulta lesnická a dřevařská	Technická univerzita v Liberci, Fakulta textilní	Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, Fakulta strojní	Vysoká škola podnikání, a.s. Ostrava

Zdroj: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje 2008

Střednědobými návrhy Olomouckého kraje je podpora vzniku fakulty, která by vzdělávala studenty v tak zvaných nelékařských profesích. Tím by chtěl docílit spolupráce Univerzity Palackého a Vyšší odborné školy zdravotnické E. P. Olomouc. Na základě nabídky a poptávky na trhu práce se chce dále kraj podílet na vybudování

vysoké školy technického směru, neboť se na území celého kraje nenachází žádná vysoká škola tohoto typu.

7.1.3 Přístup k absolventům

Absolventi jsou, spolu s mladistvými, chápáni jako problémová skupina. Podíl této skupiny v rámci všech evidovaných nezaměstnaných na úřadu práce, je znatelný a dochází k jeho postupnému nárůstu. Dle úřadu Olomouckého kraje lze odlišovat dva krajní postoje k absolventům. První variantou je, že si zaměstnavatel vezme absolventa proto, aby si ho tak zvaně „vychoval“ pro své účely, avšak nabídne mu nižší mzdu. Druhou variantou je, že zaměstnavatelé nechtějí zaměstnat žádné absolventy, mají tedy naopak zájem o lidi s praxí. Na toto může reagovat nejen kraj, ale i konkrétní úřad práce, který zaměstnavateli nabídne dotace na to, aby vytvořil nové pracovní místo. Tímto počinem získá absolvent tolik potřebnou praxi, která je v současné době tolik žádaná. Dle různých statistik vyplývá, že ze všech oborů, které školy nabízí, mají největší šanci k uplatnitelnosti na trhu práce technické obory, následované řemeslnými obory.

7.1.4 Dlouhodobá opatření

Olomoucký kraj vychází, dle Dlouhodobých záměrů vzdělávání z roku 2012, z toho, že zájem o některé nabízené druhy studia je větší, o jiné však tento zájem upadá. Pokud se však jednotlivá vzdělávací zařízení nepostaví k této problematice kritičtěji, budou potřeba různá, nejen ekonomická, opatření.

Dle olomouckého krajského úřadu budou podporovány zejména technické a přírodovědné obory. Nebudou však podporovány všechny takto zaměřené obory, ale pouze takové, po kterých je poptávka na trhu práce dostatečná na to, aby pokryla počet absolventů konkrétních, do budoucna podporovaných oborů. Dále bude potřeba zredukovat nabízené obory středních škol podle počtu jejich absolventů na trhu práce, tedy na základě míry nezaměstnanosti v daném oboru. To by mělo být počítáno vzhledem ke krajskému průměru. V případě některých oborů je to zřejmé zejména tehdy, když nejsou přijímáni studenti například tři roky do nějakého studijního programu. To je důvod, kdy by měl kraj uvažovat o eliminaci takovýchto oborů.

Dalšími kroky, které chce kraj do dalších let aplikovat, jsou:

- Zachování poměru studentů maturitního a nematuritního studia v poměru 30 : 70
- Snížení počtu studentů na víceletých gymnáziích

Od roku 2007 jsou řešeny z pozice kraje další prioritní osy rozvoje vzdělávací infrastruktury ve sledovaném území. Mezi nejvýznamnější patří podpora informačních technologií a cizích jazyků. Tato problematika musí být podporována z toho důvodu, protože se řadí Česká republika spíše na nižší příčky v evropském měřítku, co se jazykové úrovně týče. Navíc se v současnosti firmy poptávají i po jazykových schopnostech, kterým přikládají opravdu znatelnou váhu. Kvalita učitelů je však v tomto směru nedostatečná, a proto se kraj snaží o zkvalitnění odbornosti těchto učitelů a zlepšování dostatečných pracovních podmínek. S touto problematikou souvisí například projekt Brána jazyků, který podporuje kraj pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Evropského sociálního fondu. Jsou pořádány různé jazykové semináře, které vzdělávají nejen studenty, ale i již zmíněné pedagogické pracovníky.

7.2 Úřad práce

Úřady práce nejsou chápány jako motivující složka státní správy. Na zaměstnanost, či případnou nezaměstnanost v České republice, či v jednotlivých regionech, reagují vytvářením nabídky práce, která je jakousi reakcí na situaci na trhu práce a následném regionálním rozvoji.

Tento úřad státní správy si, dle Integrovaného portálu Ministerstva práce a sociálních věcí, klade za cíl zvýšit celkovou míru zaměstnanosti na 75 %, a to u obyvatel od 20 do 64 let života. Z dlouhodobého vývoje se jednotlivé okresní úřady práce rozhodly podporovat především ty lidi, kteří jsou evidováni na úřadu práce déle jak pět měsíců. Dalšími, takto podporovanými, skupinami jsou například zdravotně postižení, či absolventi škol, kteří mají zhoršené hledání práce, neboť nemají požadovanou praxi.

Spolu s krajskými úřady či Hospodářskými komorami se úřady práce podílí na vytváření dalších pracovních míst, čímž by došlo k celkovému rozvoji. Snaží se o

aktivnější vyhledávání spolupráce se školami, firmami, či například neziskovými organizacemi, čímž by mělo být dosaženo určitého rozvoje a zlepšení pracovních podmínek a následné zvýšení počtu pracovních míst.

Jelikož je výběr vzdělávání ze strany žáků či studentů a jejich rodičů často mylný, úřad práce si klade za cíl intenzivněji pomáhat zúčastněným v této volbě, a to tak, aby byly zvolené obory nejvíce poptávané na trhu práce ze strany zaměstnavatelů a byl tím snížen počet evidovaných nezaměstnaných. Mnoho studujících totiž studuje obory, které jsou na trhu práce spíše utlumené, to znamená, že po nich není poptávka tak vysoká, jak by si absolventi potom přáli.

7.3 Hospodářské komory celostátního i regionálního charakteru

Hospodářské komory jsou, jednoduše řečeno, spojnice mezi krajskými úřady, firmami a úřady práce. Jejich zájmem je, stejně jako v případě krajských úřadů, rozvoj nabídky vzdělávání na základě situace na trhu práce. Velký důraz je zde kladen na vzdělávání, neboť na základě různých statistik, které přináší úřad práce, je na území nejen Olomouckého kraje, ale i celé České republiky vysoký podíl absolventů, kteří však svou kvalifikací nespĺňují požadavky firem. Proto, dle oficiálních stránek Hospodářské komory České republiky, nedochází k takovému ekonomickému rozvoji, jak by bylo možné. Proto je jedním z úkolů jednotlivých Okresních Hospodářských komor vytvořit jakousi reálnou předpověď, jaké obory budou v příštích letech potřebné a žádané na trhu práce.

Nejvíce se jednotlivé Hospodářské komory zaměřují na podporu odborného vzdělávání, a to nejen studentů, ale i pedagogických pracovníků, neboť právě odborné vzdělávání je jedním z hlavních hybatelů ekonomického růstu regionu. Dále usiluje o spolupráci těchto odborných škol s firmami. Tato spolupráce je již aplikována v sousedních zemích, konkrétně v Německu a Rakousku. Tímto krokem chtějí docílit toho, aby se jednotlivé školy věnovaly zejména teoretické přípravě svých studentů, zatímco firmy by měly na starost praktickou část, čímž by se nejlépe zajistila odborná způsobilost absolventů řešených škol. Díky této spolupráci je studentovi zajištěno zaměstnání, a to po dobu několika let. Tímto způsobem získá následně absolvent praxi, která je v současnosti vyžadována ze strany všech zaměstnavatelů. Bez této pomoci by student praxi neměl a o to by bylo hledání nového zaměstnání složitější.

Dalším tématem, kterým se Hospodářské komory zabývají, je Národní soustava kvalifikací, na jejíž tvorbě se bezprostředně podílí. Jedná se o registr profesních kvalifikací, které existují na trhu práce.

Cílem jednotlivých Okresních Hospodářských komor je zejména snaha o to, aby studenti konkrétních, jimi vystudovaných oborů, v budoucnu pracovali v těchto oborech. Tendencí většiny z nich je totiž to, že jsou nuceni pracovat ve firmách, ve kterých nevyužijí svých znalostí ze studia. Tímto krokem, podle Hospodářské komory České republiky, ztrácí studium svůj význam a jeho role není taková, jako tomu bylo na počátku snah o vzdělávání lidí. Portál studentabsolvent.cz, podporovaný Evropským sociálním fondem České republiky, Evropskou unií, Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Operačním programem vzdělávání pro konkurenceschopnost, uvádí, že existuje tak zvaná míra neshody zvoleného oboru vzdělávání a následnému zaměstnání. Tato neshoda může nabývat čtyř hodnot, které jsou definovány jako:

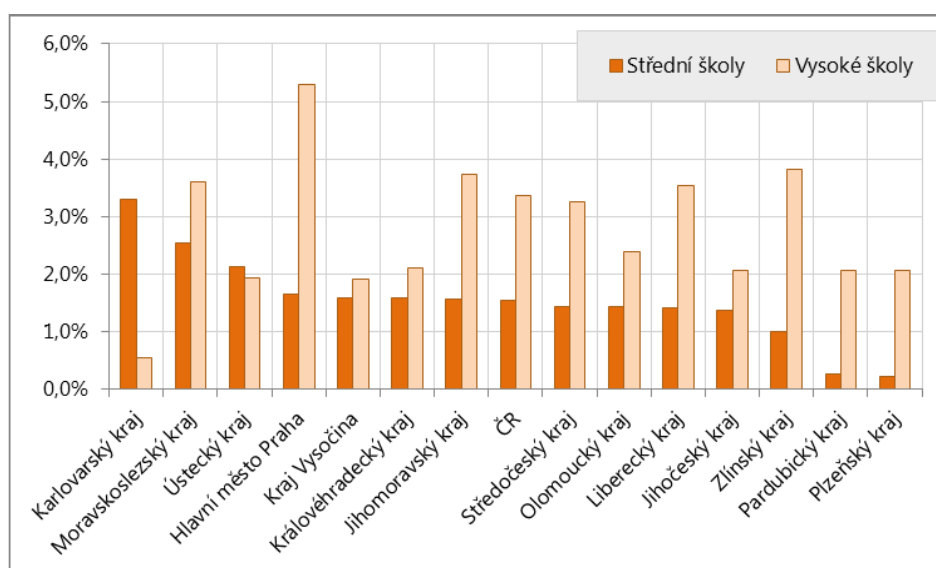
- Úplná shoda
- Částečná shoda
- Dílčí neshoda
- Hrubá neshoda

V případě vyučené části populace České republiky jsou největší shody v oborech strojírenských, konkrétně 21 %, nebo také v osobních a provozních službách s 28 %. Dále následuje stavebnictví a geodézie. Největší neshody potom nabývá obor textilní a kožedělný. V tomto případě je 61 % absolventů tohoto oboru zaměstnáno v jiném, než ve vystudovaném odvětví. Dále pak obory hornické a zemědělské. V maturitních oborech nabývají nejnižších hodnot, to znamená, že dochází k největší shodě s vystudovaným oborem a následným zaměstnáním, zdravotnické, ekonomické, stavební, strojírenské a elektrotechnické. Nejlépe z vyjmenovaných jsou na tom obory zdravotnické, které mají okolo 12 %. Stejně, jako v případě oborů vyučených, jsou na tom nejhůře obory kožedělné a textilní.

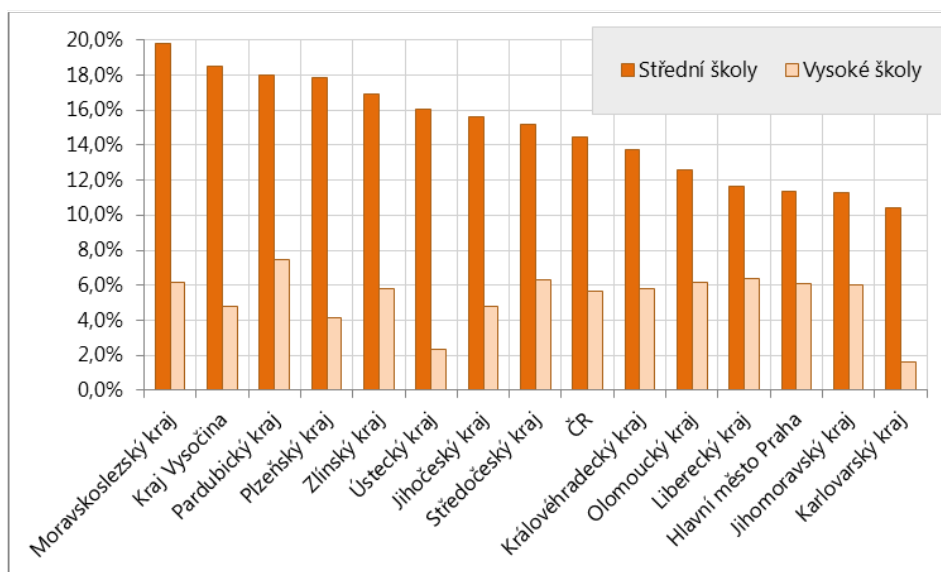
Na základě nabídky a poptávky práce jsou pořádány různé pracovní veletrhy, na kterých se mohou setkat různé firmy a absolventi škol, popřípadě stále studující část populace. Mezi tyto veletrhy patří veletrh Gaudeamus v Brně či veletrh EDUCA v Liberci. V Olomouckém kraji pak STAVOTECH Olomouc nebo burza práce MORAVA JOB. Cílem těchto veletrhů je snížení míry nezaměstnanosti a následné rozvíjení aktivní politiky zaměstnanosti.

8 SPOLUPRÁCE VZDĚLÁVACÍCH INSTITUCÍ A ZAMĚSTNAVATELŮ

Jak již bylo řečeno v předešlé kapitole, je Hospodářská komora, jakožto jeden z úřadů státní správy, odpovědná za stále narůstající spolupráci škol a podniků. Dle dotazníkového šetření, které proběhlo v celé České republice pod záštitou Evropského sociálního fondu a vydáno Národním ústavem pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo zjištěno, že nejvíce této podpory využívají především střední podniky, které čítají 50 až 249 zaměstnanců. Je tomu tak nejen v případě středních škol, ale i vyšších odborných a vysokých škol. Nejvíce jsou využívány praxe studentů, méně výrazně potom například externí vyučující z těchto podniků. V případě vysokých škol jsou znatelněji využíváni tito externí vyučující, kteří mají na půdě takovýchto vzdělávacích zařízení své pravidelné přednášky. Největší spolupráce středních škol a podniků je v Moravskoslezském kraji, zatímco spolupráce s vysokými školami je nejvýraznější ve Zlínském kraji. Olomoucký kraj je spíše na horních příčkách, co se spolupráce se středními školami týče. Naopak využívání externistů jednotlivých podniků na vysokých školách je na pomyslném žebříčku na nižších úrovních.

Obr. 16: Spolupráce škol a podniků – externí vyučující (zdroj: Projekt Spolupráce podniků se středními školami, vyššími odbornými a vysokými školami - Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků)

Obr. 17: Spolupráce škol a podniků – poskytování odborné praxe (zdroj: Projekt Spolupráce podniků se středními školami, vyššími odbornými a vysokými školami - Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků)

Na spolupráci škol a zaměstnavatelů se podílí nejen zmíněná Hospodářská komora, ale i jednotlivé krajské úřady a úřady práce. Spolupráce mohou mít jednorázový charakter, nebo mohou nabývat dlouhodobého trvání. Jednorázová spolupráce spočívá v krátkodobém výzkumu konkrétní problematiky, kterou se daná firma zabývá. Příkladem může být podnik PRESBETON Drahotuše, s.r.o. (okres Přerov), který spolupracoval s Vysokým učením technickým v Brně – fakulta stavební. Při této spolupráci studenti pomáhali zmíněné firmě ve vývoji nové betonové směsi. Praxe, ani nic podobného, však tato firma neposkytuje.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, spolu s Národním ústavem pro vzdělávání, se podílí na projektu zvaném POSPOLU, který se zabývá podporou spolupráce škol a firem a je financován z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a z celostátního rozpočtu. Snahou tohoto projektu je vytvořit určité modely, podle kterých by se mohly v budoucnu řídit firmy či školy, které by o spolupráci měly zájem. Tato spolupráce by se měla týkat především odborného vzdělávání. Tyto modely vychází, dle autorů projektu, z jejich vlastních zkušeností z praxe, kdy požadavky zaměstnavatelů na studenty, a následně absolventy, mohou být jiné, než by si představitelé firem představovali. Jedná se o celorepublikový projekt, přičemž výsledky budou monitorovány od února roku 2014 do roku 2015. Tento

monitoring by měl ukázat, v čem je spolupráce přínosná a v čem by se měla naopak zlepšit její struktura.

Dle studie Partnerství škol a zaměstnavatelů, kterou vydal Národní ústav odborného vzdělávání v roce 2008, bylo zjištěno, že největší počet oslovených škol předpokládá, že ze spolupráce s firmami dojde k lepšímu seznámení žáků s pracovním prostředím v zahraničí. Dále se velká část z respondentů domnívá, že budou studenti podporovaných škol více motivováni k tomu, aby měli větší zájem o vyučovanou odbornost. Mnoho ze studentů si od spolupráce s firmami slibuje, že budou mít snadné uplatnění na trhu práce a že přítomností zaměstnavatelů například na přednáškách bude zkvalitňována celková výuka.

Velmi dobrými příklady mohou být státy Německo a Japonsko. V obou případech je spolupráce škol a firem velmi pozitivní. Tato spolupráce trvá již mnoho let a podílí se na celkovém rozvoji obou umíněných zemí. Německo je považováno za jeden z nejnávštěvnějších států nejen Evropy, ale i celého světa. Jeho nejvýraznější, ekonomicky nejstabilnější, oblastí je Bádensko-Württembersko. Jedná se o jednu z šestnácti spolkových republik. Je zde velmi nízká nezaměstnanost, která se pohybuje pod průměrem hodnot Evropské unie. Jak uvádí dvojice Philip Cooke a Kevin Morgan v knize *Globalization, institutions, and regional development in Europe*, bylo Německo jakýmsi modelem ekonomické sítě, specializující se na různá odvětví. Klíčem k úspěchu je to, že rozvoj souvisí s kulturním a sociálním prostředím. Německá vláda si klade za cíl zapojit se do různých technologických vylepšení a investuje do výzkumu a vývoje. Byl vytvořen speciální manuál, podle kterého se musí firmy řídit. Je zde snaha o zvýšení kvality, zejména vedoucích pracovníků, a snížení ceny. Tohoto lze dosáhnout pouze tehdy, pokud budou tyto elementy spolupracovat. Nejdůležitějším aktivem je kvalifikovaná pracovní síla, z které těží nejvíce firmy, které požadují vedoucí pracovníky na vynikající úrovni. Proto firmy podporují školy, zejména technického směru, aby zde vychovávaly vybrané studenty, kteří mají určitý potenciál. Nejvíce je kladen důraz na vyšší vzdělání, kdy jsou trénováni budoucí inženýři, kteří by měli nad touto sférou kontrolu. Na základě této podpory firmy disponují rychlým tempem růstu a vysokou produktivitou práce, což vede k již zmíněné nízké nezaměstnanosti. Podle knihy je důležitější vzdělání, jinak řečeno poznání, než samotné náklady na výrobu. Z tohoto důvodu je poskytováno velké množství financí, které by sloužily k účelu spolupráce škol a firem.

Určitou inspirací pro Českou republiku by mohlo být taktéž Japonsko. Jedná se o zemi, která klade velký důraz na pracovní podmínky a snaží se dělat vše nezbytné

pro zachování stabilní zaměstnanosti. Školy si v tomto systému kladou za cíl pomoci všem svým studentům najít budoucí zaměstnání, což spočívá ve spolupráci s firmami, které tato volná místa nabízí. Studenti se mohou „předběžně“ zapsat na pracovní místa konkrétních firem, která jsou, dle jejich mínění, pro ně ideální. Pokud však dojde ke shodě mezi více studenty, vybírají pedagogičtí pracovníci, kdo z těchto studentů dostane přednost a bude následně přiřazen na požadované pracovní místo. Tímto se snaží stát, a následně i škola, o to, aby měl každý student jistotu v budoucím zaměstnání a nemusel se tím ihned po studiu zařadit mezi nezaměstnané, což tak bohužel často dopadá v jiných zemích, konkrétně i v České republice. Z takto domluvené práce však nemohou studenti / pracovníci odejít, neboť by se jednalo o hrubé porušení norem (Kaori H. Okano, 2007).

V případě České republiky do této problematiky nezasahuje příliš stát, tudíž je vše v kompetenci především jednotlivých škol a firem. Nejvíce zasahují školy, poté firmy, které by však měly své snahy zvýšit, neboť některé kroky by měly být spíše v jejich „režii“.

8.1 Případová studie spolupráce škol a zástupců firem

Dle ředitele Okresní Hospodářské komory Olomouc, pana inženýra Jaroslava Havelky, byl poskytnut jakýsi seznam firem, které určitým způsobem spolupracují se středními, popřípadě vysokými školami. No území Olomouckého kraje se nachází celkem 42 firem, které jsou nositelem inovačního vouchery (Příloha č. 5). Menší firmy v této tabulce představují spíše méně rozsáhlou spolupráci s některou ze škol, to znamená, že je tato spolupráce zaměřená především na výzkum určité problematiky. Tyto firmy však neposkytují praxe či své zaměstnance, jakožto externí vyučující. Případové studie jsou zaměřeny na firmy, které mají i mezinárodní působení. Jedná se tedy především o největší firmy v kraji, které mají dlouhodobou (několikaletou) spolupráci se školami.

V případě středních škol je spolupráce s firmami nezbytná. Dle pana inženýra Jaroslava Havelky jsou totiž ve firmách špičkové technologie, které však na školách nejsou a ty na ně nemají peníze. Navíc by špičková technologie nebyla ve školách produktivní. Spolupráce je také velmi náročná na čas a prostředky a někdy může být limitující i duševní vlastnictví, které si firmy hlídají a nechtějí ho jen tak poskytnout. Jak

již bylo řečeno výše, krátkodobá spolupráce je spíše výjimečná a často účelová, to znamená, aby byl splněn konkrétní úkol, kvůli kterému tato spolupráce vznikla.

Otázky, kladené firmám, byly spíše subjektivního charakteru, například jaký je názor firem na studenty ze škol, s kterými zvolené firmy spolupracují a zda se studenti uplatní u těchto zaměstnavatelů. Konkrétní znění otázek je:

- *S jakou střední, popřípadě vysokou, školou v současnosti spolupracuje Vaše firma?*
- *Od jakého roku tato spolupráce funguje?*
- *V čem spočívá Vaše spolupráce?*
- *Jsou, dle Vás, studenti z partnerských škol, díky Vaší podpoře a spolupráci, lépe připravováni do praxe?*
- *Jak dlouho trvá praxe studentů ve Vaší firmě?*
- *Je podpora pozitivní či negativní? (má podpora své výhody)*
 - *Pokud má výhody, jaké?*
 - *Pokud má nevýhody, jaké?*
- *Co by se podle Vás mělo zlepšit, či zredukovat, ohledně nároků na studenty, aby byl jejich případný přínos do firmy co nejlepší a nejefektivnější?*
- *Jste s touto spoluprací spokojeni či nikoliv?*
- *Kolik studentů z takto podporovaných škol, či školy, se uplatní ve Vaší firmě?*

8.1.1 SIGMA Výzkumný a vývojový ústav, s.r.o.

Obr. 18: Logo firmy SIGMA Výzkumný a vývojový ústav, s.r.o. (zdroj: Oficiální stránky firmy - <http://www.sigma-vvu.cz/>)

Dle oficiálních stránek této společnosti se jedná o přední výzkumný a vývojový ústav v České republice, který je součástí holdingové společnosti SIGMA GROUP a.s. a specializuje se na vývoj v oblasti výroby čerpadel a různých zařízení, sloužící k tomuto účelu. Jedná se o tak zvané experimentální pracoviště, které je specifické špičkovými postupy a soustředí se především na nové výrobní programy a jejich aplikaci ve výrobní sféře.

Z rozhovoru, který proběhl s představitelem firmy, panem Krátkým, vyplývá, že firma spolupracuje především s vysokými školami, technického směru, a to jak v rámci České republiky, tak i přes hranice, konkrétně se Slovenskou technickou univerzitou v Bratislavě. Tato spolupráce nabývá různé délky. S některými školami se jedná o desítky let, s jinými je doba poměrně kratší. Firma využívá spolupráci především v grantových projektech. Studenti naopak využívají občasných stáží či seminářů, které firma nabízí. Dále také praxí, které trvají většinou týden. Pokud je však firma se studentem spokojena, praxe se může prodloužit dle potřeby. Nově poskytuje firma i posudky k bakalářským a diplomovým pracím. Nejvíce jsou studenti využíváni z Vysokého učení technického v Brně. V každém roce je přijato zhruba deset lidí ze všech partnerských škol.

Dle firmy se jedná o pozitivní spolupráci, která nabízí oboustrannou prospěšnost. Vyplatí se především z dlouhodobého hlediska, to znamená, že v krátké době je přínos spíše nulový. Nevýhodou je především časová náročnost. Představitelé firmy se musí studentům věnovat, neboť žádný ze studentů není do praxe připravován jinak, než teoreticky. Proto mu musí vysvětlit a ukázat chod společnosti. Dle pana Krátkého je přístup studentů k problematice školství horší, než tomu bylo v minulých letech. Je potřeba „probudit“ zájem studentů o učivo, a následně začlenění se do praxe. Z tohoto vyplývá, že ač je firma se spoluprací spokojena, vždy se dá něco změnit.

8.1.2 ELZACO spol. s r.o.

Obr. 19: Logo firmy ELZACO spol. s r.o. (zdroj: Oficiální stránky firmy - <http://www.elzaco.cz/>)

Firma ELZACO spol. s r.o. se pohybuje v oblasti výroby rozvaděčů a řízení technologických procesů. Dále se zabývá problematikou obnovitelných zdrojů. Společnost si klade za cíl zejména uspokojení zákazníka, s čímž souvisí pružnost a inovační schopnosti firmy (oficiální stránky firmy).

Dle ředitele Jiřího Vénose, probíhá spolupráce zejména se třemi školami. Dvě školy vysoké a jedna vyšší odborná. Firma je partnerem se školami přibližně pět let, nejdéle však s Vyšší odbornou školou Šumperk. Vysoké školy využívá firma především v rámci společného vedení nově vzniklých projektů. Studenti z uvedené vyšší odborné školy využívají praxe, které jim firma ELZACO spol. s r.o. poskytuje.

Praxe studentům nabízí společnost již pět let, přičemž praxe jako takové trvají vždy týden až dva týdny. V současné době, dle odpovědí ředitele firmy, nejsou studenti připravováni do praxe, proto je brána jako pozitivní věc poskytovaná praxe. Firma si může vybírat talentované studenty, se kterými je schopna navázat posléze bližší spolupráci, popřípadě po studiu nabídnou práci. Měly by se však tyto praxe financovat z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, neboť je tento typ spolupráce náročný především na finance. Na další přičce je věnovaný čas praktikujícím studentům, což bere firma také jako negativní článek spolupráce.

Dá se říci, že firma ELZACO spol. s r.o. není s touto spoluprací spokojena, jedná se prý spíše o formální záležitost. Studenti nepřinášejí takové obohacení, jak by si firma představovala, a proto se zde uplatnilo, za celou dobu spolupráce, pouze nepatrné množství z nich. Konkrétně ředitel společnosti uvádí dva studenty.

8.1.3 PRECHEZA a.s.

Obr. 20: Logo firmy PRECHEZA a.s. (zdroj: Oficiální stránky firmy - <http://www.precheza.cz/>)

Firma PRECHEZA a.s. se nachází v okrese Přerov a zaměřuje se na výrobu anorganických chemických produktů. Nejvíce se soustředí na výrobu anorganických

pigmentů, v čemž je na první příčce v rámci celé České republiky. Dle oficiálních stránek firmy, je vývozcem technologického „know how“.

Náročný vývojový program firmy nutí její představitele k navázání spolupráce s různými školami. V rozhovoru, který byl poskytnut personálním ředitelem Mgr. Tomášem Světnickým, je uvedeno, že firma spolupracuje nejen s vysokými školami, ale především se školami středními. Spolupráce probíhá již od roku 1998 a je spíše zaměřena na potřeby škol a jejich studentů. Firma poskytuje různé stáže s exkurze, při kterých jsou studenti seznámeni s chodem ve společnosti. Dále zahrnuje praxe, které mohou trvat v rozmezí od třech týdnů do jednoho roku. V současné době se firma podílí na vedení diplomových prací.

Dle Mgr. Tomáše Světnického se jedná o velmi úspěšnou spolupráci a studenti jsou dobře připravováni do praxe. Ve firmě se totiž mohou seznámit s pracovním prostředím, které si spojí s teoretickými poznatky ze školy. Osvojí si tak nejen obsluhu různých zařízení, ale především pracovní návyky. Na druhé straně se firma setkává v případě studentů i s negativními poznatky, a těmi je především neochota studentů pracovat. Dále chybí studentům určitá logika myšlení, kdy neumí sami rozhodovat a zamyslet se nad konkrétními problémy. I přes zmíněná negativa je spolupráce brána spíše jako pozitivní. Firma využívá znatelné části absolventů spolupracujících škol. V průměru se jedná o deset studentů ročně. Nejvíce bylo těchto studentů zaměstnáno v roce 2013, kdy se různou formou uplatnilo kolem 500 lidí.

8.1.4 SmartGIS

Obr. 21: Logo firmy SmartGIS (zdroj: Oficiální stránky firmy - <http://smartgis.cz/page/0/>)

SmartGIS je mladá firma, která se na trhu pohybuje od roku 2007. Specializuje se především, jak název napovídá, na softwarové produkty. Dle oficiálních stránek firmy, je příkladem produktu tak zvaný DopMap, což jsou mapy veřejné dopravy do mobilního telefonu nebo iNote. V tomto případě se jedná o management

archeologických výzkumů, kreseb či fotografií. Další specializací jsou produkty kartografické.

Téměř od počátku své existence (rok 2008) začala firma spolupracovat se dvěma vysokými školami. Firma byla realizátorem několika přednášek v rámci různých programů Vědeckotechnického parku Univerzity Palackého. Dále nabízí praxe studentům z partnerských škol, která se vždy pohybuje v rozmezí jednoho týdne až čtyř měsíců, dle rozsahu svěřené práce. Dle firmy jsou studenti relativně dobře připraveni do praxe. Nabídkou těchto praxí chce firma podpořit zájem studentů o problematiku a snaží se o to, aby studenti zažili skutečné pracovní prostředí se všemi podmínkami, které k tomu patří.

Firma oceňuje spolupráci především z toho hlediska, že se může seznámit s potenciálním novým zaměstnancem. Nevýhodou je však zejména časová náročnost. Tato relativně nová firma by v budoucích letech ocenila více kreativní geoinformatiky. V případě praktikujících studentů chybí určitý aktivní přístup k práci. Firma má však tak zvaně šťastnou ruku na studenty, neboť každý z nich se časem vyprofiluje a je následně vynikajícím přínosem pro firmu.

8.1.5 FARMAK, a.s.

Obr. 22: Logo firmy FARMAK, a.s. (zdroj: Oficiální stránky firmy - <http://www.farmak.cz/>)

FARMAK, a.s. se nachází v Olomouci a specializuje se na výrobu chemických meziproduktů a léčivých látek. Jak uvádí oficiální stránky společnosti, jsou tyto výrobky exportované do více jak čtyřiceti zemí světa.

Firma Farmak, a.s. spolupracuje s velkým množstvím škol. Nejvíce však se školami, sídlícími ve městě Olomouc. Jelikož se jedná o společnost s dlouhou historií, snaha o spolupráci se projevila již v roce 1994, tudíž je to již dvacet let, co tato spolupráce probíhá. Ředitel pro vývoj a výzkum Prof. Ing. Pavel Hradil, CSc., se kterým

rozhovor probíhal, působí jako externí vyučující, a to zejména na Univerzitě Palackého v Olomouci. Studenti z partnerských škol využívají praxí, které jim firma Farmak, a.s. nabízí. Dále se firma podílí na vedení bakalářských a diplomových prací.

Dle pana profesora nejsou studenti dobře připravováni do praxe. Dle jeho názoru je v České republice zhroucené školství. Jeho další, velmi zajímavým poznatkem a názorem, je fakt, že v současnosti studuje mnohem více lidí, než tomu bylo v minulosti, což následně vede k postupnému zvětšování nekvalitních studentů. Pozitivem však je že si firma může vybírat z takto velkého množství i studenty talentované a jejich přínos do firmy může být velmi pozitivní. Délka praxe je vždy delší než jeden týden, záleží na směrnicích, které má daná škola.

Změnit by se měl prý především počet nabízených oborů, neboť u velkého množství z nich je později problém uplatnitelnosti na trhu práce. Prof. Ing. Pavel Hradil, CSc. uvedl dále dosti razantní kroky, které by měly vést ke zlepšení vzdělávání a uplatnitelnosti na trhu práce. Dle jeho slov by měly být zrušeny tři čtvrtiny všech vysokých škol v České republice. I přes veškerá negativa je firma se spoluprací spíše spokojena. Jako největší pozitivum bere vybírání si kvalitních studentů z partnerských škol, přičemž je jejich počet poměrně malý. Jedná se o jednoho až dva studenty za tři roky.

8.1.6 Montážní závod Olomouc – AŽD Praha, s.r.o.

Obr. 23: Logo firmy AŽD Praha, s.r.o. (zdroj: Oficiální stránky firmy - <http://www.azd.cz/>)

Montážní závod Olomouc (MZO) je součástí AŽD Praha, s.r.o. a zabývá se výrobou informační, telekomunikační a zabezpečovací techniky, a to především v oblasti silniční a kolejové dopravy. S touto problematikou souvisí výzkum a vývoj, při kterém společnost spolupracuje s různými vzdělávacími institucemi.

Dle pana Ing. Jiřího Lešanského, jakožto představitele Montážního závodu Olomouc, spolupracuje firma s několika středními, ale i vysokými školami. Se Střední průmyslovou školou strojnickou Olomouc spolupracuje především za účelem získávání studentů k CNC strojům. S vysokými školami je spolupráce zejména v oblasti výzkumu a vývoje.

Firma nabízí praxe studentům, a to již od roku 1995. Tyto studenty si chodí představitelé firmy osobně vybírat, neboť je zde určitý předpoklad, že studenti, kteří tuto praxi absolvují, zůstanou i nadále součástí firmy. Často se stává, že studenti, kteří chodili do této firmy na praxi, se později vrátí ohledně svých bakalářských, popřípadě diplomových prací. Délka praxe může nabývat různé délky, minimálně však dva týdny. Ti studenti, kteří se osvědčí, mají poté možnost prodloužení praxe. Firma ji může prodloužit i na několik měsíců.

Studenti jsou, dle pana Ing. Jiřího Lešanského relativně dobře připravováni do praxe. Pozitivem je zejména výběr kvalitních studentů, které si firma sama vybírá. Tito studenti mají zájem o problematiku. Naopak jsou zde i takoví studenti, kteří nechtějí studovat a nemají zájem rozšiřovat své znalosti a schopnosti. Je potřeba se prý zamyslet nad vztahem ŠKOLA – RODINNÁ VÝCHOVA. Ti studenti, kteří byli za celou dobu spolupráce firmy a jednotlivých škol na praxi, našli vždy uplatnění přímo ve firmě AŽD Praha, s.r.o., nebo v jiných firmách, stejně charakteru. Za celou dobu spolupráce, to znamená od roku 1995, se v podniku uplatnilo celkem deset studentů, a to ze všech spolupracujících škol.

8.1.7 MEOPTA - OPTIKA

Obr. 24: Logo firmy Meopta - optika (zdroj: Oficiální stránky firmy - <http://www.meopta.cz/cz/o-nas-1404041197.html>)

Společnost Meopta se nachází ve městě Přerov a jedná o nadnárodní společnost, která se orientuje na výrobu mechanických a optických součástí, a jejich

následných montáží. Působí také v oblasti výzkumu a vývoje a její výroba je rozdělena do dvou technologických center, a to v České republice a Spojených státech amerických.

Společnost Meopta Přerov spolupracuje s velkým množstvím nejen středních, ale i vysokých škol. Nejdéle spolupracuje se Střední školou technickou Přerov, a to již od roku 1967. S ostatními školami je spolupráce o něco kratší.

V případě středních škol je spolupráce především v oblasti praktické výuky v prostorách škol či poskytování praxe studentům v maturitních ročnících. Dále se Meopta podílí na podílení se na učebních osnovách a na odborných stážích pedagogických pracovníků, kteří vyučují na školách odborné předměty. Firma dále zapůjčuje veškeré vybavení, které je potřebné k výuce tak, aby si student osvojil problematiku nejen z teoretického hlediska. Meopta se podílela na vytvoření oboru Optik s maturitou, tudíž se jedná i o koncepční spolupráci. V případě vysokých škol je poskytována opět praktická výuka, to znamená, že na půdě zmíněných vysokých škol přednáší externí vyučující ze společnosti Meopta. Dále spolupráce spočívá ve vedení bakalářských a diplomových prací. V některých případech i prací disertačních. Školy spolupracují s firmou na mnoha projektech, a to například:

- Nadaní studenti
- Centrum digitální optiky

Společnost Meopta se snaží připravit studenty co nejvíce do praxe. V rámci motivačního systému nabízí studentům spolupracujících středních škol 500 korun měsíčně a možnost placené brigády. Pokud se student osvědčí, je Meopta ochotna nabídnout smlouvu na dobu neurčitou. V případě vysokých škol je tento finanční motivační bonus ve výši 3 000 korun. Další motivací je možnost stáže v Meoptě ve Spojených státech amerických či smlouvu na dobu neurčitou. Praxe, které podnik poskytuje, jsou různě dlouhé, avšak vždy minimálně čtrnáct dní.

Dle Dity Šlanhofové, business partnera pro nábor a výběr, je výhodou spolupráce zejména budování jména zaměstnavatele. Dalším pozitivním článkem v rámci spolupráce je získávání kvalitních studentů a jejich příprava k začlenění se do společnosti firmy. Nevýhodou je však především časová a finanční náročnost. Největším problémem ve spolupráci škol s firmou je samotný přístup studentů ke studiu a praxi.

Společnost Meopta je se spoluprací velmi spokojena. To vše dokazuje i uplatnitelnost studentů z partnerských škol, neboť pokud některý z těchto studentů projeví zájem o práci ve společnosti Meopta, jeho šance jsou opravdu velké. Za celou dobu této spolupráce bylo přijato zhruba 80 % žádajících studentů o práci z těchto partnerských škol.

8.1.8 HOPI POPI, a.s.

Obr. 25: Logo firmy HOPI POPI (zdroj: Oficiální stránky firmy - <http://www.hopipopi.cz/>)

Společnost HOPI POPI se nachází v Olomouci a byla vybudována v roce 1992 dvěma učiteli angličtiny (Andrew I. Glueck (z USA) a Jana Nováková (z České republiky)). Tato, stále se rozrůstající a prosperující společnost, se zabývá výrobou popcornu. V současnosti je tato pochoutka vyvážena do východní i západní Evropy. Firma HOPI POPI je prvním výrobcem popcornu do mikrovlnné trouby ve střední a východní Evropě.

Dle zakladatelky firmy HOPI POPI Jany Novákové, probíhá spolupráce se školami teprve od roku 2013. Jedná se tedy o novou spolupráci, která nabízí studentům, především středních škol, odbornou praxi, která trvá většinou týden až čtrnáct dní. Celkem spolupracuje firma se dvěma školami. S Mendelovou univerzitou v Brně spočívá kooperace v oblasti řešení odborných projektů. Dále zaměstnanci firmy skládají na spolupracujících školách senzorické zkoušky. Nově se také firma podílí na vedení bakalářských a diplomových prací.

Spolupráce se školami je chápána spíše jako pozitivní. Zástupci firmy mají možnost získat perspektivního zaměstnance, což však souvisí s časovou a personální

náročností, zejména tedy při zajišťování praxe. Zlepšit by se měl především celkový přístup studentů k práci, především schopnost samostatně pracovat a spojit teorii s praxí. Většinou se uplatní jeden student během zhruba dvou let.

8.1.9 Strojírny Olšovec s.r.o.

Obr. 26: Logo firmy Strojírny Olšovec s.r.o. (zdroj: Oficiální stránky firmy - <http://www.strojirny.com/>)

Strojírny Olšovec s.r.o. se pohybují, jak název napovídá, ve strojírenské výrobě a dle oficiálních stránek fungují od roku 1993. Jedná se tedy o relativně mladou firmu. Nezaměřují se na výrobu konkrétních výrobků, ale nabízí výrobu různorodého charakteru.

Již od roku 2005 spolupracují Strojírny Olšovec s.r.o. s několika vzdělávacími institucemi, především však se školami vysokými. Spolupráce spočívá především v poskytování praxí a řešení společných krátkodobých i dlouhodobých projektů. Firma si uvědomuje, že zájem studentů o řešení projektů postupně upadá a že výběr témat závěrečných prací studentů spolupráci příliš nepodporuje. Praxe, které firma studentům nabízí, jsou dlouhé vždy přibližně jeden měsíc.

Spolupráce školy s firmou je brána spíše jako pozitivní. Na základě spolupráce došlo, dle dotazovaného pana Ing. Bačovského, ke zkvalitnění bakalářských a diplomových prací, kdyby byl patrný přínos zejména v praktické části. Studenti by se neměli učit ve školách pouze teorii, ale měli by umět řešit aktuální problematiku v daném oboru. Tím se, dle dotazovaného, zkvalitní i závěrečné práce.

Celkový zájem studentů o spolupráci postupně upadá, avšak s některými učiteli, či doktorandy dochází naopak k rozšíření. Bohužel tím studenti přichází o velmi zajímavou spolupráci, na základě které by mohli získávat nové, a navíc také praktické, poznatky. Z celkového počtu studentů, kteří spolupracovali s touto firmou, se uplatnila zhruba jedna třetina.

8.2 Pohled škol na spolupráci s firmami

Lze říci, že v podstatě každá střední škola spolupracuje s některým z podniků, a to jak na úrovni kraje, tak i v rámci celé České republiky. Dle pana inženýra Jaroslava Havelky z Okresní Hospodářské komory v Olomouci nemůže mít škola špičkové technologie, neboť na ně nemá peníze. Proto dochází ke spolupráci těchto škol s firmami, které školám zprostředkovávají potřebné přístroje a studentům tak umožňují realizovat odbornou praxi na vysoké úrovni.

Spolupráce škol a zaměstnavatelů je, dá se říci, pozitivní. Školy využívají velkého množství firem především pro praxe, poskytované studentům. Zatímco škola dá základ teoretický, firma uvede studenty do praxe. Školy tímto usilují o to, aby zajistily svým studentům uplatnění v daných firmách. Typickým příkladem výborné spolupráce je Sigmundova střední škola strojírenská v Lutíně a Střední škola technická v Přerově, známá jako „Kouřilkova“. Většina studentů, kteří absolvovali praxi v některém ze spolupracujících podniků, zde našli i uplatnění. Představitelé firem jsou také zapojováni do dění v rámci jednotlivých škol, například při slavnostním udílení maturitních vysvědčení, a podobně. Zástupce ředitele pro teoretické vyučování ze Sigmundovy střední školy strojírenské v Lutíně, pan Ing. Oldřich Fojtek, uvedl, že v současné době spolupracuje tato škola zhruba s třiceti strojírenskými firmami v regionu. S některými trvá spolupráce již dvacet let. Na základě těchto faktů dodal, že je spolupráce školy s firmami na velmi dobré úrovni.

Z krátkodobého hlediska se spolupráce školám, ani firmám nevyplatí, dle pana inženýra Jaroslava Havelky by krátkodobá spolupráce nebyla efektivní a jedná se pouze o spolupráci výjimečnou. Školy se bez spolupráce neobejdou, neboť, jak již bylo napsáno výše, nemají tyto školy peníze na nové technologie. Proto je pro ně velmi pozitivní spolupráce se zaměstnavateli.

9 ZÁVĚR

Vzdělávání v Olomouckém kraji je charakteristické svou rozmanitostí. Jednotlivé střední, vyšší odborné a vysoké školy nabízí velké množství oborů, které jsou však často v rozporu s poptávkou a nabídkou na trhu práce. Dá se říci, že je vzdělávací systém v České republice na dobré úrovni, proto je mnoho možností, jak využít naplno nabídky vzdělávacích institucí, a to nejen v celé České republice, ale i v rámci jednotlivých krajů.

Dle vývojových řad, které byly uvedeny v této diplomové práci, je zřejmé, že před krizovým rokem 2008 se ekonomika, a s ní i vzdělávání, postupně zlepšovala a počet absolventů, evidovaných na úřadech práce, se postupně snižoval. Jakmile však nastal tento „osudný“ rok, počet nezaměstnaných absolventů se rok od roku postupně zvyšuje. S tím souvisí i obory, které jednotlivé školy nabízí, neboť velká část z těchto oborů není dobrou volbou pro pokrytí pracovních míst, o které je v současnosti ze strany zaměstnavatelů největší zájem. V řešeném území, tedy v Olomouckém kraji, převažuje zaměstnávání v oborech, které nabízí nižší mzdové ohodnocení. O takové obory však není příliš velký zájem, a proto Olomoucký kraj schválil dotace na konkrétní obory, o které zájem žáků a studentů za poslední roky postupně upadal. Kraj chce podporovat především technické a přírodovědné obory, a to jak na středoškolské, tak i vysokoškolské úrovni. Tato podpora znamená především finanční ohodnocení studentů, které se, dle stupně vzdělávání, rozlišuje na různě velké částky.

Největším přínosem této práce byly případové studie vybraných firem Olomouckého kraje, z nichž vyplývá, že má Olomoucký kraj velký potenciál, který však není schopen naplno využít. Ač by se dalo říci, že je vzdělávání v kraji kvalitní a dobře promyšlené, má i svá negativa. Téměř všichni dotazovaní mají určité výhrady vůči kvalitě studentů a jejich znalostem. Jde o to, že oproti dobám minulým, ztrácí studenti určitý „náboj“ pro své vzdělávání. Jejich přístup k učení se mění a je jim vcelku jedno, zda se uplatní po studiu, či nikoliv. Z tohoto vyplývá, že by se měl změnit především přístup studentů k samotnému studiu. Pedagogičtí pracovníci by se měli dále postarat o to, aby se studenti naučili samostatnosti a logického myšlení, neboť právě tyto dva požadavky na budoucí zaměstnance jsou považovány za nejdůležitější. Ze studie také vyplynulo, že si zaměstnavatelé studenty na praxe pečlivě vybírají, neboť tato spolupráce znamená především časovou a finanční náročnost. Proto nestojí o studenty, kteří nemají o problematiku zájem, ale naopak stojí o perspektivní studenty, kteří by mohli po studiu nastoupit do jejich podniku a být tomuto podniku přínosem.

SUMMARY

Education in the Olomouc Region is characterized by its diversity. It can be said that the educational system in the Czech Republic is at a good level, so there are many ways to make the most of the range of educational institutions, not only in the Czech Republic, but also within each region.

In the Olomouc region, employment in fields that offer lower labour remuneration dominates. Interest in these fields is not too keen, so the Olomouc Region has approved grants for specific fields to attract pupils and students. In recent years, this interest has gradually declined due to a lack of financial support.

The greatest benefit of this work, were selected case studies of companies that are located in the Olomouc Region. These studies show that students are not prepared, as would employers represent. It should improve the access of students to study. Students should primarily be separate and should be able to think logically. Representatives of the companies carefully select students who will be with the mat practice because they want to find these students were later employed.

ZDROJE

Literatura:

AMIN, Ash a Nigel THRIFT. *Globalization, institutions, and regional development in Europe*. New York: Oxford University Press, 1994, xii, 268 s. ISBN 01-982-8897-2.

BERTRAND, Yves. *Soudobé teorie vzdělávání*. 1. vyd. Praha: Portál, 1998, 247 s. ISBN 80-717-8216-5.

Severová, L., Šrédli, K. (2010): *Znalostní ekonomika*, ČZU, 114 s.

VACÍNOVÁ, Tereza. *Dějiny vzdělávání od antiky po Komenského*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2009. ISBN 978-80-86723-74-7.

VÁŇOVÁ, R., *Pedagogika pro učitele; Školský systém v českých zemích – vývoj a současný stav*. Praha: Grada Publishing, 2011, 456 s.

Internetové zdroje:

AŽD Praha, s.r.o. [online]; c. 2013. Dostupný na WWW: < <http://www.azd.cz/>>

Centrum pro studium vysokého školství, v.v.i. [online]; c. 2008. Dostupný na WWW: <<http://www.csvs.cz/>>

Český statistický úřad, Statistika studentů na vysokých školách [online]; c. 2014. Dostupný na WWW: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabparam.jsp?voa=tabulka&cislotab=VZD4100PU_R&&kapitola_id=17>

Dlouhodobé záměry vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje [online]; c. 1997 - 2014. Dostupný na WWW: <<http://www.kr-olomoucky.cz/strategie-koncepce-vyrocní-zpravy-cl-281.html>>

ELZACO spol. s r.o.[online]; c. 2007. Dostupný na WWW: <<http://www.elzaco.cz/>>

FARMAK, a.s. [online]; c. 2007. Dostupný na WWW: < <http://www.farmak.cz/>>

FRANKOVÁ, Monika. Vývoj školství a vzdělávací infrastruktury v Olomouckém kraji. Dostupný na: <http://geography.upol.cz/soubory/studium/bp/2012-rg/2012_Frankova.pdf> Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci.

Hella Mohelnice [online]; c. 2014. Dostupný na WWW: <<http://www.hella.com/hella-cz/903.html>>

HOPI POPI [online]; c. 2005 - 2006. Dostupný na WWW: <<http://www.hopipopi.cz/>>

Hospodářská komora České republiky, Cíle a strategie vzdělávání [online]; c. 2013. Dostupný na WWW: <<http://www.komora.cz/pro-podnikani/vzdelavani/cile-a-strategie-vzdelavani/>>

Informační centrum pro mládež Prostějov, Přehledka středních škol v Olomouckém kraji - Scholaris 2013[online]; c. 2013. Dostupný na WWW: <<http://www.icmprostejov.cz/content/scholaris-2013>>

Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce[online]; c. 2014. Dostupný na WWW: <<http://www.infoabsolvent.cz/>>

Information planet: Velká Británie [online]; c. 2013. Dostupný na WWW: <<http://www.studiumanglie.cz/>>

Information planet: USA. [online]; c. 2013. Dostupný na WWW: <<http://www.studiumvamerice.cz/>>

Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí, Hledání škol a oborů[online]; c. 2002 – 2012. Dostupný na WWW: <http://portal.mpsv.cz/sz/obcane/skoly/vyhledani_skol>

Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí, Statistiky [online]; c. 2000 – 2012. Dostupný na WWW: <<http://portal.mpsv.cz/sz/stat>>

Kaori H. Okano. Globalisation and education reforms in Japan: Beyond zhe national initiatives.[online]; c. 2007. Dostupný na WWW: <<http://artsonline.monash.edu.au/mai/files/2012/07/kaorihokano.pdf>>

Metodický portál RVP, Struktura vzdělávacího systému v Německu [online]; c. 2013. Dostupný na WWW: <<http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/510/struktura-vzdelavacihosystemu-v-nemecku.html>>

Město Šumperk, Informační centrum [online]; c. 2000 – 2014. Dostupný na WWW: <<http://www.infosumperk.cz/>>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Bílá kniha terciárního vzdělávání [online]; c. 2009; Dostupný na WWW: <<http://www.msmt.cz/reforma-terciarniho-vzdelavani/bila-kniha?highlightWords=Terci%C3%A1ln%C3%AD+b%C3%ADI%C3%A1+kniha>>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Financování vysokých škol [online]; c. 2013 – 2014. Dostupný na WWW: <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/financovani-vysokych-skol-1>>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Přehled soukromých a vysokých škol [online]; c. 2013 – 2014. Dostupný na WWW: <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr>>

Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky, Statistické ročenky trhu práce v České republice [online]; c. 2002 – 2012. Dostupný na WWW: <<https://portal.mpsv.cz/sz/stat/stro>>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Úplné znění školského zákona [online]; c. 2013 – 2014. Dostupný na WWW: <<http://www.msmt.cz/dokumenty/uplne-zneni-zakona-c-561-2004-sb>>

Moravská vysoká škola [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.mvso.cz/>>

Meopta – optika [online]; c. 2013. Dostupný na WWW: <<http://www.meopta.cz/cz/onas-1404041197.html>>

Národní informační centrum pro mládež, Britský vzdělávací systém [online]; c. 2007. Dostupný na WWW: <<http://www.icm.cz/britsky-vzdelavaci-system>>

Národní informační centrum pro mládež, Německý vzdělávací systém [online]; c. 2010. Dostupný na WWW: <<http://www.nicm.cz/nemecky-vzdelavaci-system>>

Národní ústav odborného vzdělávání, Partnerství škol a zaměstnavatelů [online]; c. 2008. Dostupný na WWW: <[2011http://www.nuov.cz/pak/partnerstvi-skol-a-zamestnavatelu](http://www.nuov.cz/pak/partnerstvi-skol-a-zamestnavatelu)>

Národní ústav pro vzdělávání, Nezaměstnanost absolventů středních a vyšších odborných škol v kraji [online]; c. 2011 – 2014. Dostupný na WWW: <<http://www.nuv.cz/olomoucky-kraj>>

Národní ústav pro vzdělávání, POSPOLU [online]; c. 2011 – 2014. Dostupný na WWW: <<http://www.nuv.cz/pospolu>>

Oficiální stránky Olomouckého kraje, sekce Školství, mládež a sport [online]; c. 2014. Dostupný na WWW: <<http://www.kr-olomoucky.cz/skolstvi-mladez-a-sport-cl-18.html>>

Oficiální stránky Olomouckého kraje, Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Olomouckém kraji [online]; c. 2014. Dostupný na WWW: <<http://www.kr-olomoucky.cz/strategie-koncepce-vyrocní-zpravy-cl-281.html>>

Olomoucký kraj, Krajské příspěvky a dotace [online]; c. 2011 – 2014. Dostupný na WWW: <<http://www.kr-olomoucky.cz/clanek.asp?idc=80>>

Portál pro podporu informační gramotnosti [online]; c. 2014. Dostupný na WWW: <<http://www.infogram.cz/article.do?articleId=1338>>

Portál statnisprava.cz, Kraje [online]; c. 2000 – 2014. Dostupný na WWW: <http://www.statnisprava.cz/rstsp/redakce.nsf/i/kraje_okresy_obce>

PRECHEZA a.s. [online]; c. 2014. Dostupný na WWW: <<http://www.precheza.cz/o-nas1/>>

Projekt Spolupráce podniků se středními školami, vyššími odbornými a vysokými školami - Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, Spolupráce škol a podniků – externí vyučující[online]; c. 2013. Dostupný na WWW: <http://www.nuv.cz/uploads/Vzdelavani_a_TP/Zprava_ze_setreni_CVTS_pro_www.pdf>

Projekt Spolupráce podniků se středními školami, vyššími odbornými a vysokými školami - Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, Spolupráce škol a podniků – poskytování odborné praxe [online]; c. 2013. Dostupný na WWW: <http://www.nuv.cz/uploads/Vzdelavani_a_TP/Zprava_ze_setreni_CVTS_pro_www.pdf>

SCIO[online]; c. 2008 – 2014. Dostupný na WWW: <<https://www.scio.cz/>>

SIGMA Výzkumný a vývojový ústav, s.r.o. [online]; c. 2009. Dostupný na WWW: <<http://www.sigma-vvu.cz/>>

SmartGIS[online]; c. 2014. Dostupný na WWW: < <http://smartgis.cz/page/0/>>

Statutární město Olomouc – oficiální informační portál, Trh práce [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.olomouc.eu/podnikatel/profil-mesta-a-informace-pro-investory/profil-mesta/trh-prace>>

Strojírny Olšovec s.r.o. [online]; c. 2010. Dostupný na WWW: < <http://www.strojirny.com/>>

Střední školy v Olomouckém kraji[online]; c. 2014. Dostupný na WWW: <<http://www.kr-olomoucky.cz/adresar-skol-a-skolskych-zarizeni-cl-276.html>>

Studentské finance [online]; c. 2000 – 2014. Dostupný na WWW: <<http://student.finance.cz/>>

Školství a vzdělávání v Jižní Koreji [online]; c. 2013. Dostupný na WWW: <<http://www.asianstyle.cz/kultura/5627-skolstvi-a-vzdelavani-v-jizni-koreji>>

Univerzita Palackého v Olomouci [online]; c. 2010 – 2014. Dostupný na WWW: <<http://www.upol.cz/>>

Velká Británie a Severní Irsko [online]; c. 2014. Dostupný na WWW: <<http://www.icm.cz/velka-britanie-a-severni-irsko-dulezite-odkazy>>

Vědeckotechnický park Univerzity Palackého [online]; c. 2012. Dostupný na WWW: <<http://www.vtpup.cz/>>

Vysoká škola logistiky, o.p.s. – Přerov [online]; c. 2008. Dostupný na WWW: <<http://www.vslg.cz/>>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Schéma vzdělávacího systému v České republice

Příloha č. 2: Schéma vzdělávacího systému ve Spojených státech amerických

Příloha č. 3: Časové řady gymnázií v Olomouckém kraji

Příloha č. 4: Časové řady SOŠ a SOU v Olomouckém kraji

Příloha č. 5: Nositelé inovačního vouchery

Příloha č. 6: Případová studie firmy SIGMA Výzkumný a vývojový ústav, s.r.o.

Příloha č. 7: Případová studie firmy ELZACO spol. s r.o.

Příloha č. 8: Případová studie firmy PRECHEZA a.s.

Příloha č. 9: Případová studie firmy SmartGIS

Příloha č. 10: Případová studie firmy FARMAK, a.s.

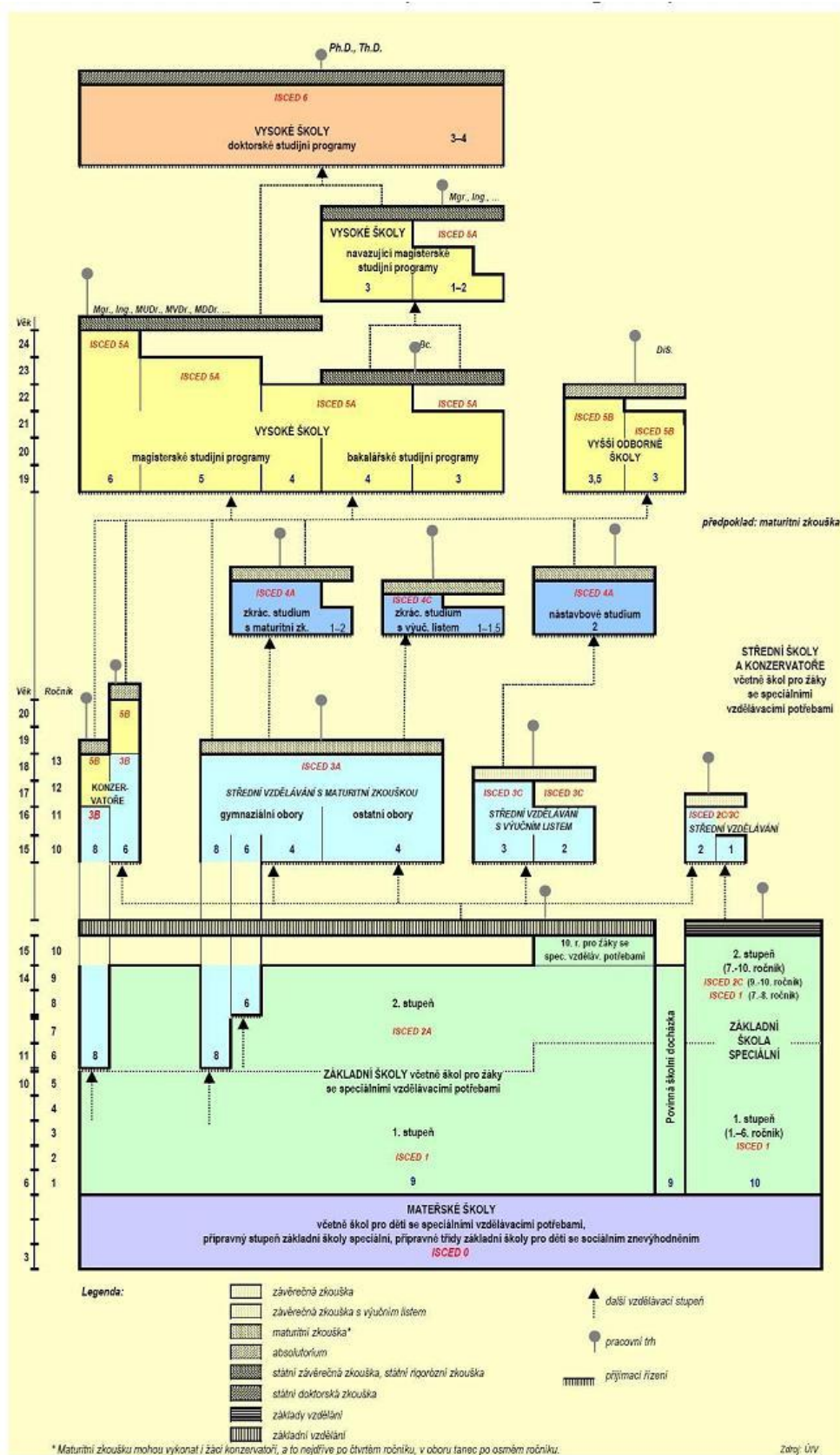
Příloha č. 11: Případová studie firmy AŽD Praha, s.r.o.

Příloha č. 12: Případová studie firmy Meopta – optika

Příloha č. 13: Případová studie firmy HOPI POPI

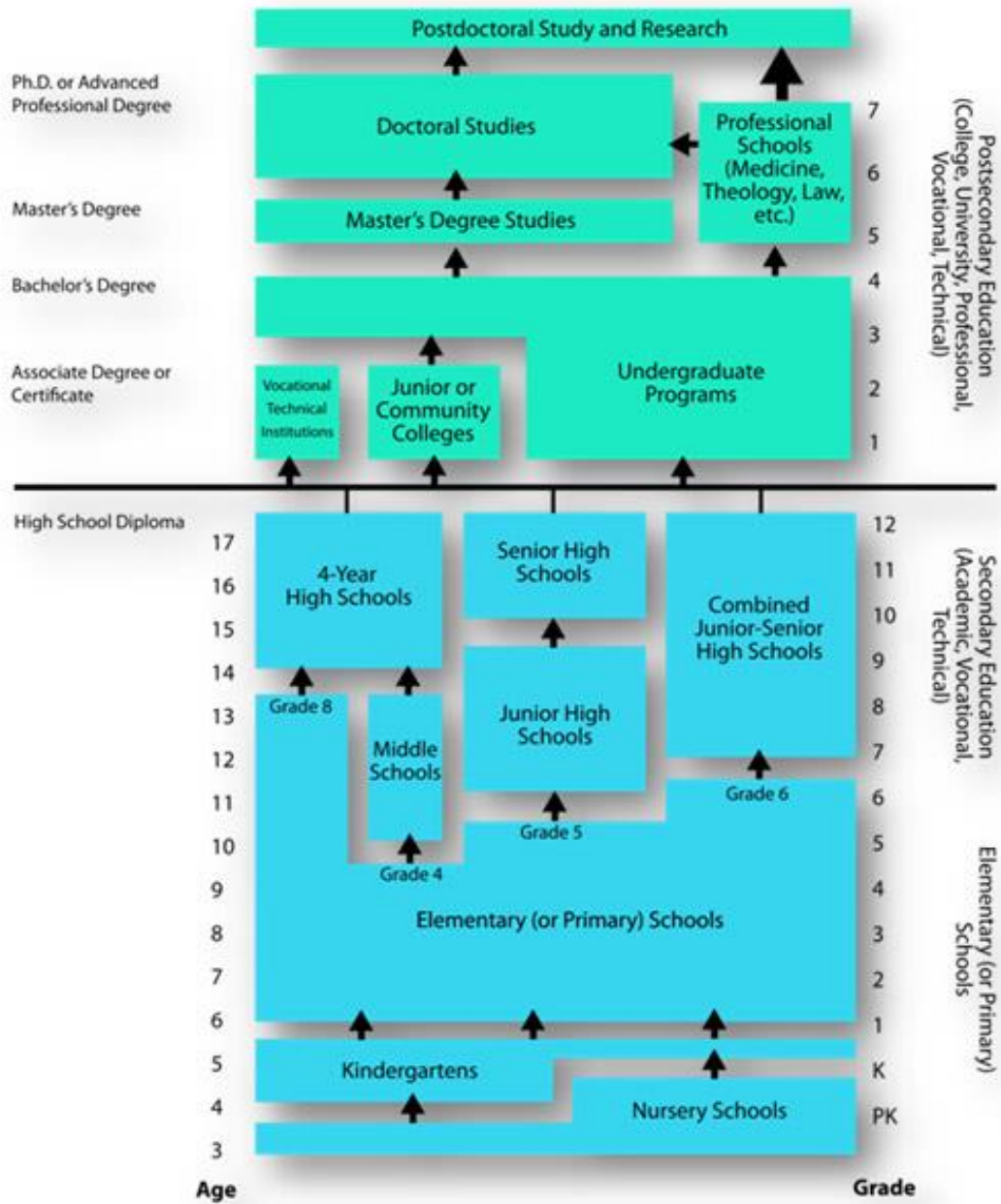
Příloha č. 14: Případová studie firmy Strojírny Olšovec s.r.o.

Příloha č. 1: Schéma vzdělávacího systému v České republice

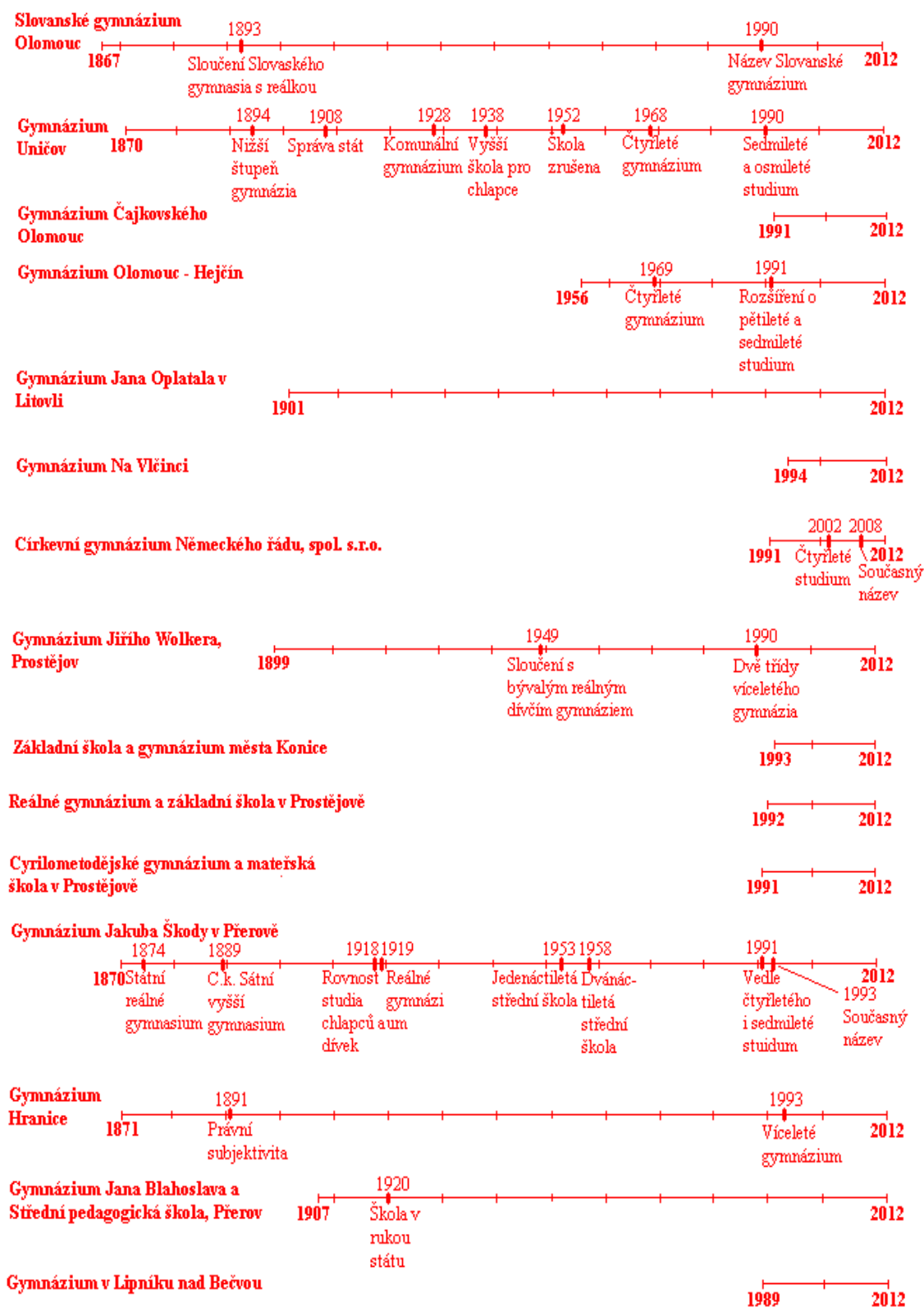
Zdroj: Ministerstvo práce, mládeže a tělovýchovy

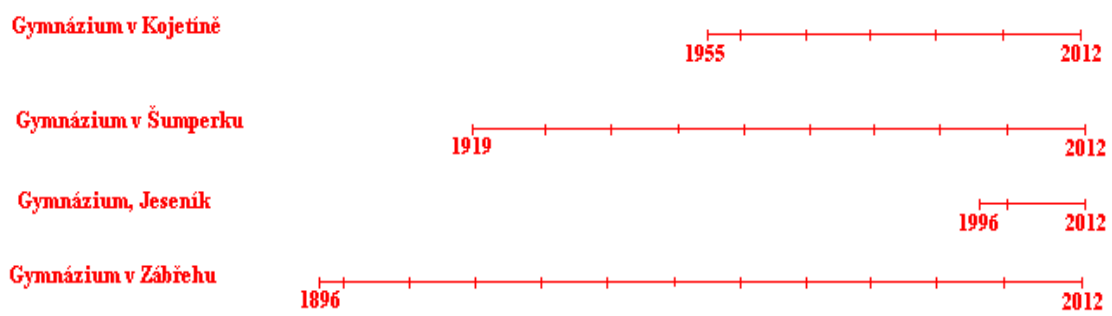
Příloha č. 2: Schéma vzdělávacího systému ve Spojených státech amerických

Zdroj: Information Planet - Systém vzdělávání v USA

Příloha č. 3: Časové řady gymnázií v Olomouckém kraji

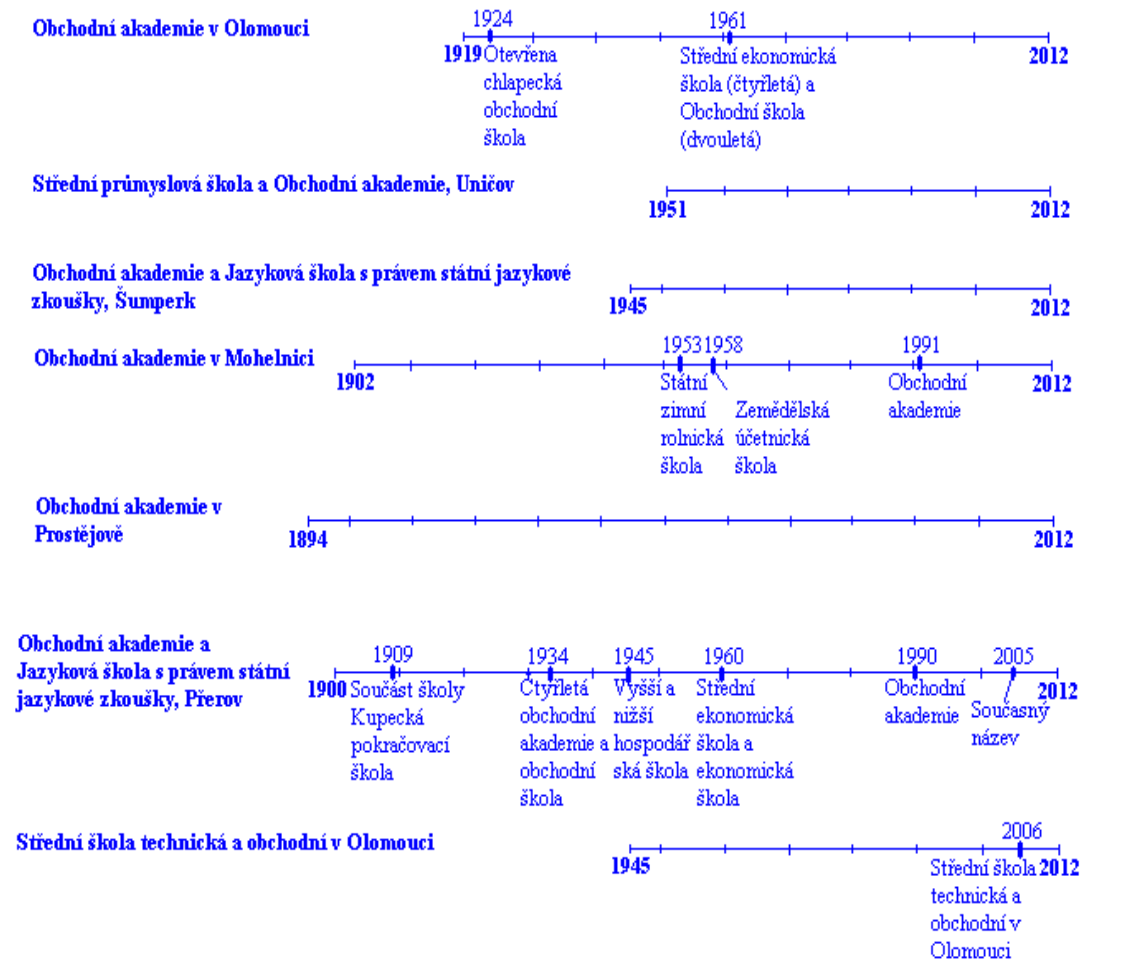

Zdroj: Bakalářská práce na téma Vývoj školství a vzdělávací infrastruktury v Olomouckém kraji (autor: Franková Monika)

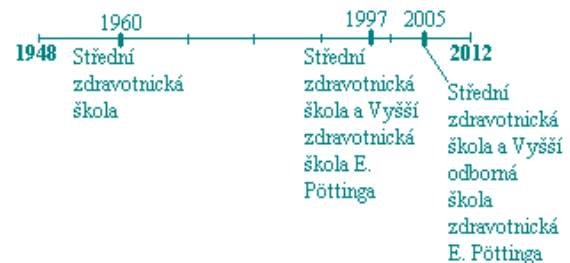
Příloha č. 4: Časové řady SOŠ a SOU v Olomouckém kraji

Obchodní akademie a obchodní školy

Střední zdravotnické školy

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Emanuela Pöttinga v Olomouci

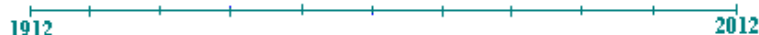
Střední zdravotnická škola v Prostějově

Střední zdravotnická škola v Šumperku

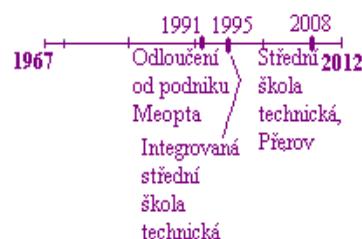

Střední zdravotnická škola Hranice

Střední průmyslové školy

Střední škola technická, Pířerov

Střední průmyslová škola, Pířerov

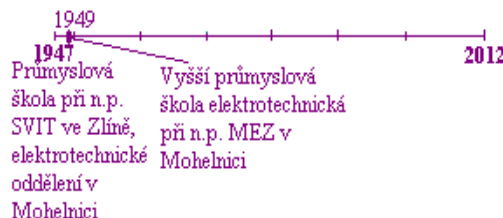
Střední průmyslová škola Hranice

Střední průmyslová škola stavební v Lípňíku nad Bečvou

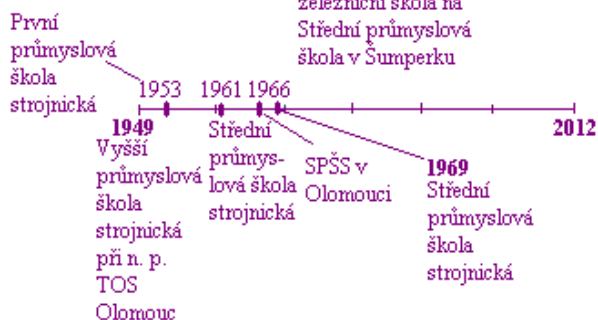
Střední průmyslová škola elektrotechnická v Mohelnici

Střední průmyslová škola v Šumperku

Střední průmyslová škola strojnická v Olomouci

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická, Olomouc

1996 — 2012

Střední odborná škola průmyslová a Střední odborné učiliště strojírenské, Prostějov

1941 — 2012

Zemědělské a lesnické střední školy

Střední škola zemědělská v Olomouci

1876 — 2012

Střední škola zemědělská, 1865 Přerov

1922

Rozšířeno o čtyřletý obor

2012

Střední lesnická škola v Hranicích

1852

2012

Střední odborná škola v Šumperku

1867

2012

Střední odborná škola lesnická a strojírenská Šternberk

1959

2012

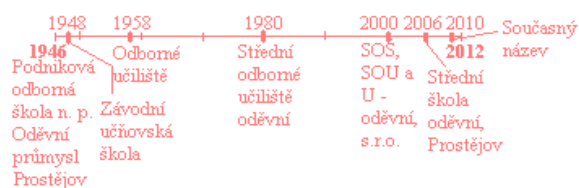
Střední podnikatelské školy

Střední odborná škola podnikání a obchodu, spol. s r.o. v Prostějově

1994 — 2012

Odborné školy a odborná učiliště

ART ECON - Střední škola Prostějov, s.r.o.

Střední odborné učiliště stavební, Prostějov

1947 — 2012

Zemědělské odborné učiliště v Prostějově

1960 — 2006 — 2012

1980 Střední odborné učiliště zemědělské

Zemská hospodářská škola

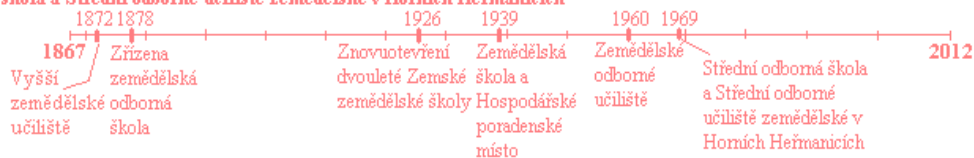
1890

1935

Výstavba nové budovy, kde sídla škola dodnes

Švehlova střední škola, Prostějov

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště zemědělské v Horních Heřmanicích

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště strojírenské a stavební v Jeseníku

Odborné učiliště a Praktická škola v Lipové - lázni

Hotelová škola Vincenze Priessnitz, Jeseník

Střední odborná škola gastronomie a potravinářství, Jeseník

Střední škola železniční a stavební v Šumperku

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Šumperk

Odborné učiliště a Praktická škola v Mohelnici

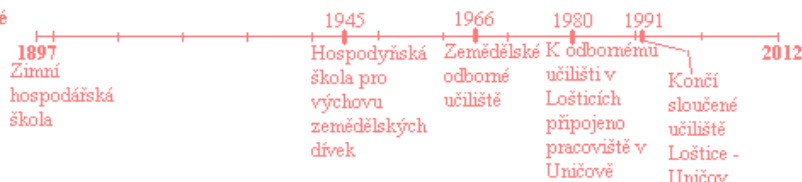
Střední škola technická v Mohelnici

Střední škola elektrotechnická v Lipníku nad Bečvou

Střední odborné učiliště zemědělské v Lošticích

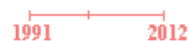
Odborné učiliště v Křenovicích

Střední škola gastronomie a služeb, Přerov

Střední odborná škola spol. s r.o.

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Uničov

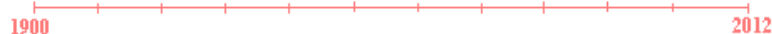
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště služeb Velký Újezd, s.r.o.

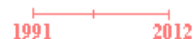
Soukromé odborné učiliště Velký Újezd, s.r.o.

Střední odborná škola v Litovli

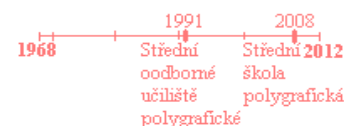
Střední škola stavební a podnikatelská s.r.o.

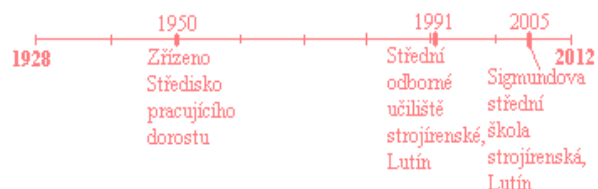
Střední škola polytechnická, Olomouc

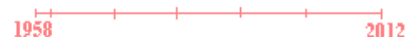
Střední škola polygrafická, Olomouc

Sigmundova střední škola strojírenská, Lutín

Střední odborná škola obchodu a služeb , Olomouc

Střední škola obchodu, gastronomie a designu PRAKTIK s.r.o. v Olomouci

Střední škola stavební – HORSTAV, Olomouc

Střední odborná škola služeb s.r.o., Olomouc

Střední škola, Základní škola a Mateřská škola v Prostějově

Střední škola automobilní Prostějov, s. r. o.

Vyšší odborná škola a Střední škola automobilní, Zábřeh

Umělecké střední školy

Střední škola designu a módy v Prostějově

Speciální střední školy

Střední škola, základní škola a mateřská škola JISTOTA, o.p.s.

Výchovný ústav, střední škola a školní jídelna, Žulová

Střední škola, základní škola a mateřská škola pro sluchově postižené v Olomouci

Základní škola a Střední škola CREDO, o.p.s.

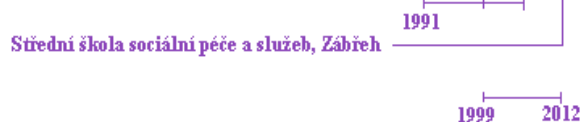
Výchovný ústav, dětský domov se školou, základní školou a střední školou v Dřevohosticích

Středního odborného učiliště, Zábřeh

Střední odborná škola sociální péče a služeb, Zábřeh

Základní škola a střední škola Pomněnka o.p.s.

Výchovný ústav, dětský domov se školou, základní škola a střední škola,
Šumperk

Zdroj: Bakalářská práce na téma Vývoj školství a vzdělávací infrastruktury v Olomouckém kraji (autor: Franková Monika)

Příloha č. 5: Nositelé inovačního vouchery

Počet	Společnost	Plánovaná spolupráce
1	SATSYS Technology a.s.	Vývoj lehkých tepelně izolačních a sanačních omítek založených na bázi lehkého pórovitého plniva a silikátového pojiva s využitím v oblasti zateplování a sanace vlhkosti u stavebních konstrukcí
2	PRESBETON Drahotuše, s.r.o.	Návrh a vývoj betonů pro výrobu velkoformátových plošných dlažeb s využitím druhotných odpadních surovin
3	CEKOM Hranice, spol. s r.o.	Inovace Antikon
4	LITOLAB, spol. s r. o.	Monitorování vybraných léčiv v odpadních a povrchových vodách
5	PRECHEZA a.s.	MOTILION
6	Remarkplast s.r.o.	Vývoj vysoce plněné směsi na bázi polypropylenu se zvýšenou teplotní odolností
7	FF Servis, spol. s r.o.	Zpracování mineralogických analýz a analýz měrných povrchů
8	Ing. Petr Gross s.r.o.	Návrh testovacích postupů pro MIM výrobky z reaktivních materiálů
9	TRISOL, s.r.o.	Vliv aplikace kombinovaných růstových stimulátorů u vybraných zemědělských plodin na jejich morfologické a výnosové parametry
10	ATEMA SYSTEMS s.r.o.	Návrh kontrolního a řídicího softwaru pro řízení osvětlovacích jednotek pomocí fuzzy regulace
11	AZ EKOTHERM spol. s r.o.	Inovovaná koncepce jednoduchého dřevěného okna a vchodových dveří
12	PARAGAN s.r.o.	Inovace procesu výroby nástaveb pro přepravu koní
13	HBC steel guaranteed machining s.r.o.	Optimalizace operačních procesů ve společnosti HBC steel guaranteed machining s.r.o.
14	CHEMAP AGRO s.r.o.	Ověření účinku stimulátorů růstu a výživy mikroprvky na obilninách s využitím výzkumných kapacit a zařízení UP v Olomouci
15	HOPI POPI, a.s.	Zvýšení odolnosti obalů na bázi papíru
16	FARMAK MORAVIA, a.s.	Veterinární dezinfekční prostředky
17	Mrňka a.s.	Inovovaná koncepce dřevěného dvojitého („kastlového“) okna
18	ÚSOVSKO a. s.	Rozpracování metody extrakce malých peptidů z obilí ječmene
19	ZOMA plast s.r.o.	Studium stabilitní odolnosti velkoobjemových plastových nádob
20	DAKR spol. s r.o.	Terénní vozidlo pro osoby s omezenou pohyblivostí
21	ALBO okna - dveře s.r.o.	Inovovaná koncepce dřevohliníkového okna z profilu IV-78 v návaznosti na akustické vlastnosti a inovace dřevěného okna jednoduchého, typ IV-92 z hlediska využití a deklarace požárního uzávěru
22	Urdiamant, s.r.o.	Brousicí kotouče v keramickém pojivu
23	Waldhof & Yard s.r.o.	Stanovení jakosti mízy javoru pro výrobu javorového sirupu v ČR

24	Bělecký Mlýn s.r.o.	Uplatnění korkovníku amurského ve stavebnictví
25	Meopta - optika, s.r.o.	INOBINO
26	Cembrit a.s.	Úprava technologie procesní vody
27	STROJÍRNÝ OLŠOVEC s.r.o.	Pojivo pro isolační vlákna a isolační materiály
28	SIGMA Výzkumný a vývojový ústav, s.r.o.	Modifikace hydrodynamického čerpadla na turbínu
29	PREFA Grygov a.s.	Vývoj samozhutnitelných betonů pro výrobu kanalizačních prvků v silničním stavitelství
30	EKOPROGRES HRANICE, a.s.	Využití nanočástic kovového železa pro zahušťování kalů na čistírnách vod
31	ELZACO spol. s r.o.	Návrh úpravy hydraulického profilu turbíny pro velmi nízké spády
32	LASKI, s.r.o.	Optimalizace výrobního procesu pro inovované výrobky
33	ZKL Hanušovice, a.s.	Simulace a optimalizace výroby nových a inovovaných výrobků ložiskového programu v ZKL Hanušovice, a.s.
34	CENTRUM HYDRAULICKÉHO VÝZKUMU spol. s r.o.	Simulace provozu čerpadel v turbínovém režimu v aplikaci pro malé vodní elektrárny
35	SmartGIS s.r.o.	Identifikace archeologických nálezů
36	Lena Chemical s.r.o.	Testování nově vyvíjených polymerních materiálů v sortimentu společnosti Lena Chemical s.r.o.
37	ADR LOGISTIK s.r.o.	Vitřifikace a uplatnění odpadů pocházející z výroby minerálních a skelných vláken
38	REDAM, spol. s r.o.	analýza 1,3 DMAA
39	AŽD Praha s.r.o.	Návrh a analýza zabezpečovacího zařízení pro kolejovou dopravu
40	CEMENT SERVIS s.r.o.	Optimalizace operačních procesů ve společnosti CEMENT SERVIS s.r.o.
41	IP systém a.s.	Odhalení a analyzování kritických detailů v konstrukcích - tepelné mosty
42	BAKTOMA spol. s r.o.	Optimalizace fermentačního procesu při výrobě bioplynu

Zdroj: Okresní hospodářská komora v Olomouci

Příloha č. 6: Případová studie firmy SIGMA Výzkumný a vývojový ústav, s.r.o.

Rok založení: 1996

Počet zaměstnanců: 50 - 99

S jakou střední, popřípadě vysokou, školou v současnosti spolupracuje Vaše firma?	
o Vysoké učení technické v Brně o Slovenská technická univerzita v Bratislavě o České vysoké učení technické v Praze	o Technická univerzita v Liberci o Vysoká škola báňská v Ostravě o Univerzita Palackého v Olomouci
Od jakého roku tato spolupráce funguje?	
Spolupráce s jednotlivými školami je různě dlouhá. V případě vysokých škol v Praze, Brně a Bratislavě, je tato spolupráce dlouhá již několik desetiletí. S libereckou Technickou univerzitou spolupracuje firma okolo deseti let. S Ostravskou a Olomouckou univerzitou o něco méně.	
V čem spočívá Vaše spolupráce?	
Firma spolupracuje s výše uvedenými školami především na grantových projektech a pro vědu a výzkum. V případě měst Olomouc, Ostrava a Brno, nabízí občasně stáže a semináře pro studenty. Ústav také poskytuje posudky k diplomovým pracím.	
Jsou, dle Vás, studenti z partnerských škol, díky Vaší podpoře a spolupráci, lépe připravováni do praxe?	
Studenti škol jsou dobře připravováni do praxe.	
Jak dlouho trvá praxe studentů ve Vaší firmě?	
Většinou je v délce jednoho týdne.	
Je podpora pozitivní či negativní? (má podpora své výhody či nevýhody)	
Výhody – oboustranně prospěšné, dle mého se dlouhodobě vyplatí. Nevýhody – časová náročnost, žádný okamžitý přínos (spolupráce se vyplatí až z dlouhodobého hlediska).	
Co by se podle Vás mělo zlepšit, či zredukovat, ohledně nároků na studenty, aby byl jejich případný přínos do firmy co nejlepší a nejefektivnější?	
Nároky ohledně učiva apod. hrají dle mého minimální roli, důležitý je zájem ze strany a studentů a to, aby škola měla kontakty na zajištění spolupráce.	
Jste s touto spoluprací spokojeni či nikoliv?	
Zlepšit se dá všechno. Ale v zásadě ano.	
Kolik studentů z takto podporovaných škol, či školy se uplatní ve Vaší firmě?	
Největší odběr absolventů má firma SIGMA Výzkumný a vývojový ústav, s.r.o. z řad brněnských studentů. Dá se říci, že zhruba deset lidí za rok. Z ostatních vysokých škol, se kterými firma spolupracuje, je odběr menší. Za celou dobu spolupráce bylo nabídnuto místo ve firmě pouze malé části absolventů.	

Příloha č. 7: Případová studie firmy ELZACO spol. s r.o.

Rok založení: 1991

Počet zaměstnanců: 25 - 49

S jakou střední, popřípadě vysokou, školou v současnosti spolupracuje Vaše firma?
o Vysoké učení technické Brno o České vysoké učení technické Praha
Od jakého roku tato spolupráce funguje?
Spolupráce trvá již tři roky.
V čem spočívá Vaše spolupráce?
Spolupráce spočívá ve společném vedení projektů, kdy nejvíce se zapojuje Vysoké učení technické (poslední projekt V + V nízkospádových turbín). V případě Vyšší odborné školy Šumperk se jedná o spolupráci v podobě poskytování praxe studentům.
Jsou, dle Vás, studenti z partnerských škol, díky Vaší podpoře a spolupráci, lépe připravováni do praxe?
Studenti nejsou moc připravováni do praxe.
Jak dlouho trvá praxe studentů ve Vaší firmě?
Povinné praxe pro studenty jsou dlouhé dle jejich směrnic v rámci školy. Trvá vždy týden až dva týdny.
Je podpora pozitivní či negativní? (má podpora své výhody či nevýhody)
Výhodou spolupráce je hledání talentů mezi studenty.
Co by se podle Vás mělo zlepšit, či zredukovat, ohledně nároků na studenty, aby byl jejich případný přínos do firmy co nejlepší a nejefektivnější?
Přínosem by bylo financování praxe z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Neboť je poskytování praxe náročné nejen na věnovaný čas studentům, ale i na finanční stránku.
Jste s touto spoluprací spokojeni či nikoliv?
Firma není příliš spokojena s touto spoluprací, dle slov pana Jiřího Vénose, se jedná spíše o formální záležitost
Kolik studentů z takto podporovaných škol, či školy se uplatní ve Vaší firmě?
Zatím se uplatnilo ve společnosti, za celou dobu spolupráce, nepatrné množství absolventů. Celkem se jedná o dva absolventy.

Příloha č. 8: Případová studie firmy PRECHEZA a.s.

Rok založení: 1897

Počet zaměstnanců: 501-1500

S jakou střední, popřípadě vysokou, školou v současnosti spolupracuje Vaše firma?	
o Střední průmyslová škola Hranice o Střední odborné učiliště Hranice o Vysoká škola chemicko-technologická Praha	o Střední škola logistiky a chemie Olomouc o Univerzita Pardubice
Od jakého roku tato spolupráce funguje?	
Spolupráce probíhá již od roku 1998.	
V čem spočívá Vaše spolupráce?	
Školy spolupracují s firmou především v oblasti krátkodobých a dlouhodobých stáží. Dále spolupráce zahrnuje brigády či praxe studentů. Konají se zde různé exkurze, které seznamují studenty s výrobou. V minulosti byly také nabízené různé stipendijní programy. V současnosti společnost napomáhá taktéž u diplomových prací.	
Jsou, dle Vás, studenti z partnerských škol, díky Vaší podpoře a spolupráci, lépe připravováni do praxe?	
Ano, studenti jsou dobře připravováni do praxe.	
Jak dlouho trvá praxe studentů ve Vaší firmě?	
Praxe studentů trvají, dle typu a rozsahu jejich úkolu, od třech týdnů do jednoho roku.	
Je podpora pozitivní či negativní? (má podpora své výhody či nevýhody)	
Spolupráce je spíše pozitivní, neboť mají studenti možnost, seznámit se s konkrétním pracovním prostředím, kdy si spojí teorii, získanou ve škole, s praxí. Při této praxi si osvojí nejen obsluhu zařízení a strojů, ale i pracovní návyky.	
Co by se podle Vás mělo zlepšit, či zredukovat, ohledně nároků na studenty, aby byl jejich případný přínos do firmy co nejlepší a nejefektivnější?	
Největším problémem je neochota studentů pracovat, což by se mělo zlepšit. Studenti, a následně absolventi škol, by se měli naučit samostatnosti myšlení a rozhodování. Dále by měli zlepšit pracovní návyky a přístup ke vzniklým problémům.	
Jste s touto spoluprací spokojeni či nikoliv?	
Spolupráce je úspěšná	
Kolik studentů z takto podporovaných škol, či školy se uplatní ve Vaší firmě?	
V průměru se zde uplatní deset studentů ročně. V roce 2013 byl tento počet znatelnější. Různou formou se ve společnosti uplatnilo přes 501 lidí.	

Příloha č. 9: Případová studie firmy SmartGIS

Rok založení: 2008

Počet zaměstnanců: 1 - 5

S jakou střední, popřípadě vysokou, školou v současnosti spolupracuje Vaše firma?
o Univerzita Palackého v Olomouci o Prešovská univerzita (Slovensko)
Od jakého roku tato spolupráce funguje?
Spolupráce probíhá od roku 2008.
V čem spočívá Vaše spolupráce?
Firma nabízí povinné odborné praxe studentům. Dále jednatel firmy realizoval několik přednášek v rámci programů Vědeckotechnického parku Univerzity Palackého v Olomouci. Těmito přednáškami chtěla firma přispět k motivaci studentů uplatnit se v praxi.
Jsou, dle Vás, studenti z partnerských škol, díky Vaší podpoře a spolupráci, lépe připravováni do praxe?
Firma se spíše přiklání k názoru, že jsou studenti z konkrétních škol, se kterými firma spolupracuje, relativně dobře připraveni do praxe. Snaží se prý o to, aby studenti zažili skutečné pracovní prostředí.
Jak dlouho trvá praxe studentů ve Vaší firmě?
Délka praxe je různá. Pohybuje se však v rozmezí jednoho týdne, až čtyř měsíců u jednoho studenta.
Je podpora pozitivní či negativní? (má podpora své výhody či nevýhody)
Výhodou spolupráce je seznámení se s potenciálním novým zaměstnancem. Nevýhodou je však časově náročná péče o studenta.
Co by se podle Vás mělo zlepšit, či zredukovat, ohledně nároků na studenty, aby byl jejich případný přínos do firmy co nejlepší a nejefektivnější?
Firma by ocenila více kreativní geoinformatiky s orientací v technologiích a schopnostmi tyto technologie používat. Často bývá problém neschopnost najít řešení na vzniklý problém, chybí aktivní přístup k práci. Firma má však většinou štěstí na ty lepší studenty, u kterých je to otázkou času a praxe, než se vyprofilují.
Jste s touto spoluprací spokojeni či nikoliv?
Jelikož má firma možnost a komunikuje s vedením Katedry geoinformatiky a některými jinými pracovníky Univerzity Palackého v Olomouci, kteří umísťují studenty, tak lze odvodit, že jsou se spoluprací spokojeni.
Kolik studentů z takto podporovaných škol, či školy se uplatní ve Vaší firmě?
K otázce uplatnění absolventů nebyla firma schopna říci přesný počet.

Příloha č. 10: Případová studie firmy FARMAK, a.s.

Rok založení: 1992

Počet zaměstnanců: 250 - 499

S jakou střední, popřípadě vysokou, školou v současnosti spolupracuje Vaše firma?
o Univerzita Palackého v Olomouci o Střední škola logistiky a chemie Olomouc
Od jakého roku tato spolupráce funguje?
Spolupráce funguje již od roku 1994, to znamená dva roky poté, co byla firma zaregistrována v obchodním rejstříku firem.
V čem spočívá Vaše spolupráce?
Společnost poskytuje praxe studentům, či vedení bakalářských a diplomových prací. Ředitel pro vývoj a výzkum Prof. Ing. Pavel Hradil, CSc., který odpovídal na zde uvedené otázky, působí taktéž jako externí vyučující, a to především na Univerzitě Palackého v Olomouci.
Jsou, dle Vás, studenti z partnerských škol, díky Vaší podpoře a spolupráci, lépe připravováni do praxe?
Studenti nejsou připravováni do praxe, neboť je prý v celé České republice zhroucené školství. Dotazující uvedl, že v současnosti studuje mnohem více lidí, než tomu bylo v letech minulých, což vede k velkému počtu nekvalitních studentů. Zároveň však dodal, že si firma studenty vybírá. V tomto případě se jedná naopak o studenty kvalitní.
Jak dlouho trvá praxe studentů ve Vaší firmě?
Délka praxe studentů je různá. Vždy se jedná minimálně o týden.
Je podpora pozitivní či negativní? (má podpora své výhody či nevýhody)
Výhodou je výběr kvalitních studentů. Nevýhodou je velké množství studentů, kteří spíše studují z formálního hlediska.
Co by se podle Vás mělo zlepšit, či zredukovat, ohledně nároků na studenty, aby byl jejich případný přínos do firmy co nejlepší a nejefektivnější?
Měl by se změnit počet nabízených oborů, a to jak na středoškolské, tak vysokoškolské úrovni, neboť u velkého množství z takto nabízených oborů je problém uplatnitelnosti na trhu práce. Dále by měly být zrušeny tři čtvrtiny všech vysokých škol.
Jste s touto spoluprací spokojeni či nikoliv?
Firma je se spoluprací spokojena, neboť můžou její představitelé externě vyučovat a napomáhat tím studentům k lepší přípravě. Také bere jako pozitivní výběr kvalitních studentů.
Kolik studentů z takto podporovaných škol, či školy se uplatní ve Vaší firmě?
Jeden až dva studenti za tři roky.

Příloha č. 11: Případová studie firmy AŽD Praha, s.r.o.

Rok založení: 1992

Počet zaměstnanců: 1501 - 3000

S jakou střední, popřípadě vysokou, školou v současnosti spolupracuje Vaše firma?	
o Střední průmyslová škola strojnická Olomouc o Vysoká škola báňská v Ostravě	o Vysoké učení technické v Brně o Univerzita Palackého v Olomouci
Od jakého roku tato spolupráce funguje?	
Spolupráce funguje od roku 1995.	
V čem spočívá Vaše spolupráce?	
Spolupráce spočívá v poskytování praxe studentům, které si představitelé firmy chodí sami vybírat. Ti studenti, kteří zde absolvovali praxi, se později vrací ohledně vedení diplomových prací.	
Jsou, dle Vás, studenti z partnerských škol, díky Vaší podpoře a spolupráci, lépe připravováni do praxe?	
Studenti jsou, dle firmy připraveni do praxe. V případě firmy jsou známy pouze ty případy, kdy studenti, kteří zde praxi absolvovali, našli vždy uplatnění, a to jak přímo ve firmě AŽD Praha, s.r.o., tak i ve firmách jiných, avšak charakterově podobných.	
Jak dlouho trvá praxe studentů ve Vaší firmě?	
Praxe studentů je různého trvání. Její délka je minimálně dva týdny. Studenti, kteří se osvědčí, mají možnost prodloužení praxe, a to i několik měsíců.	
Je podpora pozitivní či negativní? (má podpora své výhody či nevýhody)	
Velké pozitivum ve spolupráci je kvalita studentů, které si samotná firma vybere. Firma kladně hodnotí zájem studentů o problematiku, kterou se firma zabývá. Bohužel studuje na školách velké množství studentů, kteří nechtějí studovat, a zároveň si neváží možnosti praxe v této prosperující společnosti.	
Co by se podle Vás mělo zlepšit, či zredukovat, ohledně nároků na studenty, aby byl jejich případný přínos do firmy co nejlepší a nejefektivnější?	
Zlepšit vztah škola - rodinná výchova.	
Jste s touto spoluprací spokojeni či nikoliv?	
Se spoluprací je firma spokojena, a to především se studenty, kteří mají zájem zjistit něco nového	
Kolik studentů z takto podporovaných škol, či školy se uplatní ve Vaší firmě?	
Od roku 1995 se uplatnilo v podniku zhruba deset studentů ze spolupracujících škol.	

Příloha č. 12: Případová studie firmy Meopta – optika

Rok založení: 1933

Počet zaměstnanců: 2500

S jakou střední, popřípadě vysokou, školou v současnosti spolupracuje Vaše firma?	
o Střední škola technická Přerov o Střední průmyslová škola Přerov o Vysoká škola logistiky, o.p.s. Přerov	o Univerzita Tomáše Bati Zlín o Vysoké učení technické v Brně
Od jakého roku tato spolupráce funguje?	
Spolupráce Meopty s jednotlivými školami je datována do různých let. Se Střední školou technickou Přerov je spolupráce nejdelší, to znamená již od roku 1967. O něco méně se Střední průmyslovou školou Přerov a Vysokým učením technickým v Brně. S Univerzitou Palackého v Olomouci a Univerzitou Tomáše Bati je spolupráce dlouhá zhruba deset let.	
V čem spočívá Vaše spolupráce?	
V případě středních škol je spolupráce především v oblasti praktické výuky v prostorách škol či poskytování praxe studentům v maturitních ročnících. Dále se Meopta podílí na podílení se na učebních osnovách a na odborných stážích pedagogických pracovníků, kteří vyučují na školách odborné předměty. Firma dále zapůjčuje veškeré vybavení, které je potřebné k výuce tak, aby si student osvojil problematiku nejen z teoretického hlediska. Meopta se podílela na vytvoření oboru Optik s maturitou, tudíž se jedná i o koncepční spolupráci. V případě vysokých škol je poskytována opět praktická výuka, to znamená, že na půdě zmíněných vysokých škol přednáší externí vyučující ze společnosti Meopta. Dále spolupráce spočívá ve vedení bakalářských a diplomových prací. V některých případech i prací disertačních.	
Jsou, dle Vás, studenti z partnerských škol, díky Vaší podpoře a spolupráci, lépe připravováni do praxe?	
Společnost Meopta se snaží připravit studenty co nejvíce do praxe. V rámci motivačního systému nabízí studentům spolupracujících středních škol 500 korun měsíčně a možnost placené brigády. Pokud se student osvědčí, je ochotna nabídnout smlouvu na dobu neurčitou. V případě vysokých škol je tento finanční motivační bonus ve výši 3 000 korun. Další motivací je možnost stáže v Meoptě ve Spojených státech amerických či smlouvu na dobu neurčitou.	
Jak dlouho trvá praxe studentů ve Vaší firmě?	
Tato firma poskytuje různě dlouhé praxe. Obecně však trvají vždy čtrnáct dní až dva roky. Záleží tedy na programu, v rámci kterého byl student na praxi přijat.	
Je podpora pozitivní či negativní? (má podpora své výhody či nevýhody)	
Dle paní Dity Šlanhofové, jakožto business partnera pro nábor a výběr, je výhodou spolupráce především budování jména zaměstnavatele. Dalším pozitivním článkem v rámci spolupráce je získávání kvalitních studentů a jejich příprava k začlenění se do společnosti firmy. Nevýhodou je však především časová a finanční náročnost.	
Co by se podle Vás mělo zlepšit, či zredukovat, ohledně nároků na studenty, aby byl jejich případný přínos do firmy co nejlepší a nejefektivnější?	
Zlepšit by se měl především přístup studentů v průběhu praxe a samotného studia.	

Jste s touto spoluprací spokojeni či nikoliv?

Společnost Meopta je spokojena se spoluprací s jednotlivými školami, z čehož vyplývá také uplatnitelnost studentů v tomto podniku.

Kolik studentů z takto podporovaných škol, či školy se uplatní ve Vaší firmě?

Uplatní se zhruba 80 % studentů ze spolupracujících škol, kteří projeví zájem.

Příloha č. 13: Případová studie firmy HOPI POPI

Rok založení: 1999

Počet zaměstnanců: 50 - 99

S jakou střední, popřípadě vysokou, školou v současnosti spolupracuje Vaše firma?
o Vyšší odborná škola potravinářská a Střední průmyslová škola mlékárenská Kroměříž o Mendelova univerzita, Brno
Od jakého roku tato spolupráce funguje?
Spolupráce funguje teprve od roku 2013.
V čem spočívá Vaše spolupráce?
Studenti školy v této firmě absolvují odborné praxe. Zaměstnanci skládají na škole Senzorické zkoušky. S vysokými školami spolupracuje v oblasti řešení odborných projektů pro společnost HOPI POPI. Studenti z vysokých škol si zde mohou zpracovávat bakalářské či diplomové práce.
Jsou, dle Vás, studenti z partnerských škol, díky Vaší podpoře a spolupráci, lépe připravováni do praxe?
Studenti jsou dobře připravováni do praxe.
Jak dlouho trvá praxe studentů ve Vaší firmě?
Praxe trvá většinou jeden týden až čtrnáct dní.
Je podpora pozitivní či negativní? (má podpora své výhody či nevýhody)
Výhodou je možnost získání perspektivního zaměstnance. Nevýhodou je však časová a personální náročnost při zajišťování praxe.
Co by se podle Vás mělo zlepšit, či zredukovat, ohledně nároků na studenty, aby byl jejich případný přínos do firmy co nejlepší a nejefektivnější?
Schopnost samostatné práce a schopnost vytvářet souvislosti mezi teorií a praxí.
Jste s touto spoluprací spokojeni či nikoliv?
V zásadě ano.
Kolik studentů z takto podporovaných škol, či školy se uplatní ve Vaší firmě?
Jeden absolvent za jeden až tři roky.

Příloha č. 14: Případová studie firmy Strojírny Olšovec s.r.o.

Rok založení: 1993

Počet zaměstnanců: 25 - 49

S jakou střední, popřípadě vysokou, školou v současnosti spolupracuje Vaše firma?	
o Vysoká škola báňská v Ostravě o Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně	o Vysoké učení technické Brno o Výzkumný ústav stavebních hmot v Brně
Od jakého roku tato spolupráce funguje?	
Spolupráce funguje fakticky od roku 2005.	
V čem spočívá Vaše spolupráce?	
Spolupráce spočívá převážně v řešení společných krátkodobých i dlouhodobých inovačních projektů.	
Jsou, dle Vás, studenti z partnerských škol, díky Vaší podpoře a spolupráci, lépe připravováni do praxe?	
V posledním období došlo k velmi výraznému snížení účasti studentů na spolupráci při řešení projektů a praxi v naší organizaci, která má vlastní vývojové pracoviště. Je zřejmé, že zadání a výběr závěrečných prací na školách tuto spolupráci z různých důvodů nepodporují.	
Jak dlouho trvá praxe studentů ve Vaší firmě?	
Praxe většinou probíhá v délce jednoho měsíce.	
Je podpora pozitivní či negativní? (má podpora své výhody či nevýhody)	
V několika případech, kdy studenti v naší společnosti řešily závěrečnou diplomovou práci, měla účast studentů při praktickém řešení jasný přínos v kvalitě výsledků závěrečné práce.	
Co by se podle Vás mělo zlepšit, či zredukovat, ohledně nároků na studenty, aby byl jejich případný přínos do firmy co nejlepší a nejefektivnější?	
Především by studenti měli řešit aktuální problematiku ve vybraném oboru neopakovat stále teoretická témata studentských prací, bez uplatnění v praxi. Pro takovéto zadání studentské práce je účast řešení v praxi jasným přínosem pro obě strany, studenta i podnik.	
Jste s touto spoluprací spokojeni či nikoliv?	
V posledních třech letech se spolupráce mezi podnikem a vysokou školou rozšířila a upevnila především na spolupráci s doktorandy a učiteli. Studenti údajně nemají pro tuto spolupráci zájem. Myslím, že je to pro studenty velká škoda. Současná úroveň spolupráce při řešení společných projektů školy a podniku přináší velmi kvalitní výsledky pro obě strany.	
Kolik studentů z takto podporovaných škol, či školy se uplatní ve Vaší firmě?	
Celkem se uplatnilo dvanáct studentů. Tito studenti, kteří navštívili v rámci své závěrečné práce tuto společnost, pracují čtyři v oboru odpadového hospodářství. Současně řešili tuto problematiku na zkušebním zařízení této dotazované firmy.	